Tillsammans formar vi framtidens Ekerö – med Mälaröborna i fokus

Mål och budget 2026
Med ekonomisk plan 2027–2028

Dnr KS2025/15

EKERÖ KOMMUN

Innehåll

1. Enade i det konstruktiva samarbetet för kommunens bästa 2

2. Styrning och uppföljning 3
2.1 Kommunens vision, mission och värdegrund 3
2.2 Budgetens roll som styrdokument 3
2.3 Budget- och ekonomistyrning 3
2.4 Målstyrning och uppföljning 4
2.5 Uppföljning 5

3. Förutsättningar för planeringsperioden 6
3.1 Regional utveckling 6
3.2 Befolkningsutveckling och demografi 7
3.3 Ekonomiska förutsättningar 8

4. Kommunfullmäktiges målområden, effektmål, inriktningar och uppdrag 9
4.1 Målbilden 9
4.2 Kommunfullmäktiges effektmål 10
4.3 Kommunfullmäktiges inriktningar och uppdrag 11

5. Kommunkoncernens ekonomiska förutsättningar 25
5.1 AB Ekerö Bostäder 25
5.2 Ekerö Solör Bioenergi AB 27
5.3 Ekerövatten AB 28

6. Ekerö kommuns budget 31
6.1 Driftbudget 2026 31
6.2 Driftbudget 2026 - Budgetram kommunstyrelse och nämnder 36
6.3 Ekonomisk plan driftbudget 2027–2028 36
6.4 Investeringsbudget 37
6.5 Ekonomiska nyckeltal 40

7. Nämndspecifik inriktning 41
7.1 Kommunövergripande och nämndspecifik inriktning 41
7.2 Kommunstyrelsen 41
7.3 Samhällsbyggnadsnämnden 48
7.4 Byggnadsnämnden 52
7.5 Miljönämnden 55
7.6 Barn- och utbildningsnämnden 59
7.7 Socialnämnden 63
7.8 Kultur- och fritidsnämnden 67
7.9 Central politisk organisation, valnämnd, revision och överförmyndare 71

Bilaga 1 Resultat- och balansräkning budget 2026 72
Bilaga 2 Skatteintäkter och generella bidrag 2026 med ekonomisk plan 2027–2028 73
Bilaga 3 Investeringsbudget 2026 med plan 2027–2028 74
Bilaga 4 Indikatorer och målvärden 76

1. Enade i det konstruktiva samarbetet för kommunens bästa

Mälaröarna är en fantastisk plats att bo på; omgiven av Mälaren, med en karaktär av landsbygd och direkt närhet till vår vackra huvudstad. Mittenstyret består av partier med skillnader i ideologisk hemvist, men vi står enade i det konstruktiva samarbetet för kommunens bästa. En viktig framgångsfaktor är att vi gör det tillsammans. Tillsammans i politiken, med ett öppet och transparent förhållningssätt, vare sig vi är i styre eller opposition. Tillsammans med tjänstepersoner och den kommunala organisationen. Även de olika nämnderna behöver arbeta tillsammans, såväl med varandra som med de vi finns till för; våra kommuninvånare.

Vår övertygelse, är att vi tillsammans med invånare och medarbetare kan värna det unika i vår kommun och fortsatt verka för Mälaröar som förblir starka och hållbara, där alla kan trivas, vara trygga, utvecklas och känna frihet under hela livet. Detta samtidigt som vi möter framtiden som en del av vår regionala utveckling.

Efter Ekerövägens breddning och Förbifart Stockholm kommer Mälaröarna få ett nytt geografiskt läge som gör vår kommun ännu mer attraktiv för besökare, företag och nya kommuninvånare. Fler kommer välja att bosätta och etablera sig här. Därför är det viktigt med långsiktighet i kommunens utvecklingsarbete; att ta vara på möjligheterna och möta framtidens efterfrågan.

Vi ska klara ekonomin samt välfärden och samtidigt rusta oss för framtiden. Vägen framåt är fokus på grunduppdraget med konkreta prioriteringar och effektiva processer. Organisationen ska vara tydlig, med samsyn kring ansvar och roller och vi ska arbeta samordnat med Mälaröborna i fokus. Genom en ansvarsfull ekonomisk politik står vi rustade för kommande utmaningar.

Sedan Mittenstyret tillträdde har vi varit tydliga med att varje skattekrona ska värnas med noggrann kostnadsstyrning. Stora steg har tagits under mandatperioden, för att vi skall få ut mer verksamhet för pengarna. Det är ett arbete som alltjämt fortsätter och som nu har skapat förutsättningar för en skattesänkning. Skattesatsen ska vara ändamålsenlig menar vi och ska kunna sänkas när så är möjligt och utan att det äventyrar våra framtidsplaner samt utvecklingsmöjligheter.

Vi är stolta över att nu kunna leverera en budget som håller sin kostym samtidigt som den levererar!

2. Styrning och uppföljning

2.1 Kommunens vision, mission och värdegrund

Ekerö kommuns **vision**, **mission** och **värdegrund** utgör tillsammans en gemensam kompass för hela organisationen. De beskriver vart kommunen vill, varför den finns och hur arbetet ska bedrivas – oavsett verksamhetsområde.

Vision: Ekerö ska vara en vacker småstad med levande landsbygd som är hållbar och attraktiv.
Visionen är organisationens ledstjärna och beskriver det idealtillstånd som organisationen alltid strävar mot.

Mission: Att ge god service till de som besöker, bor och verkar i kommunen och att tillsammans utveckla Ekerö kommun för att möta framtiden.
Missionen beskriver organisationens syfte och vad vi gör varje dag för att förverkliga visionen.

Värdegrund: Engagemang, professionalitet och öppen dialog.
Värdegrunden beskriver vilka förhållningssätt som ska prägla medarbetarnas arbete.

2.2 Budgetens roll som styrdokument

I Ekerö kommun är budgeten det övergripande och styrande dokumentet för hela kommunkoncernen. Budgeten beslutas av kommunfullmäktige och anger kommunens mål, övergripande inriktning och ekonomiska ramar, i enlighet med gällande lagstiftning. Budgeten är förändringsinriktad och beskriver den huvudsakliga utveckling som ska ske i verksamheterna under året. Den sätter riktningen för åtgärder och arbetssätt som bidrar till måluppfyllelse.

Andra styrdokument som antas av fullmäktige, nämnder eller bolagsstyrelser är underordnade budgeten. De ska följas så länge de är aktuella och i linje med budgetens inriktning. Äldre beslut ska aktualitetsprövas och justeras alternativt upphävas om de inte längre är relevanta.

Utöver kommunövergripande effektmål och inriktningar omfattar budgetdokumentet också en inriktning per nämnd. Nämndinriktningen summerar och beskriver övergripande nämndens uppdrag i relation till budgetens målområden, samt summerar de uppdrag från kommunfullmäktige som gäller specifikt för nämnden. På så vis är nämndinriktningen en brygga mellan budgetdokumentet och nämndernas verksamhetsplan. Kopplingen mellan budget och verksamhetsplan görs för att få en röd tråd i kommunens styrning och uppföljning och för att fullmäktiges mål ska genomsyra hela verksamheten.

Kommunstyrelsen har möjlighet att tolka, konkretisera och vid behov justera budgetdokumentet under innevarande år förutsatt att ändringarna inte är av principiell karaktär som kräver beslut i kommunfullmäktige.

2.3 Budget- och ekonomistyrning

Arbetet med budget och uppföljning styrs av Kommunallagen och Lagen om kommunal bokföring och redovisning. Kommunallagens 11 kapitel reglerar den ekonomiska förvaltningen. Varje år ska en budget upprättas för nästa kalenderår. Den ska omfatta en treårsperiod där budget för det första året fastställs och en ekonomisk plan finns för efterföljande två år. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten under budgetåret och det ska finnas en redogörelse för ekonomin i de kommunala koncernföretagen.

Kommunstyrelsen ska upprätta förslag till budget samt skattesats före oktober månads utgång. Vid samma tidpunkt ska fullmäktiges presidium upprätta förslag till budget för revisorernas verksamhet. Budgeten fastställs slutgiltigt av kommunfullmäktige i november inför kommande verksamhetsår. Den ska vara i ekonomisk balans, det vill säga att årets intäkter ska överstiga årets kostnader.

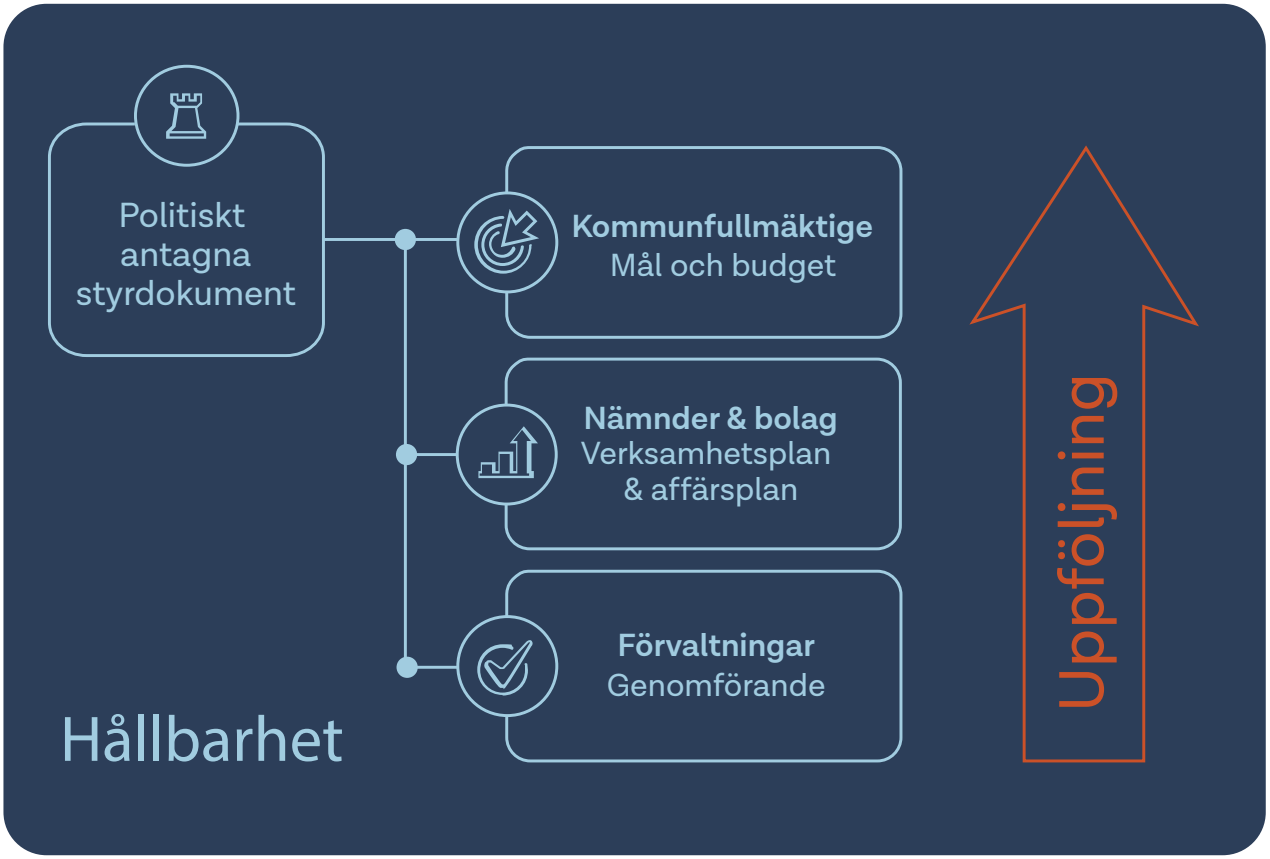
Styrdokument i Ekerö kommun som reglerar arbetet med budget är framför allt:

- KFS 01:3: Bestämmelser för budget och budgetuppföljning (dnr KS23/152)
- Ekerö kommuns budgetprocess (dnr KS23/151)
- Den årliga arbetsplanen som enligt budgetprocessen beslutas årligen av kommunstyrelsen

2.4 Målstyrning och uppföljning

Via mål- och budgetdokumentet beslutar kommunfullmäktige om övergripande mål, inriktningar och uppdrag samt ekonomiska ramar som utgör grunden för kommunens styrning. Målen är formulerade för att spegla kommunens vision och den politiska viljan.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att genomföra kommunfullmäktiges beslut. Detta konkretiseras i verksamhets- och affärsplaner. Samtliga nämnder utgår från de kommunövergripande målen, inriktningarna och uppdragen i sin verksamhetsplanering. Vid behov kan nämnden formulera egna kompletterande nämndmål. Dessa mål ska stödja och tydliggöra nämndens bidrag till de kommunövergripande målen, vilket även fyller syftet att möjliggöra kommunens styrning och uppföljning.

Budgeten innehåller även konkreta uppdrag som ska genomföras. Uppdrag från kommunfullmäktige är överordnade och ska prioriteras framför uppdrag som initieras av nämnder eller bolagsstyrelser. Uppdrag i budget gäller tills de är genomförda och avslutade, så länge de är fortsatt relevanta. Utredningsuppdrag

med potentiellt stora ekonomiska konsekvenser ska genomföras i tid för att kunna beaktas i den ordinarie budgetprocessen.

Målen kompletteras med indikatorer för att möjliggöra uppföljning och resultatmätning. I samband med beslut om mål och budget fastställer kommunfullmäktige även nämndernas mål och indikatorer.

Hållbarhet
Hållbarhetsperspektivet är integrerat i styrningen genom att de mål och indikatorer som kommunfullmäktige beslutar om i budgetarbetet inkluderar hållbarhetsarbetet. All kommunal verksamhet i Ekerö kommun ska bedrivas med hänsyn till miljömässig och social hållbarhet samt ekonomisk stabilitet. Kommunens hållbarhetspolicy, som gäller hela kommunkoncernen, fastslår att Ekerö kommun står bakom Agenda 2030 och de 17 globala målen. Genom hållbarhetsstrategin har kommunen identifierat sex fokusområden som är vägledande för hållbarhetsarbetet.

Fokusområdena är;
- hållbar ledning och styrning
- minskad klimatpåverkan
- hållbar naturmiljö
- motståndskraftig och robust kommun
- demokratiskt och inkluderande samhälle
- hållbar arbetsmarknad och konkurrenskraftigt näringsliv.

2.5 Uppföljning
Ekerö kommun följer upp sin verksamhet ekonomiskt och verksamhetsmässigt.

Den ekonomiska uppföljningen sker löpande under året genom rapportering från nämnderna, då det redovisas hur verksamheten ligger till i förhållande till den beslutade budgeten.

Den verksamhetsmässiga uppföljningen fokuserar på hur väl kommunen når de mål som fastställts av kommunfullmäktige. Uppföljningen omfattar mål, indikatorer, uppdrag och syftar till att ge en samlad bild av måluppfyllelsen. Varje nämnd redovisar sitt bidrag till måluppfyllelse i sina verksamhetsplaner och i samband med uppföljningsrapporter.

Kommunfullmäktige följer upp utfallet vid tre tillfällen under året:
- Delårsrapport mars
- Delårsrapport augusti
- Årsredovisning

Resultaten analyseras för att ge en helhetsbild av kommunens prestation och utveckling. Genom att koppla samman mål, budget och uppföljning skapas en röd tråd i styrningen som bidrar till transparens, ansvarstagande och förbättrad kvalitet i kommunens verksamhet.

3. Förutsättningar för planeringsperioden

3.1 Regional utveckling

Den regionala utvecklingen i Stockholmsområdet vägleds av RUFS – Regional Utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Det är en långsiktig plan som sätter en riktning för hur hela regionen, inklusive Ekerö, ska utvecklas inom områden som bostäder, kollektivtrafik, vägar, arbetsliv, miljö, klimat, kultur, fritid och samhällsservice. Just nu pågår arbetet med en ny version av planen. Arbetet leds av Region Stockholm och planen ska börja gälla från 2026[1].

Ekerö kommun är en del av en av Europas snabbast växande storstadsregioner. Stockholmsregionen ingår i östra Mellansverige, där 4,5 miljoner människor bor – vilket motsvarar 43 procent av Sveriges befolkning. Regionens geografiska läge, mitt i Norden och vid Östersjön, gör den till ett viktigt nav för handel, logistik och internationella kontakter.

Stockholmsregionen rankas ofta högt internationellt inom områden som jämställdhet, jämlikhet, miljö, hälsa, innovation, utbildning och arbetsmarknad. Dessa styrkor bidrar till regionens attraktionskraft och lockar företag, investerare, talanger och besökare från både Sverige och världen. Bakom framgångarna finns flera nyckelfaktorer som också är regionens styrkor: invånarnas kompetens och mångfald, närheten mellan stad och landsbygd, hög livskvalitet, ett rikt kultur- och fritidsutbud, ett innovativt näringsliv, stark arbetsmarknad och ledande forskningsmiljöer. Regionen är också en viktig aktör i den gröna omställningen.

Ekerö kommun kombinerar landsbygdens lugn med småstadens närhet. Med sin natur, sina kulturmiljöer och läget vid Mälaren kan kommunen bidra till regionens attraktionskraft både som bostadsort och som besöksmål. Ekerö är också en del av den regionala arbetsmarknaden och förbättrad infrastruktur stärker kopplingen till övriga delar av Stockholmsregionen.

Förbifart Stockholm, som planeras stå klar 2030, kommer att binda samman de norra och södra länsdelarna. För Ekerö innebär detta en möjlighet att resa till norra eller södra Stockholm utan att passera Brommaplan, vilket förbättrar tillgängligheten till exempelvis regionala stadskärnor och Arlanda flygplats. Kapacitetsbrister i vägnätet, särskilt i det så kallade Saltsjö-Mälarsnittet, bedöms också minska i takt med att Förbifart Stockholm färdigställs. Den nya vägen bedöms skapa förutsättningar för tillväxt i Ekerö, bland annat genom ökad inflyttning, stigande marknadspriser, fler företagsetableringar och en bredare arbetsmarknad. Utbyggd kollektivtrafik, både på väg och vatten, bidrar ytterligare till denna utveckling. Ett exempel är Ekeröpendeln, som under 2024–2025 fungerade som testlinje för en ny elektrisk bärplansbåt – ett pilotprojekt för innovativa och hållbara transportlösningar. Ett annat är det ökande antalet gång- och cykelpendlare på färjan/Ekeröleden, ett stråk som Ekerö vill ska fortsätta efter Förbifartens öppnande och bli ett regionalt cykelstråk.

Region Stockholm har identifierat fyra stora utmaningar för sin framtida utveckling. För det första måste regionen hantera en hållbar tillväxt med ökat invånarantal, vilket innebär krav på bostäder, infrastruktur, dricksvatten- och energiförsörjning. Ökad konkurrens om mark och minskad förmåga till klimatanpassning behöver också hanteras. Ekerö kommun är en del av detta och har enligt remissversionen av den nya regionala utvecklingsplanen (RUFS) ett tillväxtbehov om cirka 200 bostäder per år. Förstås handlar detta också om kommunens egen drivkraft att växa och utvecklas samt att ha en hållbar ekonomi.

För det andra behöver skillnaderna i livsvillkor minskas och tryggheten öka, då stora socioekonomiska skillnader och organiserad brottslighet i regionen påverkar både samhällsengagemang och tillit. Även om Ekerö

[1] Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – granskningshandling

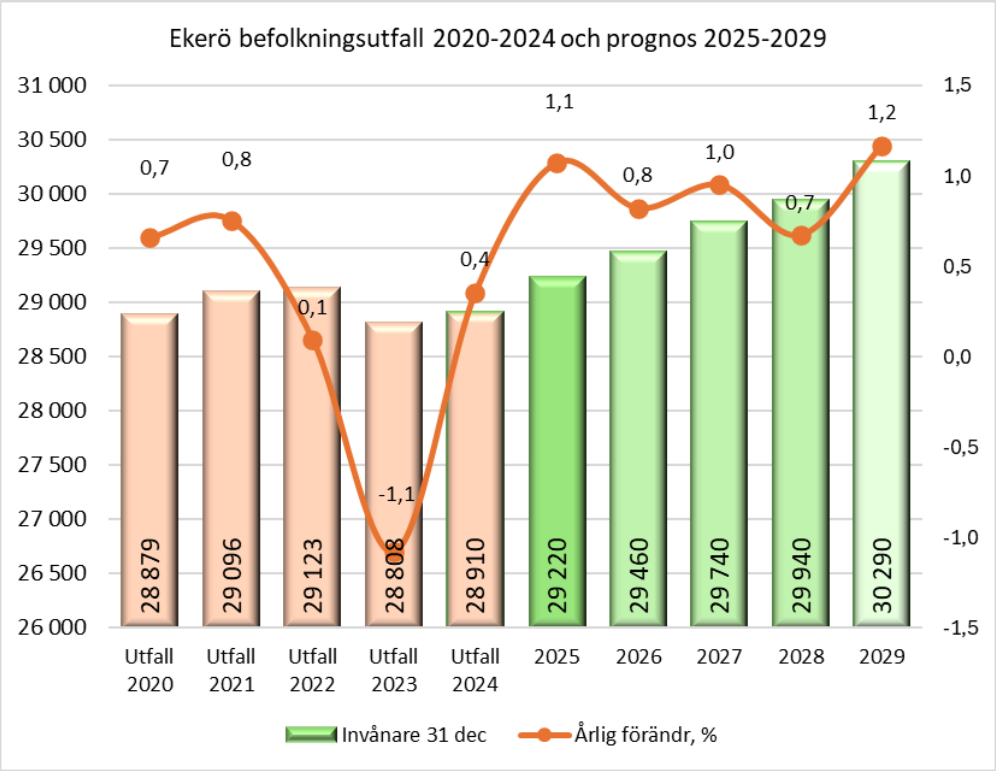
inte har samma utmaningar som andra delar av regionen, påverkas kommunen och har ett ansvar att bidra till en positiv utveckling.

Den tredje utmaningen är att stärka regionens motståndskraft mot alla typer av samhällsstörningar och säkra samhällsviktiga funktioner. Kommunens ansvar är bland annat att verka för stärkt civil beredskap inklusive att planera markanvändning och bebyggelse så att risker minimeras. Kommunerna bidrar även till att stärka regionens motståndskraft genom klimatanpassad fysisk planering och insatser som stärker lokal resiliens, såsom skydd av jordbruksmark och robusta försörjningssystem.

Den fjärde utmaningen handlar om att stärka regionens internationella konkurrenskraft i en allt mer pressad global marknad. För att möta framtidens behov krävs att kompetensförsörjningen säkras och att fler inkluderas på arbetsmarknaden. Att vara tillräckligt attraktiv för att på ett hållbart sätt locka till sig och behålla investeringar, etableringar, arbetskraft och besökare är en central utmaning för hela regionen. För Ekerö kommun innebär detta frågor som näringslivsutveckling, kompetensförsörjning och attraktivitet som etableringsort.

3.2 Befolkningsutveckling och demografi

Kommunens långsiktiga utveckling med fler bostäder, samhällsservice och befolkningsutveckling har sin grund i översiktsplanen. De närmaste årens förändringar tar avstamp i befintliga beslut och riktningen i nuvarande översiktsplan. Förberedande arbete pågår inför framtagandet av en ny översiktsplan. De senaste åren har befolkningsutvecklingen påverkats av följdeffekterna i pandemins fotspår, Rysslands krig i Ukraina, den globala ekonomiska oron, lågkonjunkturen i Sverige och även av Skatteverkets intensifierade kontroller av folkbokföringen som innebar att många skrevs ut från Sverige med direkt påverkan på färre invånare i landets kommuner.

En avgörande del för befolkningstillväxten är tillgången till nya bostäder och förväntad inflyttning. Även andra aspekter påverkar som omflyttning inom befintligt bostadsbestånd, utflyttning från kommunen till annan ort, dödlighet och barnafödande. Efter en negativ utveckling, med start hösten 2022, ökade antalet

invånare i Ekerö med drygt 100 vid utgången av år 2024 jämfört år 2023. I Ekerö föddes fler barn under 2024 än vad det gjorde året innan. Befolkningsökningen under 2024 bestod till 40 procent av ett positivt födelseöverskott med 60 procent av ett positivt inflyttningsöverskott. I inflyttningen ingår att i Ekerö boende Ukrainare har folkbokfört sig i kommunen.

Befolkningsprognosen för de närmaste åren visar en positiv utveckling. Under år 2025 beräknas antal invånare öka med 310 personer (1,1 %) till 29 220. Prognosen för år 2026 visar på en ytterligare ökning av antal invånare med 240 personer (0,8 %) till 29 460 invånare vid årets slut. Under år 2025 blir nya bostäder inflyttningsklara och prognos för år 2026 visar detsamma. Nyinflyttning är anledningen till ökat antal invånare.
(Sweco 2025-03-07)

Inom ramen för den positiva befolkningsökningen under åren 2025–2026 ingår att:

- Antal barn i förskole- och grundskoleålder fortsätter att minska men i en lägre takt än vad som var fallet under de två senaste åren och antalet stabiliseras år 2027.
- Antal ungdomar i gymnasieålder ökar år 2025 och minskar därefter de kommande åren.
- Antal Ekeröbor 80 år eller äldre fortsätter att öka men i en något lägre nivå än under år 2024. Under 2025–2026 är ökningen i åldersgruppen 80–84 år i antal större än i åldersgruppen 85 år eller äldre samtidigt som den årliga ökningen är ungefär densamma i båda åldersgrupperna; 7–8 % per år. Prognos år 2027 visar att ökningen i dess helhet sker i den äldre åldersgruppen till antalet och med 14 % jämfört prognos år 2026.

3.3 Ekonomiska förutsättningar

Efter flera år av stabil ekonomi med årliga goda resultat var Ekerö i skedet att utifrån beslutad inriktning för kommunens utveckling öka kommunala nyinvesteringar för att möta behov av högre kapacitet i verksamhetslokaler och infrastruktur för att harmoniera med bostadsutbyggnad och befolkningsökning. De ekonomiska förutsättningarna kom att förändras för kommuner och regioner med start 2022 av Rysslands krig i Ukraina och därefter en omfattande global ekonomisk oro, hög inflationstakt och lågkonjunktur.

För Ekerö kommun påverkades de ekonomiska förutsättningarna för budget och utfall åren 2023 och 2024 och att priserna är på en högre nivå i budget 2025. Det rådande läget i samhällsekonomin har medfört att byggstart av bostäder och exploateringar glider i tid. Den höga inflationen de senaste åren har nu bromsat in men med resultat i högre nivå på investeringsutgifter och i högre driftkostnader. Lågkonjunkturen i Sverige är mer utdragen än vad tidigare bedömningar visat. Sveriges kommuner och regioner pekade i sin rapport i maj 2025 på en viss ljusning för kommun- och regionssektorn.

Utgångspunkten för Ekerö kommuns budget 2026 är KFS 01:1 med inriktning att årets resultat ska sträva mot nivån 1–2 procent. Den ekonomiska planeringen av budget 2026 tar avstamp i en befolkningsökning, fortsatt god tillväxt av rikets skatteunderlag, en större del av tillgängligt ekonomiskt utrymme ianspråktas för lokalkostnader och räntekostnader på lån och en pris- och kostnadsutveckling samtidigt som det måste ske effektiviseringar och prioriteringar av resurser med effekt att kostnader reduceras och att kostnadsutvecklingen hålls tillbaka.

4. Kommunfullmäktiges målområden, effektmål, inriktningar och uppdrag

4.1 Målbilden

För att styra verksamheten i en gemensam riktning har kommunfullmäktige, i och med beslut om budget och riktning 2025, antagit en målbild som sammanfattar kommunfullmäktiges tre målområden, effektmål och inriktningar. Dessa målområden gäller för all kommunal verksamhet, inklusive helägda bolag, och utgör grunden för kommunens strategiska styrning.

Målområdena konkretiseras på två nivåer:

- Effektmål - beskriver de resultat och förändringar kommunen vill uppnå
- Inriktningar - visar vad som är viktigast att göra eller leverera för att nå dessa effekter

Både effektmål och inriktningar har ett kommunövergripande perspektiv och berör samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Hur dessa påverkar olika verksamheter varierar dock beroende på deras uppdrag och ansvarsområden.

Målområde	Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt	Ett Ekerö som växer och lockar fler	Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat
Effektmål	**Vi vill** • att barnen ska må bra och lyckas i skolan • att socialtjänsten bedrivs rättssäkert och med hög kvalitet så att invånarna får det stöd de behöver • att kultur och fritidsverksamheterna attraherar en stor del av målgrupperna som möjliggör en aktiv och utvecklande fritid för invånarna • att vi lyssnar på Mälaröborna för att förstå deras behov och idéer	**Vi vill** • att tätortsområdena är grönskande med bostäder, lokala centrum, konstnärlig gestaltning och mötesplatser • att tillväxten är hållbar samt att upplåtelseformerna är blandade och anpassade efter olika behov och förutsättningar • att trafiken flyter smidigt för alla trafikslag och att trafikmiljöerna är trygga och säkra • att näringslivet är välmående och utvecklas	**Vi vill** • arbeta för att bli klimatneutrala till år 2040 • ha en hållbar resurshantering • använda energin mer effektivt • värna vår natur och vattenmiljö
Inriktning	**Genom att** • fokusera på grunduppdraget, utifrån Mälaröbornas behov och idéer • arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv styrning och organisation • stärka beredskap och uppbyggnad av det civila försvaret • öka transparens, kommunikation och service, för tillit och förtroende • stärka arbetsgivarvarumärke och strategisk kompetensförsörjning	**Genom att** • arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling • stärka genomförande perspektivet i kommunens plan- och exploateringsprojekt för att kunna hålla en omsorgsfull takt i bostadsbyggandet • ökad andel kommunalägd mark av strategisk betydelse • verka för utbyggda och hållbara resvägar • stärka förutsättningarna för utveckling av näringslivet	**Genom att** • minska påverkan från transporter och resor • minska påverkan från byggsektorn • återbruka och minska avfall • minska energianvändningen samt fasa ut fossil energi • arbeta för en giftfri verksamhet, för natur och vatten samt för att stärka och bevara biologisk mångfald

4.2 Kommunfullmäktiges effektmål

Effektmålen beskriver de resultat och förändringar som kommunen vill uppnå inom respektive målområde. För att möjliggöra uppföljning och resultatmätning kompletteras varje effektmål med indikatorer och målvärden. Ett effektmål kan beröra en eller flera nämnder, beroende på målområdets karaktär. Däremot är det alltid en specifik nämnd som ansvarar för uppföljningen av varje enskild indikator.
Nedan presenteras effektmålen uppdelade per målområde. Tillhörande indikatorer redovisas i bilaga 4.

4.2.1 Effektmål för målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Detta målområde handlar om att kommunens verksamheter ska vara ändamålsenliga, effektiva och bidra till att invånarnas behov tillgodoses inom ramen för det kommunala uppdraget. Genom att rikta insatserna mot områden där de gör störst nytta skapas förutsättningar för en verksamhet och service som är relevant, tillgänglig och utvecklande.

Kommunfullmäktiges effektmål för området är:

- att barnen ska må bra och lyckas i skolan
- att socialtjänsten bedrivs rättssäkert och med hög kvalitet så att invånarna får det stöd de behöver
- att kultur och fritidsverksamheterna attraherar en stor del av målgrupperna och möjliggör en aktiv och utvecklande fritid för invånarna
- att vi lyssnar på Mälaröborna för att förstå deras behov och idéer.

Indikatorer kopplade till effektmålen presenteras i bilaga 4.

4.2.2 Effektmål för målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler

Detta målområde handlar om att skapa en attraktiv, hållbar och väl fungerande kommun i takt med att Ekerö växer. Genom att planera långsiktigt, utveckla goda boendemiljöer, förbättra infrastrukturen och stärka näringslivets förutsättningar ska kommunen möta framtidens behov.

Kommunfullmäktiges effektmål för området är:

- att tätortsområdena är grönskande med bostäder, lokala centrum, konstnärlig gestaltning och mötesplatser
- att tillväxten är hållbar samt att upplåtelseformerna är blandade och anpassade efter olika behov och förutsättningar
- att trafiken flyter smidigt för alla trafikslag och att trafikmiljöerna är trygga och säkra
- att näringslivet är välmående och utvecklas.

Indikatorer kopplade till effektmålen presenteras i bilaga 4.

4.2.3 Effektmål för målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för klimat och miljö

Detta målområde handlar om att minska kommunens miljö- och klimatpåverkan och samtidigt värna naturens långsiktiga värden. Genom att arbeta för klimatneutralitet, cirkulär och hållbar resurshantering, effektiv energianvändning och en stärkt biologisk mångfald ska Ekerö bidra till en hållbar utveckling.

Kommunfullmäktiges effektmål för området är:

- att arbeta för att bli klimatneutrala till år 2040
- att ha en hållbar resurshantering
- att använda energin mer effektivt
- att värna vår natur och vattenmiljö.

Indikatorer kopplade till effektmålen presenteras i bilaga 4.

4.3 Kommunfullmäktiges inriktningar och uppdrag

Inriktningarna fungerar som vägvisare för vilka typer av insatser som bedöms leda till önskade effekter. Varje inriktning konkretiseras ytterligare i form av uppdrag till nämnder och bolag. Dessa uppdrag kan rikta sig till en enskild nämnd, flera eller samtliga nämnder, beroende på innehåll och ansvarsfördelning.

För att tydliggöra sambandet mellan kommunens mål och de regler, riktlinjer och strategier som stödjer arbetet mot dessa mål, presenteras i detta avsnitt även relevanta styrdokument, som vid sidan av budgetdokumentet styr kommunens ambition och agerande inom ett visst område.

Kommunövergripande politiskt antagna aktiverande[2] styrdokument som gäller samtliga målområden, effektmål och inriktningar:

- Översiktsplan för Ekerö kommun
- Hållbarhetsstrategi
- Kommunikationspolicy med riktlinjer

4.3.1 Inriktningar och uppdrag för målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Nedan följer en genomgång av inriktningar inom målområdet. För varje målområde presenteras inriktningarna, en förklarande text som beskriver och utvecklar varje inriktning, konkreta uppdrag kopplade till respektive inriktning samt de politiskt antagna styrdokumenten som styr och stödjer arbetet inom målområdet.

Inriktningar:

- fokusera på grunduppdraget, utifrån Mälaröbornas behov och idéer
- arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv styrning och organisation
- stärka beredskap och uppbyggnad av det civila försvaret
- öka transparens, kommunikation och service, för tillit och förtroende
- stärka arbetsgivarvarumärke och strategisk kompetensförsörjning.

[2] Kommunen har två huvudtyper av styrdokument; aktiverande och normerande. Aktiverande styrdokument anger händelser som kommunen vill åstadkomma genom egna initiativ och ger ett uppdrag att handla på ett visst sätt. I dessa dokument anges vad som ska göras och vad som ska uppnås.

Inriktning: Fokusera på grunduppdraget, utifrån Mälaröbornas behov och idéer

Kommunen ska erbjuda en välfungerande och effektiv samhällsservice för de som bor, verkar eller vistas här. För att lyckas behöver verksamheterna arbeta med helhetssyn och regelbundet bedöma vilka insatser som ger störst nytta – utifrån invånarnas behov och i relation till kommunens uppdrag samt tillgängliga resurser. Det kräver att vi har god förståelse för vad invånarna behöver, vilka idéer de har, samtidigt som vi följer utvecklingen i omvärlden.

Det hjälper oss att avgöra vad vi bör fortsätta med, utveckla, förändra eller avsluta. Genom att rikta våra resurser dit de gör störst skillnad – att förbättra det som inte fungerar tillräckligt bra och stärka det som redan fungerar väl – skapar vi en relevant och hållbar kommunal verksamhet och service. Verksamheternas arbete ska också genomsyras av principen om alla människors lika värde, vilket är grundläggande för ett inkluderande och rättvist samhälle.

I arbetet med att fokusera på grunduppdraget utifrån Mälaröbornas behov och idéer ska vi:

- följa omvärldsutvecklingen och vara beredda att justera verksamheten vid förändrade förutsättningar, till exempel vad gäller efterfrågan på skolor, vård- och omsorgsboenden, kultur- och fritidsaktiviteter samt mötesplatser
- bedriva kontinuerligt kvalitets- och utvecklingsarbete med fokus på grunduppdraget
- involvera Mälaröborna i större förändringar och väga in behoven i utvecklingen
- söka samarbeten och inhämta kunskap om nya metoder, arbetssätt och teknik
- genomföra kostnads-/nyttoanalyser inför större utvecklingsarbeten
- samråda med kommunstyrelsen inför beslut om utvecklings-, innovations- och digitaliseringsprojekt som kan ha påverkan på fler nämnder eller verksamheter.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Tillgängliggöra kulturarvet och öka platsernas attraktivitet**
  Syfte: Öka kunskapen och delaktigheten kring det lokala kulturarvet samt bidra till att stärka lokal utveckling och besöksnäring. Till exempel genom att utveckla Hovgården och Ekebyhovs slott utifrån visionsarbete och avtal med SFV och ta fram informationsmaterial.
  Berörda: Kultur- och fritidsnämnden (leder och samordnar), kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden.

- **Utveckla kulturhuset och Ekebyhovs slott i linje med tillämpbara delar från Malmvikutredningen**
  Syfte: Stärka platsernas roll som kulturellt nav, möta föreningslivets behov på ett kostnadseffektivt sätt samt se över lokalerna avseende funktion och tillgänglighet.
  Berörda: Kultur- och fritidsnämnden (leder och samordnar), samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden.

- **Vidareutveckla samverkan med tidiga och förebyggande insatser för barn och unga som har behov av stöd**
  Syfte: Vidareutveckla verksamheten för ett förebyggande, lättillgängligt och kunskapsbaserat arbetssätt för stödstrukturer för barn och unga i utsatthet. Detta sker i samverkan mellan nämnder och övriga aktörer som regionen och polisen.
  Berörda: Socialnämnden (leder och samordnar), barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden.

- **Öka fokus på ett mer jämlikt och förbättrat skolresultat till över rikssnittet för de kommunala skolorna**
  Syfte: Höja skolresultaten genom ökad likvärdighet och målinriktade insatser.
  Berörda: Barn och utbildningsnämnden.

- **Fortsatt satsa på elevhälsa och särskilda undervisningsgrupper**
  Syfte: Stärka det förebyggande och individanpassade stödet för elever i behov av särskilt stöd samt bidra till målet att alla barn och elever ska lyckas i skolan.
  Berörda: Barn och utbildningsnämnden.

- **Utveckla medarbetares kompetens kring begåvning, kognitiva funktioner och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) i arbetet med barn och unga**
  Syfte: Stärka medarbetarnas kunskaper och förutsättningar att möta barn- och ungas olika behov på ett professionellt och inkluderande sätt.
  Berörda: Barn och utbildningsnämnden (leder och samordnar), kultur och fritidsnämnden och socialnämnden.

- **Ta fram principer för hållbara och jämlika förutsättningar för föreningar**
  Syfte: Tydliggöra och ena förutsättningarna för kommunens föreningsverksamhet utifrån aspekter som nyttjande av och ansvar för lokaler samt arrenden och avtal.
  Berörda: Kultur- och fritidsnämnden (leder och samordnar), kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden.

- **Stärka samverkan för att fler ska komma i arbete och sysselsättning**
  Syfte: Utveckla samverkan och formerna för att fler ska komma i arbete och egen försörjning.
  Berörda: Socialnämnden (leder och samordnar), AB Ekerö Bostäder, barn- och utbildningsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

- **Ta fram beslutsunderlag för byggnation av specialbostäder**
  Syfte: Ta fram beslutsunderlag för etablering av fler specialbostäder och för lokaloptimering för bland annat LSS daglig verksamhet, detta utifrån det bedömda behovet och för att möjliggöra effektivisering med hög kvalité i verksamheten.
  Berörda: Samhällsbyggnadsnämnden (leder och samordnar), AB Ekerö Bostäder, byggnadsnämnden, kommunstyrelsen och socialnämnden.

Inriktning: Arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv organisation och styrning

För att möta framtidens utmaningar och möjligheter krävs en kommunal organisation som är hållbar, flexibel och handlingskraftig. En sund ekonomi och en effektiv styrning är avgörande för att kunna leverera god service, prioritera rätt och skapa långsiktigt värde för Mälaröborna. När kommunen förändras och växer ökar också kraven på bostäder, vård- och omsorgsboenden, kultur- och fritidsliv samt mötesplatser – vilket ställer höga krav på ansvarsfull hushållning med resurser. Det innebär att vi behöver arbeta med återhållsamhet, tydliga prioriteringar och synergier.

I det aktiva arbetet för en sund ekonomi och effektiv organisation och styrning ska vi:

- genomföra nödvändiga förändringar och löpande effektiviseringar, för att möta ökade kostnader inom välfärden samt de investeringar som krävs när kommunen växer

- driva upphandlingsarbetet så att kvalitet, kostnadseffektivitet, miljö- och klimatperspektiv samt sociala villkor vägs in – samtidigt som samhällsviktiga funktioner säkras även vid samhällsstörningar i fredstid och vid höjd beredskap
- söka samarbeten med andra kommuner i frågor som lämpar sig för samproduktion i syfte att säkerställa kvalitet och/eller uppnå skalfördelar
- när det är tillämpligt, gå samman med andra parter i strategiska upphandlingar
- ha ett kommunövergripande perspektiv i alla strategiska beslut och löpande pröva gamla beslut och styrdokument för att säkerställa att de är aktuella och relevanta
- löpande behovspröva vid vakanser och göra en bedömning av om arbetsuppgifterna kan omfördelas, hanteras på annat sätt och om profilen på tjänsten ska ändras utifrån hur behoven ser ut.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Utveckla internkontrollen, bland annat i syfte att motverka välfärdsbrottslighet**
  Syfte: Säkerställa ett systematiskt ramverk som omfattar och tydliggör frågan om välfärdsbrottslighet.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar), barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden och överförmyndaren.

- **Utreda möjliga koncernmodeller för Ekerö kommun, inklusive frågan om kommunfastighetsbolag**
  Syfte: Tydliggöra styrningen av koncernen med fokus på måluppfyllelse, effekt och kostnadseffektivitet.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar)

- **Implementera framtagen lokalförsörjningsprocess**
  Syfte: Att kartlägga verksamheternas lokalbehov och planera för hur verksamheternas behov av ändamålsenliga, kostnadseffektiva och hållbara lokaler ska tillgodoses på längre sikt.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar), barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden.

- **Maximera lokalutnyttjande genom effektiv lokalsamordning och anpassning**
  Syfte: Skapa en helhetsbild och säkerställa en effektiv användning av kommunens lokaler, så att de nyttjas optimalt och verksamheternas behov tillgodoses på ett hållbart sätt.
  Berörda: Samhällsbyggnadsnämnden (leder och samordnar), barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, miljönämnden och socialnämnden.

- **Stärka kvaliteten på avtalsuppföljning gentemot upphandlade leverantörer**
  Syfte: Säkerställa att externa leverantörer och leveranser håller hög kvalitet, följer avtal och bidrar till långsiktigt hållbar utveckling.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar), barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden.

- **Uppdatera internhyresreglementet**

Syfte: Förtydliga vad som gäller i kommunens lokaler avseende verksamhetsanpassningar, inhyrda parkeringsplatser, uppsägningar, återställning av onormalt slitage med mera för att skapa förutsägbarhet och underlätta ekonomisk styrning och uppföljning.
Berörda: Samhällsbyggnadsnämnden (leder och samordnar), kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden.

- **Se över finansieringsmodellen för avgiftsfinansierad verksamhet och utveckla uppföljning av produktionskostnader**
  Syfte: Öka kostnadstäckning för avgiftsfinansierad verksamhet inom vad lagen medger och skapa bättre överblick över resursåtgång i hela verksamheten, för att främja effektiv styrning och långsiktig ekonomisk hållbarhet.
  Berörda: Barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden.

Inriktning: Stärka beredskap och arbetet för uppbyggnad av det civila försvaret

Kommunen har ett lagstadgat ansvar att bidra till upprätthållandet av samhällsviktiga funktioner vid fredstida samhällsstörningar och ytterst krig. I linje med det kommunala uppdraget ska samtliga nämnder och bolagsstyrelser fortsatt arbeta för att stärka motståndskraften med fokus på samhällsviktig verksamhet. Arbetet ska ske utifrån resultatet av kommunens risk- och sårbarhetsanalys och drivas på ett systematiskt sätt med utgångspunkt i de största behoven på kommunövergripande nivå, där insatser i relation till klimatrelaterade risker är en ingående del. Kommunens arbete med civil beredskap bygger på en samverkan med civilsamhället och aktörer inom kommunens geografiska område.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Fortsatt stärka förmågan inom civil beredskap**
  Syfte: Att minska sårbarheten i verksamheten, ha en god förmåga att hantera extraordinära händelser i fredstid samt att kunna uppfylla åtaganden vid höjd beredskap.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar), barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden.

- **Utveckla informationssäkerhetsarbetet i linje med NIS2-direktivet**
  Syfte: Stärka den kommunala organisationens motståndskraft mot cyberhot, förbättra incidenthantering samt uppfylla de nya kraven enligt EU:s NIS2-direktiv.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar), barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden.

Inriktning: Öka transparens och service, för tillit och förtroende

Ekerö kommun ska kännetecknas av öppenhet, tillgänglighet och ett professionellt bemötande. Genom att vara tydliga med hur beslut fattas och utifrån vilka beslutsunderlag, skapar vi förutsättningar för förtroende och delaktighet. En öppen och lyhörd dialog med invånare, företag och andra aktörer är avgörande för att bygga långsiktiga relationer och säkerställa att kommunen är och upplevs som rättssäker och transparent. För att stärka tilliten till kommunen behöver vi erbjuda service av hög kvalitet, där varje kontakt präglas av

respekt, tydlighet och tillgänglighet – både fysiskt och digitalt. Vår ambition är att alla som möter kommunen, oavsett ärende eller kanal, ska uppleva en likvärdig, korrekt och användarvänlig service.

I arbetet med att öka transparens och service för tillit och bemötande ska vi:

- utveckla och stärka bemötande och service i hela organisationen
- verka för bättre processer internt för gränsöverskridande samarbeten
- förbättra tillgången till information och digitala tjänster
- säkerställa korrekt hantering av allmänna handlingar
- vid komplexa beslut som får påverkan på kommunens förtroende säkerställa att en kommunikationsplan är en del av beslutsunderlaget
- samt skapa nya möjligheter till dialog, delaktighet och transparens – både fysiskt och digitalt.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Utveckla samordnad tillsyn inom miljöområdet**
  Syfte: Stärka och effektivisera kommunens tillsynsarbete samt öka kundnöjdheten, bland annat genom att samordna insatser och höja servicenivån.
  Berörda: Miljönämnden.

- **Se över möjligheten att utveckla bibliotekets roll som informationspunkt**
  Syfte: Bredda bibliotekets funktion som en tillgänglig och lokal samhällsresurs för information och vägledning kring samhällsnyttig information**,** exempelvis rörande turism, bygglov, studie- och yrkesvägledning, näringslivslotsning och civil beredskap.
  Berörda: Kultur- och fritidsnämnden (leder och samordnar), barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden, kommunstyrelsen, miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden.

- **Förbereda och genomföra valet**
  Syfte: Säkerställa att valet genomförs på ett rättssäkert, demokratiskt och effektivt sätt samt att integrera digitala röstkort och röstlängder i valprocessen.
  Berörda: Valnämnden (leder och samordnar) och kommunstyrelsen.

Inriktning: Stärka arbetsgivarvarumärke och strategisk kompetensförsörjning

Ett starkt arbetsgivarvarumärke är en strategisk förutsättning för att trygga bemanningen i en tid av ökade krav, demografiska förändringar och ökad konkurrens om viss kompetens. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hälsofrämjande arbetsmiljö, goda utvecklingsmöjligheter och trygga anställningsvillkor. Det innebär att vi tar tillvara den kompetens som finns, arbetar för stabil grundbemanning och motverkar ofrivillig deltid. Samtidigt behöver vi vara proaktiva och analysera framtida kompetensbehov, så att vi har beredskap att möta framtidens behov och krav – exempelvis till följd av ny lagstiftning, teknikutveckling eller förändrad samhällsutveckling.

I arbete med att stärka arbetsgivarvarumärket och strategisk kompetensförsörjning ska vi:

- verka för en sund och säker arbetsmiljö
- vara en hälsofrämjande arbetsgivare
- erbjuda utvecklingsmöjligheter
- aktivt arbeta för att minimera osäkra anställningar och ofrivillig deltid.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Utveckla välfärdsteknik och välfärdstekniska lösningar inom vård- och omsorg för att underlätta kompetensutmaningen**
  Syfte: Öka individens trygghet och självständighet samt underlätta för medarbetare.
  Berörda: Socialnämnden (leder och samordnar) och kommunstyrelsen.

De politiskt antagna aktiverande styrdokument som har en tydlig koppling till målområdet ”Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt” redovisas här. Aktiverande styrdokument är de dokument som anger vad som ska göras och vad som ska uppnås.

- Biblioteksplan 2024–2028
- Idrottspolitiskt program 2020–2030
- Handlingsplan för idrottspolitiskt program
- Plan för kommunal krisberedskap
- Ungdomspolitiska mål (om Kommunfullmäktige beslutar anta dokumentet)
- Plan för lika rättigheter och möjligheter

4.3.2 Inriktningar och uppdrag för målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler

Nedan följer en genomgång av inriktningar inom målområdet. För varje målområde presenteras inriktningarna, en förklarande text som beskriver och utvecklar varje inriktning, konkreta uppdrag kopplade till respektive inriktning samt de politiskt antagna styrdokumenten som styr och stödjer arbetet inom målområdet.

Inriktningar:
- arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling
- stärka genomförandeperspektivet i kommunens plan- och exploateringsprojekt för att kunna hålla en omsorgsfull takt i bostadsbyggandet
- ökad andel kommunalägd mark av strategisk betydelse
- verka för utbyggda och hållbara resvägar
- stärka förutsättningarna för utveckling av näringslivet.

Inriktning: Arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling

Ekerö kommun är en trygg kommun med utvecklingspotential tack vare det strategiska läget och de attraktiva boendemiljöerna. Kommunen står inför en tillväxt och har samtidigt värden att värna, som kulturarv, natur och småskalighet. Denna kombination av tillväxtmöjligheter och värdefulla kvaliteter ställer krav på en tydlig och långsiktig vision för hur kommunen ska utvecklas. För att denna utveckling ska ske hållbart och med respekt för kommunens identitet krävs samlad översiktlig planering och gemensamma långsiktiga målsättningar. Planeringen ska omfatta den fysiska miljön och dess gestaltning, transportinfrastruktur, mobilitetsfrågor och hur mark- och vattenområden ska användas. Den ska också adressera perspektiv som arbetsmarknad, civil beredskap, folkhälsa och livskvalité, grönska, integration, klimatanpassning, näringslivsutveckling, tillgänglighet och trygghet.

Arbetet med översiktlig planering innebär många val och sammanvägningar av olika och ibland motstridiga intressen. Planeringen ska ge en kommungemensam riktning och skapa förutsättningar för att den kommunala organisationen samlat både utvecklar och möter gemensamma utmaningar som behöver hanteras i en större helhet är ett enskilt plan- och exploateringsprojekt.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Inleda arbetet med en ny översiktsplan**
  Syfte: Att skapa en långsiktig vision för kommunen inklusive en strategisk plan för hur kommunen ska utvecklas fysiskt och hållbart – med hänsyn till perspektiv som arkitektur, befolkningstillväxt, beredskap, infrastruktur och mobilitet, miljö, näringsliv, livskvalitet, trygghet och värdet av jordbruksmark.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar), barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden.

Inriktning: Stärka genomförandeperspektivet i kommunens plan- och exploateringsprojekt för att kunna hålla en omsorgsfull takt i bostadsbyggandet

Ekerö kommun befinner sig i en tillväxtfas där efterfrågan på bostäder, infrastruktur och tillgänglighet samt samhällsservice ökar. Enligt samrådsförslaget till den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUFS 2060)[3], bedöms behovet uppgå till cirka 200 nya bostäder per år, vilket är i linje med tidigare uppskattningar. Att Förbifart Stockholm närmar sig färdigställande och breddningen Ekerövägen färdigställs under 2026 förväntas bidra till ökad efterfrågan på bostäder. En ökning av antal invånare bidrar också till en ökad stabilitet i den kommunala ekonomin och för det lokala näringslivet.

Den förbättrade tillgängligheten efter Förbifart Stockholm innebär nya möjligheter – men också ett ansvar**.** För att möta detta på ett hållbart sätt krävs en stärkt översiktlig planering, plan- och exploateringsprojekt som utvecklas i relevanta helheter med genomförbarhet i fokus och en omsorgsfull takt i bostadsbyggandet. Genom en kontinuerlig strategisk och översiktlig planering skapas förutsättningar för en effektiv plan- och exploateringsprocess. Plan- och exploateringsprojekt som startar, drivs och går i mål enligt en utbyggnadsplan som utgår från översiktsplanen säkerställer dess genomförbarhet. Alla plan- och exploateringsprojekt som påverkar den kommunala investeringsekonomin ska ha ett kommunstyrelse beslut om start av exploateringsprojekt innan detaljplanarbete inleds, genom beslut om startpromemoria i samhällsbyggnadsnämnden.

Utvecklingen ska ske med människan i fokus och med respekt för kommunens unika värden. Samhällsbyggandet ska bidra till ett hållbart och levande Ekerö med attraktiva miljöer samt med god tillgång till arbetsplatser, rekreation, service och välfärd. Bostadsutvecklingen ska i första hand ske genom förtätning inom tätortsbandet och i kollektivtrafiknära lägen, där nya bostäder ska kombineras med grönstruktur, grönområden erforderlig infrastruktur och service.

I arbetet ska:

- alla nämnder och bolag bidra med underlag avseende sina respektive behov på fem till tio års sikt, för att möjliggöra en långsiktighet i planeringen.

[3] Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – granskningshandling

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Ta fram en beskrivning av samhällsbyggnadsprocessen i Ekerö kommun**
  Syfte: Utveckla samhällsbyggnadsprocessen i Ekerö kommun så att den är förutsägbar, tydlig, effektiv och leder till kvalitativa genomförbara resultat.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar), byggnadsnämnden, miljönämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

- **Detaljplanen för Tappström 1:40 m.fl. (Ekerö centrum, västra) ska återstarta som plan- och exploateringsprojekt**
  Syfte: Skapa förutsättningar att utveckla Ekerö kommun med bostäder, handel och allmän plats inom regionens fastighet Tappström 1:40 när regionens nya bussdepå i Enlunda driftsätts, preliminärt hösten 2028
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar), samhällsbyggnadsnämnden och byggnadsnämnden.

Inriktning: Öka andel kommunalt ägd mark av strategisk betydelse

En växande befolkning medför ökade behov av bostäder, infrastruktur och service. Samtidigt är det avgörande att kommunens unika kvaliteter bevaras, stärks och utvecklas exempelvis vad gäller trygghet, kulturmiljöer och närhet till natur. För att kunna styra utvecklingen på ett hållbart och långsiktigt sätt behöver kommunen stärka sin markrådighet, det vill säga äga mer mark på strategiska platser. Genom att öka andelen kommunalt ägd mark skapas bättre förutsättningar att planera och genomföra bostadsbyggande och erforderlig transportinfrastruktur, etablera samhällsservice och utveckla attraktiva, trygga och tillgängliga livsmiljöer. Det ger också flexibilitet i investeringar, möjlighet till variation i bebyggelsen och rådighet över viktiga funktioner som vatten, avlopp och avfallshantering.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Planera för att till viss del överta utpekade vägföreningar från 2027**
  Syfte: Att öka rådigheten över kommunens transportinfrastruktur som underlag för framtida utveckling.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar) och samhällsbyggnadsnämnden.

- **Ta fram en markinvesteringsstrategi som grund för strategiska markinköp och ökad rådighet**
  Syfte: Att identifiera strategiskt viktig mark för kommunkoncernen utifrån gällande översiktsplan och prioriterade behov.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar) och AB Ekerö Bostäder.

Inriktning: Verka för utbyggda och hållbara resvägar

Ekerö kommun växer, vilket även ställer ökade krav på ett tillgängligt och hållbart transportsystem. För att möta framtidens behov av mobilitet, klimatansvar och livskvalitet behöver kommunen utveckla resvägar både inom kommunen och till- och från övriga regionen. Den trafikstrategi som antogs 2020 ligger till grund för detta arbete och syftar till att förbättra framkomlighet, trafiksäkerhet och valmöjligheter för invånarna. Kompletterande handlingsplaner och en finansieringsstrategi tas fram för att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar trafikplanering för gång-, cykel-, kollektiv- och biltrafik med fokus på framkomlighet, trafiksäkerhet och parkering.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Samarbeta aktivt med Trafikverket, Region Stockholm och upphandlat bussbolag för att förbättra trafiksituationen**
  Syfte: Stärka samverkan med nyckelaktörer för att skapa en mer fungerande, hållbar och trygg trafiksituation för invånare och resenärer, både på kort och lång sikt. Fokus ligger på övergripande planering, samordning och kommunikation för att säkerställa tydlig information till allmänheten, effektiv kollektivtrafik och hållbara trafiklösningar, för alla trafikslag.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar) och samhällsbyggnadsnämnden.

- **Stärka mobiliteten i kommunen**
  Syfte; Ta fram kompletterande handlingsplaner och fortsätta genomföra beslutade handlingsplaner.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar) och samhällsbyggnadsnämnden.

Inriktning: Stärka förutsättningarna för näringslivsutveckling

Ekerös näringsliv är en viktig motor för kommunens utveckling och välfärd. Med över 4 000 företag, ett växande besöksintresse och närhet till Stockholm har kommunen goda förutsättningar att stärka sin roll som en attraktiv plats för företagande, investeringar och turism. För att ta tillvara denna potential behöver kommunen erbjuda hög servicegrad, tydlig kommunikation och effektiva processer. Myndighetsutövning och handläggning ska präglas av enkelhet, rättssäkerhet och kvalitet. Bemötandet från kommunens medarbetare ska vara professionellt och lösningsorienterat. Digitalisering och en samordnad kontaktingång för företagare är fortsatt viktiga delar i detta arbete.

I arbetet att stärka förutsättningarna för näringslivsutveckling ska:

- samtliga nämnder och bolagsstyrelser arbeta aktivt för att förbättra service, effektivitet och rättssäkerhet i all kontakt med företag
- samtliga nämnder aktivt samordna sig när flera myndighetsområden är berörda i ett företagsärende
- näringslivsperspektivet beaktas tidigt vid översikts- och detaljplanering.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Utveckla en serviceprocess för företag som vill etablera sig i eller omlokalisera sig till och inom Ekerö kommun**
  Syfte: Att stärka kommunens attraktivitet som etableringsort, effektivisera handläggningstider och förbättra samverkan mellan kommunens olika funktioner.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar), samhällsbyggnadsnämnden, byggnadsnämnden och miljönämnden.

- **Tillsammans med näringslivet skapa feriejobb för ungdomar**
  Syfte: Stärka ungdomars arbetslivserfarenhet, öka deras framtida anställningsbarhet och bidra till en positiv kontakt mellan unga och arbetsgivare i kommunen.
  Berörda: Socialnämnden (leder och samordnar) och kommunstyrelsen.

De politiskt antagna aktiverande styrdokument som har en tydlig koppling till målområdet ”Ett Ekerö som växer och lockar fler” redovisas här. Aktiverande styrdokument är de dokument som anger vad som ska göras och vad som ska uppnås.

- Översiktsplan
- Trafikplan
- Gång och cykelplan
- Näringslivsstrategi
- VA-plan

4.3.3 Inriktningar och uppdrag för målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Nedan följer en genomgång av inriktningar inom målområdet. För varje målområde presenteras inriktningarna, en förklarande text som beskriver och utvecklar varje inriktning, konkreta uppdrag kopplade till respektive inriktning samt de politiskt antagna styrdokumenten som styr och stödjer arbetet inom målområdet.

Inriktningar:

- minska påverkan från transporter och resor
- minska påverkan från byggsektorn
- återbruka och minska avfall
- minska energianvändningen samt fasa ut fossil energi
- arbeta för en giftfri verksamhet, för natur och vatten samt för att stärka och bevara biologisk mångfald.

Inriktning: Minska påverkan från transporter och resor

Ekerö kommuns unika läge med 140 öar och en stor andel glesbygd innebär särskilda utmaningar och möjligheter när det gäller transporter och resor. Invånarnas behov av tillgänglighet, flexibilitet och hållbara alternativ är angeläget i kommunens planering. Omställningen till eldrivna fordon pågår inom kommunorganisationen. Samtidigt står kommunen inför en ny fas i och med utvecklingen av Ekerövägen och den kommande öppningen av Förbifart Stockholm, som förväntas förbättra framkomligheten och skapa nya förutsättningar för ett mer hållbart resande. Kommunens arbete för att långsiktigt bli mer transporteffektiv ska utgå från och styras av översiktsplanering, hållbarhetsstrategi, energistrategi samt trafikplan och riktlinjer för upphandling.

I arbetet med att minska påverkan från transporter och resor ska samtliga nämnder och bolag bidra till arbetet genom att vidta åtgärder för att minska utsläpp från resor i tjänsten samt från upphandlade resor.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Möjliggöra för laddstationer för publik laddning samt etablera laddstolpar**
  Syfte: Säkerställa att kommunen följer lagkraven gällande publika laddstationer, som även möjliggör och underlättar för externa aktörer att etablera laddstationer. Detta uppdrag kräver även samarbete med externa aktörer.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar) och samhällsbyggnadsnämnden.

- **Se över förutsättningarna att öka antalet fossilfria alternativ i den kommunala fordonsflottan**

Syfte: Säkerställa utsläppsminskningar från kommunorganisationens bilflotta samt bidra till målsättningar om minskade utsläpp och klimatneutralitet.
Berörda: Kommunstyrelsen, (leder och samordnar) AB Ekerö Bostäder, barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden.

Inriktning: Minska påverkan från byggsektorn

Ekerö kommun planerar för fortsatt befolkningstillväxt med ett behov av cirka 200 nya bostäder per år enligt samrådsförslaget till den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2060[4]. Detta innebär att fler bostäder, lokaler och infrastruktur behöver byggas och etableras, vilket påverkar kommunens resursanvändning och utsläpp - särskilt från byggsektorn.

För att möta dessa utmaningar ställs höga krav på hållbarhet vid byggnation på kommunens mark. Byggaktörerna omfattas av EU:s taxonomiförordning[5], som ställer tydliga krav på klimatsmart byggande för att möjliggöra finansiering. När kommunen själv är byggaktör hanteras hållbarhetskraven inom ramen för upphandlingsprocessen. När externa aktörer bygger på kommunens mark regleras hållbarhetsambitionerna genom markanvisning. Kommunen kan däremot inte ställa särkrav på externa byggaktörer i markanvisningar eller på privatägd mark utan byggaktörens ambitionsnivå utöver Boverkets byggregler[6] (BBR) avgör. För att nå så klimatneutrala byggen som möjligt i Ekerö kommun ska ett dialogunderlag för kommun – byggaktör tas fram.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Ta fram ett dialogunderlag för klimatneutralt byggande**
  Syfte: Verka för så klimatneutrala byggnationer som möjligt i Ekerö kommun
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar), byggnadsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

- **Ta fram en arkitekturpolicy**
  Syfte: Inspirera, stödja och vägleda byggaktörer i arbetet med att utveckla och bygga platsspecifik, hållbar och kvalitativ arkitektur i Ekerö kommun.
  Berörda: Kommunstyrelsen, (leder och samordnar), AB Ekerö Bostäder, byggnadsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

Inriktning: Återbruka och minska avfall

Ekerö kommun har fortsatt en viktig roll i att främja återbruk och minska avfall, även efter att ansvaret för avfallshantering övergick till Roslagsvatten AB från 2025. Arbetet styrs av den gällande avfallsplanen, som innehåller mål för bland annat ökad sortering, minskat matsvinn, cirkularitet och minskad användning av engångsprodukter. I samband med ny- och ombyggnation, finns möjligheter att planera för återbruk av inventarier och material. Under år 2025 har även ett arbete bedrivits för att undersöka möjligheten till ökat återbruk inom kommunens verksamheter, till exempel av möbler men också för att undersöka möjligheten till utlåning av sport- och fritidsutrustning. Syftet är att ta tillvara resurser, men också att skapa möjligheter till sysselsättning och arbetslivserfarenhet för vuxna som står utanför den ordinarie arbetsmarknaden.

[4] Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (Samrådsförslag för RUFS 2060)
[5] Alliansen Bygg 2050 delar med sig av 6 huvudbudskap när det gäller övergången till hållbar finansiering|BYGGA UPP
[6] Om Boverkets byggregler, BBR - Boverket

I arbetet med att återbruka och minska avfall ska:

- kommunens verksamheter, där det är möjligt, integrera återbruk i sina rutiner och upphandlingar, samt underlätta för delning, reparation och återbrukbara lösningar
- minska avfallsmängder, exempelvis matsvinn och engångsartiklar.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Starta verksamhet för återbruk av möbler**
  Syfte: Öka återbruk samt främja sysselsättning och arbetslivserfarenhet för vuxna personer med det behovet.
  Berörda: Socialnämnden (leder och samordnar) och kommunstyrelsen.

- **Starta verksamhet för utlåning av sport- och fritidsutrustning**
  Syfte: Öka återbruk, möjliggöra för fler Ekeröbor att utöva sport- och fritidsaktiviteter samt främja sysselsättning och arbetslivserfarenhet för vuxna personer med det behovet.
  Berörda: Kultur- och fritidsnämnden (leder och samordnar), socialnämnden och kommunstyrelsen.

Inriktning: Minska energianvändning samt fasa ut fossil energi

Den el som kommunorganisationen köper in är idag 100 procent fossilfri och viss energiproduktion sker i egen regi. Uppvärmningen av kommunens fastigheter sker till största delen med fossilfria och förnybara alternativ, men viss användning av fossila bränslen kvarstår. För att nå målet krävs fortsatt omställning, både genom att fasa ut kvarvarande fossil energi och genom att minska den totala energianvändningen. I linje med tidigare beslut ska solpaneler installeras på nybyggda kommunala fastigheter, vilket bidrar till ökad andel lokal och förnybar energiproduktion.

Arbete för energieffektivisering i kommunens lokaler pågår kontinuerligt, med syfte att minska både klimatpåverkan och driftskostnader. Arbetet ska utgå från kommunens energiplan. Arbetet med att identifiera och genomföra energieffektiviserande åtgärder i befintligt fastighetsbestånd behöver fortgå under kommande år.

Uppdrag kopplat till inriktningen

- **Öka uppföljningen av energieffektiviseringen av kommunens befintliga fastigheter**
  Syfte: Följa upp kommunens arbete med energieffektivisering i kommunägda byggnader med kommunal verksamhet, som underlag för åtgärder för ytterligare energieffektivisering som både minskar kommunens förbrukning av och kostnader för energi.
  Berörda: Samhällsbyggnadsnämnden (leder och samordnar)

- **Vidta åtgärder för att energioptimera nya och befintliga lokaler**
  Syfte: Minska energiförbrukningen samt kostnaderna för denna i de kommunala fastigheterna, till exempel genom tekniska lösningar och att optimera styrningen av uppvärmning och ventilation**.** Åtgärder ska genomföras utifrån ett kostnads-/nyttoperspektiv.
  Berörda: Samhällsbyggnadsnämnden (leder och samordnar)

Inriktning: Arbeta för en giftfri verksamhet, natur och vatten samt stärka och bevara biologisk mångfald

Ekerö kommuns natur- och vattenmiljöer är en viktig del av kommunens identitet och funktion. Grönstrukturen bidrar till biologisk mångfald, klimatanpassning och rekreation, samtidigt som den hjälper till att hantera dagvatten och mildra effekter av värme. I takt med klimatförändringar och ökad nederbörd ökar behovet av strategisk planering och hållbar dagvattenhantering, särskilt i tätbebyggda områden där naturliga avrinningsvägar ersatts av tekniska system.

Mälaren, som är dricksvattentäkt för stora delar av mälardalsregionen, är särskilt känslig för föroreningar. Kommunen arbetar därför enligt EU:s vattendirektiv och åtgärdsprogram för att uppnå god vattenstatus. Samtidigt behöver VA-systemet anpassas till framtida belastning. Arbetet styrs främst av VA-planen som håller på att uppdateras samt hållbarhetsstrategin.

I linje med samrådsförslaget för RUFS 2060 ska grönstruktur och vattenmiljö integreras i planeringen och bidra till regional samverkan.

I arbetet för en giftfri verksamhet, natur och vatten samt stärka och bevara biologisk mångfald ska samtliga nämnder och bolagsstyrelser minska användningen av skadliga kemikalier i verksamheterna.

Uppdrag kopplat till inriktningen:

- **Göra översyn av skyfalls- och dagvattenhantering**
  Syfte: Ta helhetsgrepp kring skyfalls- och dagvattenhantering, underhåll av dagvattenanläggningar samt fortsatt prioritera tillsyn av dagvattenhantering. Detta är en åtgärd som förbättrar natur- och vattenmiljön med fokus på naturbaserade lösningar.
  Berörda: Kommunstyrelsen (leder och samordnar), byggnadsnämnden, Ekerö vatten AB, miljönämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

- **Arbeta med skyddet av allmänna och enskilda dricksvattentäkter**
  Syfte: Medverka till att säkra tillgången till rent dricksvatten i regionen, arbeta i linje med EU:s vattendirektiv och svensk miljölagstiftning. Detta arbete gäller de dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller har ett uttag över 10 kbm/dygn.
  Berörda: Miljönämnden och kommunstyrelsen.

De politiskt antagna aktiverande styrdokument som har en tydlig koppling till målområdet ”Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat” redovisas här. Aktiverande styrdokument är de dokument som anger vad som ska göras och vad som ska uppnås.

- Trafikplan
- Avfallsplan
- Energiplan
- VA-plan

5. Kommunkoncernens ekonomiska förutsättningar

5.1 AB Ekerö Bostäder

Bolagets verksamhet

Ekerö Bostäder äger och förvaltar 910 lägenheter och 28 lokaler inom Ekerö kommun. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Ekerö kommun förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar. Lägenheter ska huvudsakligen upplåtas med hyresrätt.

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Ekerö kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget.

Bolagets inriktning under planperioden

Ekerö Bostäders verksamhet bedrivs affärsmässigt enligt aktiebolagslagen och lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Bolaget drivs med fokus på affärsmässig samhällsnytta och på ett sätt som vårdar kapital och ger en skälig avkastning med hänsyn till ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveckling. Styrelsen reviderar årligen bolagets affärsplan med utgångspunkt från kommunens mål, ägardirektiv och övriga styrdokument. Affärsplanens strategiska mål, aktiviteter och indikatorer följs upp i samband med delår- och årsbokslut. Förvaltningen av bolagets fastigheter sker med ett långsiktigt perspektiv.

Verksamhet och ekonomi

Mål

AB Ekerö Bostäder bidrar till Ekerö kommuns övergripande målområden genom att:

Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

- Ekerö Bostäder arbetar aktivt med kontinuerligt kvalitets- och utvecklingsarbete med fokus på kund/hyresgäst och den service och de tjänster som är mest centrala för uppdraget.
- Ekerö Bostäder arbetar aktivt för att skapa en attraktiv och trygg boendemiljö.
- Ekerö Bostäder förenklar för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden.
- Ekerö Bostäder samverkar med kommunens socialtjänst för att tillgodose behoven för personer som kommunen har ett särskilt bostadsansvar för.
- Ekerö Bostäder arbetar aktivt med bosociala insatser för att skapa delaktighet och trygghet.
- Ekerö Bostäders årshjul för ledning och styrning innehåller fasta årligen återkommande och övergripande frågor där risk och sårbarhetsanalys, kontinuitethantering, informationssäkerhet och översyn av krisplan hanteras och genomförs.

Ett Ekerö som växer och lockar fler

- Ekerö Bostäder bidrar till utveckling genom att aktivt söka möjlighet för nyproduktion av hyresrätter.
- Ekerö Bostäder bidrar till Stenhamra centrumutveckling såsom fastighetsägare för centrumbebyggelse och i samverkan med Ekerö kommun.
- Ekerö Bostäder samverkar med Ekerö kommun för att utreda möjligheten att bygga LSS-boenden.

- Ekerö Bostäder samverkar med Ekerö kommun för att ta fram en markinvesteringsstrategi som utifrån gällande översiktsplan och prioriterade behov identifierar var den strategiskt viktiga marken för kommunkoncernen finns.
- Ekerö Bostäder bidrar med underlag avseende investeringsbehov fem år framåt och har en långsiktighet i planering för bolagets underhåll för de kommande trettio åren.

Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

- Ekerö Bostäder planerar- och genomför åtgärder för att minska CO_2-utsläpp.
- Ekerö Bostäder planerar- och genomför åtgärder för ökad energieffektivisering.
- Ekerö Bostäder utgår från framtagen utemiljöstrategi vilket innefattar klimatanpassningsåtgärder och satsningar för en ökad biologisk mångfald.
- Ekerö Bostäder genomför utbyggnad för laddinfrastruktur enligt framtagen strategi.
- Ekerö Bostäder genomför utbyggnad av solceller enligt framtagen strategi.
- Ekerö Bostäder underlättar för hyresgästerna att göra klimatsmarta val.

Ekonomi

Intäkter/hyresförhandling för 2026 är klar, 3,5 % (samt 3,0 % för Adelsö Stenby 15:29).
Resterande period generell uppräkning bostäder 2–2,5 %. Räntekostnader för perioden enligt prognos från finansiell rapport. Inga planerade försäljningar av bostadsrätter under perioden.

Resultat efter finansnetto

tkr	**Utfall 2024**	**Budget 2025**	**Prognos 2025 ***	**Prel Budget 2026**
Intäkter	126 494	121 166	121 564	125 092
Rörelsens Kostnader	-101 368	-107 063	-105 964	-108 567
Finansnetto	-17 248	-16 096	-16 181	-16 615
Resultat efter finansnetto	**7 878**	**-1 993**	**-581**	**-90**

* per april månad 2025

Preliminär ekonomisk plan för åren 2027–2028 av resultat efter finansnetto pekar mot balanserat resultat med positivt utfall 80 tkr år 2027 och med 600 tkr år 2028.

Investeringar

Investeringar och underhåll av bolagets fastigheter sker kontinuerligt och de kommande fem åren förväntas underhållskostnaderna motsvara cirka 25 mnkr per år och finansieras med avskrivningar och vinst.

tkr	**Utfall 2024**	**Budget 2025**	**Prognos 2025**	**Prel Budget 2026**	**Prel Plan 2027**	**Prel Plan 2028**
Underhållsplan	26 646	24 800		26 646	25 285	25 725
Nyproduktion	970					14 000
Summa investeringar	**27 616**	**24 800**	**24 800**	**26 646**	**25 285**	**39 725**

Lånevolym

Inga lån upptas för planerat underhåll. Nyupplåning 152 mnkr åren 2028–2029 avser nyproduktion förtätning Ekebyhov 1:329.
Borgensram: 760 mnkr (befintliga lån 2025-08-31: 724,4 mnkr *)

mnkr	Utfall 2024		Prognos 2025	Prel Prognos 2026	Prel Plan 2027	Prel Plan 2028
Lån med borgen *	725,2		724,4	724,4	724,4	738,4
Lån med fastighetsinteckn.	11,5		11,2	10,8	10,4	10,0

* Exkl. checkräkningskredit 15 mnkr

År 2026, mnkr	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Nyupplåning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortering			0,1			0,1			0,1			0,1

5.2 Ekerö Solör Bioenergi AB

Bolagets verksamhet

Bolaget äger, förvaltar och driver en anläggning för att förse invånare i Ekerö tätort med konkurrenskraftig och hållbar fjärrvärme som alternativ till annan energiförsörjning. Anläggningen består av en energiproduktionsanläggning och ett distributionsnät för fjärrvärme med därtill hörande annan värmeteknisk utrustning.

Bolagets inriktning under planperioden

Bolaget säljer energin till enskilda personer, föreningar och företag, samt kommunalägda verksamheter i Ekerö.

Verksamhet och ekonomi

Ekerö kommun äger 35 % av bolaget och resterande del ägs av Solör Bioenergi AB.

Resultat efter finansnetto

tkr	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2025 *	Prel Budget 2026
Intäkter	12 804	15 211	18 387	23 958
Rörelsens Kostnader	-15 564	-16 414	-16 197	-22 250
Finansnetto	-4 584	-4 662	-4 485	-4 745
Resultat efter finansnetto	**-7 344**	**-5 865**	**-2 295**	**-3 037**

* per augusti månad 2025

Den preliminära planen för resultat efter finansnetto pekar mot underskott 2,6 mnkr år 2027 och 2 mnkr år 2028.

Investeringar

tkr	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2025 *	Prel Budget 2026	Prel Plan 2027	Prel Plan 2028
Summa investeringar	**17 897**	**40 100**	**63 600**	**2 800**	**459**	**884**

Investeringar görs främst i distributionsnätet genom anslutning av nya kunder. Övriga investeringar är främst kopplade till förbättringar i värmeverket.

Lånevolym

mnkr	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2025 *	Prel Prognos 2026	Prel Plan 2027	Prel Plan 2028
Lånevolym 31.12	54,1	51,3	51,3	48,6	45,5	42,6
Aktieägarlån	46,1	85,0	82,0	89,0	92,0	95,0

År 2026, mnkr	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Nyupplåning		0,7				0,7		0,7		0,7		0,7

Omfattande investeringar har gjorts i värmeverket samtidigt som inflationens effekt från tidigare år har drivit upp priserna på råvaror. För att finansiera bolaget tillskjuts kapital från största ägaren i form av aktieägarlån som stärker upp likviditeten i bolaget.

5.3 Ekerövatten AB

Bolagets verksamhet

Bolagets verksamhet är att tillhandahålla vatten- och avloppsförsörjning och omhänderta hushållsavfall, samt nybyggnation och förvaltande av anläggningstillgångar bestående av i huvudsak ledningsnät, reningsverk, pumpstationer, återvinningscentral och återvinningsstationer belägna i Ekerö kommun.

Bolagets inriktning under planperioden

VA

Förnyelsetakten för den allmänna VA-anläggningen kommer successivt att öka. På längre sikt är målsättningen att uppnå en förnyelsetakt motsvarande en livslängd på exempelvis 100 år för ledningsnätet. Ett beslut har fattats om att Ekebyhovs reningsverk ska avvecklas, och att anslutning istället ska ske till SYVAB:s anläggning, Himmerfjärdsverket. Avtalsdiskussion pågår mellan parterna med målsättningen att teckna avtal i närtid och sedan ansluta så snart som möjligt. För att detta ska kunna genomföras krävs projektering samt utbyggnad av ett överföringssystem.

Avfall

Enligt förpackningsförordningen ska insamling av förpackningsavfall senast vid utgången av 2026 ske fastighetsnära, eller så nära som möjligt med hänsyn till geografiska förutsättningar. Ekerö kommun har beslutat om ett nytt insamlingssystem som omfattar förpackningsavfall, restavfall och matavfall. Denna förändring kommer att påverka bolagets verksamhet under de kommande åren. Inköp av kärl och behållare innebär nyinvesteringar under perioden, med störst omfattning under 2026.

Den största investeringen inom avfallsverksamheten under planperioden är i återvinningscentral för att ersätta befintlig och upprustning av hela området Skå inklusive ny omlastningsstation.

Verksamhet och ekonomi

Mål

Ekerövatten AB bidrar till Ekerö kommuns övergripande målområden genom att:

Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

- Skapa en hållbar och sund samhällsutveckling genom att underhålla och bygga ut den grundläggande infrastrukturen relaterad till vatten, avlopp och avfallshantering.

Ett Ekerö som växer och lockar fler

- Bygga ut den grundläggande infrastrukturen med vatten, avlopp och avfallshantering i takt med samhällets utveckling.

Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

- Drift och utbyggnad av verksamheten ska ske med hänsyn till naturen, den känsliga havsmiljön och människorna som bor här.

Ekonomi

Under den kommande budgetperioden planerar Ekerövatten AB flera investeringar, både för att underhålla och förnya befintliga anläggningar samt för att bygga nya och mer kapacitetsstarka lösningar.

Styrelsen har beslutat om ett koncernmål att sträva mot en soliditet på 5 % per bolag inom Roslagsvatten AB. De omfattande investeringarna medför behov av ny lånefinansiering, vilket innebär att soliditeten kommer att minska om inte åtgärder vidtas – exempelvis genom beslut om höjda taxor. Den ökade förnyelsetakten förväntas påverka brukningstaxan under de kommande åren.

Resultat efter finansnetto

tkr	**Utfall 2024**	**Budget 2025**	**Prognos 2025 ***	**Prel Budget 2026**
Intäkter	122 428	137 959	139 423	159 751
Rörelsens Kostnader	-98 169	-112 233	-113 188	-117 056
Finansnetto	-25 806	-29 078	-30 810	-38 310
Resultat efter finansnetto	**-1 546**	**-3 352**	**-4 575**	**4 384**

* per april månad 2025

Den preliminära budgeten för 2026 samt den ekonomiska planen för 2027 inkluderar en prognostiserad höjning av taxorna, i linje med tidigare beslut och den inriktning som fastställdes i budgeten för 2025 med plan för 2026–2027. Prognosen för 2027 pekar mot ett positivt resultat efter finansnetto om 1 000 tkr.

Investeringar

tkr	**Utfall 2024**	**Budget 2025**	**Prognos 2025 ***	**Prel Budget 2026**	**Prel Plan 2027**	**Prel Plan 2028**
VA - Nyinvesteringar	27 143	54 240	52 410	24 333	139 080	-
VA - Reinvesteringar	38 578	64 950	68 430	74 078	66 353	-
Avfall – Investeringar 1)	-	13 200	13 220	102 800	140 500	-
Summa investeringar	65 720	132 390	134 060	201 211	345 933	-

1) Prel. uppgift från Roslagsvatten AB - Ekerövatten AB i ej avslutad budgetprocess för budget 2026–2028. Budgeterade Avfallsinvesteringar i budgetprocessen för 2025–2027 är 197 790 tkr år 2026 och 50 500 tkr år 2027.
‘-) uppgift saknas

Lånevolym

Borgensram: 409,9 mnkr (befintliga lån per 2025-09-10: 326,2 mkr)

mnkr	**Utfall 2024**	**Budget 2025**	**Prognos 2025 ***	**Prel Prognos 2026**	**Prel Plan 2027**	**Prel Plan 2028**
Lånevolym 31.12	306,2	383, 7	367,1	583,9	618,1	-

År 2026, mnkr	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Nyupplåning			72			72				73		

6. Ekerö kommuns budget

6.1 Driftbudget 2026

6.1.1 Sammanfattning

Mittenstyret presenterar en driftbudget för 2026 som visar ett positivt resultat. Budgeten bygger på en sänkning av Ekerös skattesats, en översyn av verksamhetskostnaderna med hänsyn till förändringar i befolkningsprognosen, samt resursförstärkningar i linje med den politiska inriktningen och prioriterade verksamhetsområden.

Budgeten innehåller fortsatt utveckling av verksamheten med syfte att öka måluppfyllelsen av effektmålen och stärka de övergripande målområdena. Budgeten förutsätter även att effektiviseringsarbetet inom förvaltningarna fortsätter vilket bidrar till lägre kostnader och en mer hållbar ekonomi.

tkr	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2025	**Budget 2026**
Verksamhetens nettokostnad (ordinare vrk)	-2 045 025	-2 100 930	-2 067 334	-2 146 000
Exploateringsverksamhet	-23 467	-500	67 800	-5 500
S:a Verksamhetens nettokostnad	**-2 068 492**	**-2 101 430**	**-1 999 534**	**-2 151 500**
Finansnetto	-79 419	-70 900	-67 744	-70 000
Skatteintäkter, generella bidrag och utjämning	2 081 595	2 175 930	2 159 059	2 248 000
Årets resultat	**-66 315**	**3 600**	**91 781**	**26 500**
	-3,2%	0,2%	4,3%	1,2%
Avgår balanskravsjusteringar	4 835	725	1 627	5 000
Årets resultat efter balanskravsjustering	**-71 150**	**2 875**	**90 154**	**21 500**
	-3,4%	0,1%	4,2%	1,0%

- Ekerös skattesats sänks till 19,12 kronor per skattekrona år 2026.
- Finansiellt resultatmål för året är ett överskott på 26,5 mnkr, vilket motsvarar 1,2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Skatteintäkter och generella statsbidrag är beräknade med utgångspunkt i 2026 års prognos för tillväxten av rikets skatteunderlag samt tillförda medel från staten, enligt SKR:s antagande från den 3 oktober 2025.
- Verksamhetens kostnader och summa skatteintäkter och generella statsbidrag baseras på Ekerö kommuns befolkningsprognos.
- Nettokostnaden för den ordinarie verksamheten beräknas till 2 146 mnkr, vilket är en ökning med 78,7 mnkr jämfört med prognosen för 2025 – en förändring motsvarande 3,8 %.
- Räntekostnader för kommunens lån är kalkylerade utifrån investeringsbudgeten, en stabilare räntemarknad med något lägre räntenivåer, behov av nyupplåning samt refinansiering av befintliga lån under 2026. Den genomsnittliga räntenivån förväntas bli lägre än under 2025.

6.1.2 Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter och generella statsbidrag ska täcka verksamhetens nettokostnader samt räntekostnader och samtidigt vara tillräckligt höga för att möjliggöra ett positivt årsresultat. Ju större överskott, desto större andel av investeringarna kan finansieras med egna medel istället för med nya lån.

Storleken på intäkterna påverkas av flera faktorer: tillväxten i rikets skatteunderlag, statens nivå på generella statsbidrag, befolkningsutvecklingen i Ekerö kommun och därav prognos antal invånare 1 november året före budgetåret, samt den kommunala skattesatsen.

Ekerös kommunala skattesats år 2026 föreslås vara 19,12 kronor per skattekrona. År 2025 är skattesatsen 19,22 kronor per skattekrona.

tkr	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2025	**Budget 2026**	Plan för ekonomin 2027	2028
Skatteintäkter	1 910 639	2 015 400	2 004 522	2 162 250	2 257 000	2 359 300
Kommunalekonomisk utjämning	63 774	51 400	41 141	-23 100	-15 700	-13 700
LSS-utjämning	22 178	24 000	26 327	21 400	21 600	21 800
Fastighetsavgift (bidrag)	79 476	83 600	85 286	86 600	87 100	87 600
Summa skatteintäkter och generella bidrag	**2 076 066**	**2 174 400**	**2 157 276**	**2 247 150**	**2 350 000**	**2 455 000**
Övriga generella bidrag	5 528	1 530	1 667	850	0	0
Totalt	**2 081 595**	**2 175 930**	**2 158 944**	**2 248 000**	**2 350 000**	**2 455 000**

Prognos 2025: SKR Cirkulär 25:47 (2025-10-03)

Med en skattesats på 19,12 beräknas intäkten för år 2026 uppgå till 2 247,2 mnkr. Eftersom 2026 är ett valår, bedöms att kommunen även erhåller ett övrigt generellt statsbidrag för genomförande av valet, vilket höjer den totala intäkten till sammanlagt 2 248 mnkr. Totalt innebär det en ökning med 89,1 mnkr jämfört med prognosen för 2025, motsvarande en intäktsutveckling på 4,1 %.

Beräkningen utgår från antaganden av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) daterade 3 oktober 2025, gällande tillväxten i rikets skatteunderlag samt det kommunalekonomiska utjämningssystemet. Det inkluderar regleringsposten – statliga medel som inte är införlivade i delmodellerna i kostnadsutjämningen. Samt LSS-utjämningen. Det finns inte någon separat beräkning för intäkten från den kommunala fastighetsavgiften, den påverkas av årlig förändring i tillkommande bostäder i systemet och uppräkningsfaktor för avgiften. Prognosen utgår från SKR:s beräkning 2026 med en försiktig bedömning av intäktsutvecklingen de kommande åren. Nya bostäder är avgiftsbefriade under de första 15 åren.

Antalet invånare per den 1 november året före budgetåret är en avgörande faktor för intäktsnivån. Antagandet baseras på Ekerö kommuns befolkningsprognos, som inkluderar förväntad inflyttning till följd av nyproduktion samt omflyttning inom befintligt bostadsbestånd. En förändring med 100 invånare motsvarar en påverkan på intäkten med ±6,6 mnkr år 2026.

I bilaga 2 återges förutsättningarna för prognos och de olika delarna inom summan av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Budgetpropositionen för 2026, som presenterades den 22 september 2025, innehåller förslag om att under 2026 besluta om förändringar i det kommunalekonomiska utjämningssystemet med planerad införande år 2027. Regeringen avser bland annat att uppdatera beräkningarna för kompensation till glesbygd och svag demografisk struktur. Dessa förändringar kommer att påverka både kostnadsutjämningsbidraget och in-

komstutjämningsbidraget. Förslagen är en del av de mer omfattande förändringar som utjämningskommittén presenterade i juli 2024. Kommitténs förslag innebar betydande minskningar av intäkterna för kommuner i Stockholmsregionen, inklusive för Ekerö kommun. Även vid en mer begränsad förändring av systemet bedöms intäkten minska för storstadsregionerna och därmed även för Ekerö kommun. Dessa eventuella förändringar i systemet har inte kunnat beaktas i den ekonomiska planen för 2027–2028.

6.1.3 Verksamhetens nettokostnader

I budgeten för 2026 beräknas verksamhetens nettokostnad till 2 151,5 mnkr. Det är en ökning med 152 mnkr eller 7,6 % jämfört med prognosen för 2025. Det är dock väsentligt att notera att prognosen för 2025 inkluderar ett positivt nettoresultat från exploateringsverksamheten om 67,8 mnkr.
Om exploateringsverksamheten exkluderas från jämförelsen uppgår verksamhetens nettokostnad i budget 2026 till 2 146 mnkr, vilket motsvarar en ökning med 78,7 mnkr eller 3,8 % jämfört med prognos 2025.

Budgeten för 2026 tar hänsyn till den demografiska utvecklingen enligt befolkningsprognosen, samt bedömningar av Ekeröbornas behov av kommunala tjänster. Verksamheternas omfattning anpassas utifrån förändringar i volymer, vilket särskilt påverkar budgetramarna för barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden. Befolkningsprognosen, tillsammans med förvaltningarnas bedömningar av kapacitetsbehov (”volymer”), visar att antalet Ekeröbor inom barn- och utbildningsnämndens målgrupp minskar under 2026 jämfört med 2025. Det medför en justering av nämndens budgetram nedåt. Omvänt visar prognosen att målgruppen för socialnämnden ökar under 2026.

Lokalkostnader och därmed även interna hyror för verksamhetsnämnderna, har beräknats med hänsyn till att nya verksamhetslokaler är färdigbyggda och börjar användas, avskrivningar på investeringen, en sänkning av internräntan till 2,7 % för år 2026, samt bedömda kostnader för media och övriga fastighetsrelaterade utgifter. Underhållskostnader för hela fastighetsbeståndet är inkluderade i budgeten.

Budgeten beaktar kostnadsutvecklingen inom befintlig verksamhet, med särskilda bedömningar för olika delområden och verksamheter. Indexuppräkningar sker enligt gällande avtal. För övriga kostnader och tjänster görs en bedömning om kostnadsnivåer kan frysas, reduceras eller elimineras utan att påverka ambitionsnivån negativt. SKR:s Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV) används som referens i flera sammanhang. För budget 2026 har även ett internt index, Ekerö-PKV, tagits fram som bas för beräkning av kostnadernas utveckling. Indexet speglar den generella prisutvecklingen i kommunen för löner, personalomkostnader och övriga kostnader.

Budgeten och nämndernas ramar inkluderar omprioritering av resurser och resursförstärkningar i enlighet med den politiska inriktningen och prioriterade verksamhetsområden, samtidigt som ett fortsatt effektiviseringsarbete förutsätts. Budgeten bygger även på förändringar av taxor och avgifter i enlighet med reglemente.

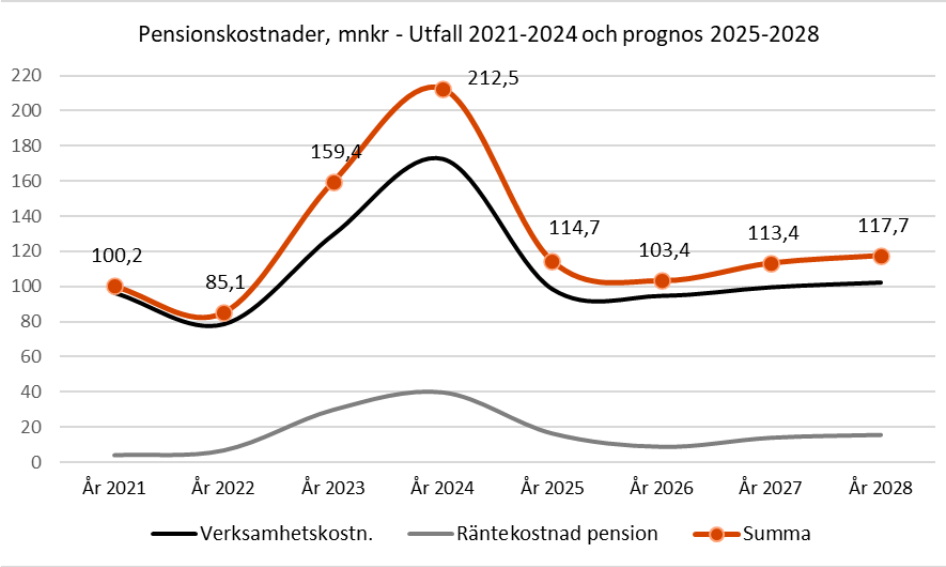
Beräkningsgrunder i budgeten för prisutveckling

procentuell förändring (%) eller beräkning med %	Budget 2025	**Budget 2026**	Prognos plan 2027	Prognos plan 2028
PKV (SKR)	3,20	**3,10**	3,20	3,20
Ekerö -PKV		**2,80**	3,05	3,05
Personalkostnadsförändring, exkl po - helårseffekt	3,30	**3,17**	3,00	3,00
Personalkostnadsförändring anställda inkl po - helårseffekt		**2,67**	3,00	3,00
PO (anställda) %	42,70	**42,00**	42,00	42,00
PO arvoden förtroendevalda (ej kommunalråd) %	31,42	**31,42**	31,42	31,42
Internränta %	3,00	**2,70**	2,70	2,70
Övriga kostnader - generellt	0,00	0,00	0,00	0,00
Övriga kostnader - större avtal		Differentieras *		

Notering:
PO – personalomkostnadspålägg kan vara lägre än det generella. Det berör de äldre: medarbetarna och förtroendevalda. Dessa nivåer hanteras i driftredovisning vid utfall av kostnader.
* För verksamheter där kostnader regleras genom avtal med indexuppräkning, varierar kostnadsutvecklingen beroende på vad som anges i respektive avtal. I den beräknade budgeten tas hänsyn till vilka prisuppräkningar som återfinns i de ”större” avtalen.

6.1.4 Pensionskostnader

Efter två år med ovanligt höga pensionskostnader till följd av hög inflation har kostnadsnivån från och med 2025 återgått till en mer normal nivå. Inflationen påverkar direkt de basbelopp som används vid beräkning av pensionskostnader. För år 2026 är två av tre basbelopp fastställda och prognosen visar att pensionskostnaden blir lägre än prognos för 2025. Den måttliga ökningen av basbeloppen för 2026 är en bidragande orsak till detta.

Merparten av kommunens pensionskostnad redovisas inom verksamhetens kostnader. Resterande del återfinns som finansiell kostnad i finansnettot.

Trots en mer stabil inflation kommer pensionskostnaderna framöver ligga på en högre nivå än före 2023. Det beror bland annat på det avtal som träffats mellan parterna om förbättrade pensionsvillkor för kommunanställda.

För år 2026 beräknas Ekerö kommuns totala pensionskostnad till drygt 103 mnkr. Av detta redovisas 95,6 mnkr som central verksamhetskostnad inom kommunstyrelsens budget för gemensam förvaltning och 7,8 mnkr redovisas i finansnettot.

6.1.5 Redovisning finansiell leasing

I enlighet med normeringen R5 Leasing från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) redovisas vissa hyres- och leasingavtal för bilar, som finansiell leasing. Det innebär att avtalen bokförs som om kommunen istället hade gjort en investering.

För år 2026 medför denna redovisningsprincip en nettokostnad i driftbudgeten om 9,1 mnkr (jämfört med 4,5 mnkr i budgeten för 2025). Omräknat till bruttokostnader innebär det att verksamhetens kostnad minskar med totalt 13 mnkr, främst genom lägre externa hyreskostnader om 54,8 mnkr och för leasing av bilar 2,5 mnkr samt högre kostnad för avskrivningar om 44,3 mnkr. Utöver detta tillkommer finansiella kostnader för leasing med 22,1 mnkr. Budget 2026 beaktar helårseffekt av kommunens avtal med fastighetsägaren och friskola om den av fastighetsägaren nybyggda skolan, samt att under 2026 tas det nya särskilda boendet för äldre vid Träkvista torg i drift.

6.1.6 Finansnetto och lånevolym

Finansnettot är kalkylerad till nettokostnad 70 mnkr i budget 2026. Även år 2026 sjunker kostnaden tillbaka för ränta på pensioner och främst beror det på en begränsad höjning av 2026 års prisbasbelopp. Summa ränta på lån vilar på bedömning om att lånevolymen 2025 blir lägre än 2025 års budget, att räntemarknaden utvecklas positivt såtillvida att räntenivåerna hålls nere och nya lån och lån som omsätts (refinansieras) upptas till en lägre ränta än under 2025. Inom de finansiella kostnaderna upptas den del av finansiell leasing som här ska redovisas.

tkr	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2025	**Budget 2026**	Plan 2027	Plan 2028
Finansiella intäkter	**6 290**	**5 200**	**5 756**	**4 700**	**4 700**	**4 700**
Räntekostnad pension inkl särskild löneskatt	-39 959	-16 300	-16 400	-7 800	-11 000	-15 300
Ränta lån kreditinstitut	-33 579	-46 200	-41 136	-44 800	-48 200	-51 000
Räntekostnad finansiell leasing	-12 171	-13 600	-15 964	-22 100	-21 100	-20 300
Finansiella kostnader	**-85 709**	**-76 100**	**-73 500**	**-74 700**	**-80 300**	**-86 600**
Finansnetto	**-79 419**	**-70 900**	**-67 744**	**-70 000**	**-75 600**	**-81 900**

	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Nya lån har beräknats med ränta	2,5%	2,2%	2,4%	2,5%
Genomsnittsränta (år) räntekostnad i förhållande till lån	2,9%	2,5%	2,5%	2,4%
Känslighet 100 mnkr, på antaganden ovan	2,5 mnkr	2,2 mnkr	2,4 mnkr	2,5 mnkr
Lån kopplade till Stibor3M	279 mnkr	350 mnkr	400 mnkr	400 mnkr
Varje 1% enhet på befintliga Stiborlån innebär	2,7 mnkr	3,5 mnkr	4,0 mnkr	4,0 mnkr

Utifrån den investeringsvolym som återfinns i *Mål och budget 2026*, tillsammans med ett positivt resultat för året och övriga poster i driftbudgeten som inte påverkar likviditeten, bedöms det inte vara möjligt att finansiera samtliga investeringar under 2026 med egna medel. Under året kommer ytterligare lån behöva upptas för att finansiera investeringarna.

Låneskulden beräknas uppgå till 1 778 mnkr vid utgången av 2026. Om kostnader eller utgifter blir högre än planerat, eller tidigareläggs i betalflödet, kan låneskulden nå en alternativ högre nivå på upp till 1 878 mnkr. I det underlag som ligger till grund för beräkningarna av behovet av nyupplåning har inte tagits hänsyn till när i tiden Ekerö kommun faktiskt kommer att ha utgiften, efter ett eventuellt beslut om att ingå medfinansieringsavtal för statlig infrastruktur (Enlunda).

Prognos, tkr	IB Lån	UB Lån	Förändr
2025	1 194 150	1 500 000	305 850
2026	1 500 000	1 778 000	278 000
2027	1 778 000	1 966 000	188 000
2028	1 966 000	2 086 000	120 000

Alt UB Lån	Alternativ Förändr
1 878 000	378 000
2 066 000	288 000
2 186 000	220 000

6.2 Driftbudget 2026 - Budgetram kommunstyrelse och nämnder

Verksamheten nettokostnad budget 2026 fördelas mellan Ekerö kommuns nämnder enligt nedan tabell.

tkr, netto	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2025	**Budget 2026**
Kommunstyrelsen *	-217 766	-172 730	-159 519	**-159 570**
Kommunstyrelsen - exploateringsverksamhet	-23 467	-500	67 800	**-5 500**
Samhällsbyggnadsnämnden *	-64 122	-84 810	-84 560	**-75 850**
Byggnadsnämnden *	-9 089	-8 480	-9 080	**-6 400**
Miljönämnden *	-5 956	-4 690	-5 390	**-3 000**
Barn- och utbildningsnämnden	-991 586	-1 028 420	-1 007 420	**-1 053 000**
Socialnämnden	-628 845	-663 980	-663 980	**-694 200**
Kultur- och fritidsnämnden	-106 475	-117 480	-117 180	**-128 900**
Central politisk organisation	-14 506	-15 800	-15 600	**-16 000**
Valnämnd	-2 982	-40	-105	**-4 500**
Revisionen	-1 136	-1 400	-1 400	**-1 400**
Överförmyndaren	-2 562	-3 100	-3 100	**-3 180**
Verksamhetens nettokostnad	**-2 068 492**	**-2 101 430**	**-1 999 534**	**-2 151 500**

* Budgetram 2026 är inte helt jämförbar med tidigare år. Budget 2026 beaktar samhällsbyggnadsförvaltningens förändrade organisation 1.9.2025, förändringen påverkar var vissa kostnader ska redovisas och summeras upp i budgetram per nämnd.

6.3 Ekonomisk plan driftbudget 2027–2028

Den ekonomiska planen för åren 2027–2028 tar avstamp i budget 2026 med den politiska inriktningen och prioriterade verksamhetsområden. I bedömningen för de kommande åren har hänsyn tagits till befolkningsprognosen, SKR:s antaganden om tillväxten i rikets skatteunderlag samt prognosen för utvecklingen av generella statsbidrag. Därutöver beaktas i bedömningen att pågående och planerade nyinvesteringar färdigställs enligt utpekad tidplan, att årliga reinvesteringar genomförs, samt att kostnadsutvecklingen för personal, varor och tjänster följer förväntade nivåer. För budget 2027 görs även bedömningen att resultatbelastningen från kostnader för rivning av uttjänta fastigheter och den bokföringstekniska utrangeringen av värden för dessa kommer att vara väsentligt högre 2027 än vad som är fallet i budget 2026 och även 2025.

Sammantaget bedöms det finnas förutsättningar för att upprätthålla en ekonomi i balans under planperioden. För att detta ska vara möjligt krävs ett fortsatt kontinuerligt arbete med omprövning av verksamheter, ständiga förbättringar och effektiviseringar. Målsättningen är att uppnå ett årligt resultat motsvarande 1–2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, i enlighet med riktlinjerna i KFS 01:1.

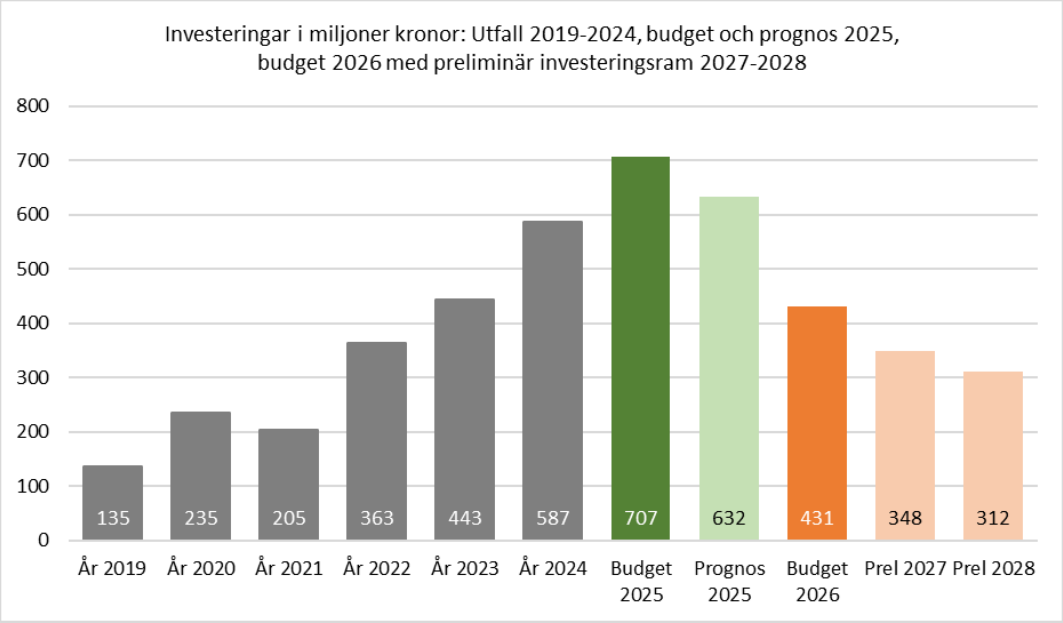
	Ekonomisk plan	
tkr	**2027**	**2028**
Verksamhetens nettokostnad	-2 245 400	-2 329 100
Finansnetto	-75 600	-81 900
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	2 350 000	2 455 000
Årets resultat	**29 000**	**44 000**
	1,2%	1,8%

Hur mycket lägre intäkten blir vid ett eventuellt beslut i riksdagen under 2026 om att från 2027 införa förändringar i det kommunalekonomiska utjämningssystemet, kan i dagsläget inte beaktas i planeringen.
I BP26 aviserades regeringens intention. Eftersom detaljerna kring förändringarna är oklara, är det inte möjligt att inkludera dessa effekter i den ekonomiska bedömningen för planperioden 2027–2028.

6.4 Investeringsbudget

I enlighet med tidigare beslut om Ekerö kommuns utveckling har investeringsvolymerna under en period varit omfattande. Med utgångspunkt i den gällande översiktsplanen och antagna detaljplaner sker en successiv ökning av bostadsbeståndet, vilket möjliggör för en växande befolkning. Denna utveckling medför även behov av kommunala investeringar inom flera områden – såsom förskolor och skolor, fritidsanläggningar och infrastruktur samt kommunens åtaganden i exploateringsprojekt. Många av dessa större investeringsprojekt sträcker sig över flera år. De senaste årens lågkonjunktur har inneburit en inbromsning i bostadsbyggandet, där flera byggherrar valt att senarelägga byggstarter. Det finns även ett behov av kapacitetsökning inom äldreomsorgen och funktionshinderområdet. Inriktningen är att möta lokalbehoven inom dessa områden i första hand genom samverkan med externa aktörer som byggherrar.

Den nu pågående kapacitetsökningen och skiften till mer ändamålsenliga lokaler vilar på äldre beslut om kommunens utveckling och kommunala investeringsprojekt. Flera investeringar har redan genomförts eller är i slutfasen. Tappsunds förskola färdigställdes 2024 och under 2025 färdigställdes även Stenhamra och Stockby förskolor. Ekebyhovsskolan med tillhörande Brygga idrottshall öppnade för verksamhet under 2025. Sanduddens skola, inklusive idrottshall, är i slutfasen av färdigställande och planeras tas i bruk under 2026. Exploateringsprojektet Ekerö strand, som omfattar både bostäder och kommunala infrastrukturinvesteringar, har pågått under flera år men är pausad under 2025 i avvaktan på vidare etappers utbyggnad. Exploateringsprojektet vid Träkvista torg, som också pågått under en längre period, beräknas slutföras under 2026 (inom ramen för återstående investeringsbudget 2025). Inom ramen för detta projekt har exploatören även byggt kommunens senaste särskilda boende för äldre, dit verksamheten planerar flytta in 2026. Ekerö badhus stod klart 2023. Utöver dessa större projekt genomförs årliga reinvesteringar i kommunens verksamhetslokaler, övriga fastigheter och reinvestering och nyinvestering i utemiljöer - allmänna platser, gator samt gång- och cykelvägar. För det senare finns kommunens vägledande gång- och cykelvägplan.

Sammanfattning investeringsbudget 2026 med plan för 2027–2028

Mittenstyrets investeringsbudget för år 2026 uppgår till 431 mnkr. Inom investeringsramen återfinns dels budget för att fullfölja pågående fleråriga projekt och dels förslag om start av nya projektet dubbla ishallar i Svanhagen som sträcker sig över en treårsperiod. I investeringsramen ingår 125 mnkr för reinvesteringar samt 104 mnkr i övriga investeringsprojekt.

Det är ett flertal detaljplaner som tillsammans kan peka på utvecklingen med bostäder och kommunala investeringar i infrastruktur och verksamhetslokaler av Stenhamra centrum och dess närområden. Under 2025 har vidtagits ett arbete med att skapa en mer sammanhållen bild över den framtida utvecklingen. Ett konkret resultat är att i arbetet har det identifierats att det inte är aktuellt med någon kommunal investering redan år 2026. Inriktningen för det fortsatta arbetet kommer att bli föremål för ärende i den ordinarie beslutsprocessen. Effekterna av beslutet får därefter inkluderas i nästa års budgetprocess.

Utredningar har genomförts avseende förslag om förändrat huvudmannaskap för vissa vägar. Ett övertagande av ansvaret från vissa vägföreningar har främst betydelse för driftbudgeten men preliminära uppgifter pekar även på att en viss investeringsbudget är aktuell. Även här kommer beslut i frågan att tas i ärende i den ordinarie beslutsprocessen och effekterna av beslutet inkluderas i nästa års budgetprocess.

Mittenstyrets investeringsbudget för perioden 2026–2028 uppgår till 1 091,8 mnkr och inkluderar vid detta tillfälle inte investeringsbudget för de ovan nämnda områdena.

tkr	**Budget 2026**	Plan år 2027	Plan år 2028	Prel år 2029	Prel år 2030
Pågående fleråriga projekt	141 950	14 700	1 200	2 200	17 000
Ny flerårigt projekt	60 000	120 500	79 800		
Pågående projekt inom exploatering		12 000			
Prel kommunala investeringar relaterat kommunens expl.områden/ dp		30 000	90 000	110 000	120 000
Reinvesteringar	124 900	100 000	100 000	100 000	100 000
Övriga investeringar	104 200	70 850	41 650	50 050	37 650
Summa:	**431 050**	**348 050**	**312 650**	**262 250**	**274 650**

Pågående projekt 2026

Nära en tredjedel av 2026 års budget avser pågående investeringsprojekt, med särskilt fokus på färdigställandet av nya Sanduddens skola och tillhörande investeringar inför skolans verksamhetsstart. Inom ramen för pågående projekt har även investeringar kopplade till utbyggnaden vid Träkvista torg inkluderats. Dessa omfattar bland annat åtgärder vid gångtunneln samt kommunala utgifter vid det särskilda boendet för äldre.

Nytt investeringsprojekt med start 2026 och fortgår 2027–2028

Bakgrunden till förslaget om investering i två nya ishallar är ett initiativ från kultur- och fritidsnämnden i november 2023, där nämnden föreslog en effektivisering av ishallsdriften. Förslaget innebar att de befintliga ishallarna skulle ersättas med två nya anläggningar, placerade vid Svanängens idrottsplats.
I april 2024 beslutade kommunstyrelsen att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att arbeta vidare med ärendet, i syfte att ta fram ett beslutsunderlag i enlighet med den föreslagna inriktningen. Samhällsbyggnadsnämnden fattade därefter beslut i april 2025 om upphandlingsunderlaget inför annonsering och i juni 2025 tilldelades upphandlingen. En upphandling som möjliggör att projektet kan starta under förutsättning av beslut om finansiering i beslut om budget. Projektet är planerat att genomföras som en totalentreprenad. Projektet omfattar nybyggnation av isanläggning vid Svanängens idrottsområde, inklusive tillhörande mark-, gatu- och anslutningsarbeten. Investeringsbudgeten uppgår till 259,8 mnkr, fördelat över perioden 2026–2028, varav 60 mnkr är budgeterat för år 2026. Projektet är initialt inordnat under kultur- och fritidsnämnden, som ansvarig beställande nämnd. I budgeten har även 0,5 mnkr avsatts därutöver för nätinstallation (kommunstyrelsen).

Övriga investeringar 2026

En investering av vikt är ombyggnation av Tappströmsvägens anslutning till Ekerövägen. Korsningen mellan Tappströmsvägen och Ekerövägen utgör idag en flaskhals i trafiksystemet kring Ekerö centrum. För att förbättra trafikflödet, särskilt för bil- och busstrafik, har en genomförd analys visat att Tappströmsvägen bör omdirigeras och inte längre ansluta till Ekerövägen på nuvarande plats. Istället planeras en ny T-korsning där Tappströmsvägen ansluter till Ekerövägen vid Claes Horns gata. En detaljplan har tagits fram för projektet och förväntas vinna laga kraft, vilket möjliggör att utbyggnaden av den nya vägsträckningen kan påbörjas under 2026.

Ett annat väsentligt projekt är fullföljandet av trafiksäker gång- och cykelväg utmed Bryggavägen. Investeringsbudget för detta och andra gång- och cykelstråk utifrån vägledningen i gång- och cykelplanen återfinns samlad som övriga investering i samhällsbyggnadsnämnden.

Investeringsbudget 2026 fördelad per nämnd

tkr	Utfall 2024	Budget 2025 *	Prognos 2025	**Budget 2026**
Kommunstyrelsen	98	10 800	12 800	28 300
Samhällsbyggnadsnämnden	582 808	647 142	589 398	292 450
Barn- och utbildningsnämnden	2 631	29 700	14 200	26 000
Socialnämnden	940	10 400	6 800	18 000
Kultur- och fritidsnämnden	858	9 070	9 070	66 300
Summa:	**587 333**	**707 112**	**632 268**	**431 050**

Notering: * Budgetbelopp 2025 per nämnd kan avvika mot kommunfullmäktiges rambeslut. När ansvarig facknämnd beslutat om genomförande av ett projekt och beslutar om att ge uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden av utförande överförs även investeringsbudgeten till samhällsbyggnadsnämnden.

I bilaga 3 återfinns underlag över hur nämndens investeringsbudget 2026 med plan för 2027–2028 fördelas över områden och vissa enskilda projekt.

6.5 Ekonomiska nyckeltal

	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2025	**Budget 2026**
Andel av skatteintäkter och generella statsbidrag (i %)						
Årets resultat	4,5	0,0	-3,2	0,2	4,3	1,2
Resultat efter balanskravsjustering	3,2	0,0	-3,4	0,1	4,3	1,0
Verksamhetens nettokostnad	95,0	97,2	99,4	96,6	92,6	95,7
Verksamhetens nettokostnad + finansnetto	95,5	100,0	103,2	99,8	95,7	98,8
Låneskuld i % av totala tillgångar	26,7	33,2	37,9	41,7	39,1	43,0
Låneskuld kr per invånare	19 385	27 921	41 306	51 725	51 335	60 350
Självfinansieringsgrad investeringar, %	52,5	41,2	29,3	27,6	38,9	45,1
Soliditet i %, exkl pensionsförpliktelser	43,5	34,1	27,2	24,6	24,7	23,5
Soliditet i % inkl pensionsförpliktelser	26,2	20,3	15,0	14,3	15,0	14,9

7. Nämndspecifik inriktning

7.1 Kommunövergripande och nämndspecifik inriktning

Målområdena och effektmålen som kommunfullmäktige har fastställt gäller för samtliga nämnder. Helt naturligt berör dock målen nämnderna på olika sätt, beroende av nämndens uppdrag.

Nedan summeras de mål och uppdrag som verksamheten inom respektive nämnd har en direkt koppling till. Syftet är att ge en bild av vilka mål, inriktningar och uppdrag som nämnden konkret ska bidra till och att skapa en röd tråd mellan budgeten och nämndernas verksamhetsplaner.

I den nämndspecifika inriktningen beskrivs;

- nämndens grunduppdrag
- nämndspecifik omvärldssammanfattning
- effektmål, inriktningar och uppdrag som nämnden direkt bidrar till och följs upp på
- nämndens budgetram för verksamhetsår 2026.

I avsnitt 5.3 Kommunfullmäktiges inriktningar och uppdrag framgår under respektive inriktning dessutom vad samtliga nämnder och bolag mer generellt ska göra för att bidra till effektmålen.

7.2 Kommunstyrelsen

7.2.1 Grunduppdrag

Kommunstyrelsens uppdrag är att leda på kommunövergripande nivå och stödja kärnverksamheten i deras arbete. Detta genom områdena;

- verksamhetsstyrning och uppföljning
- utveckling, innovation och effektivisering
- strategisk planering av kommunens lokaler
- arbete med säkerhet och civil beredskap
- brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete
- utredningar
- kommunikation
- ekonomi
- HR – kommunen som arbetsgivare
- näringslivsfrämjande arbete
- upphandling
- stöd till politiska processer
- diarieprocesser och arkivering
- valkansli
- IT-stöd, -säkerhet och –grundinfrastruktur
- Ekerö Direkt; kommunens kontaktcenter.

Kommunstyrelsens uppdrag innefattar också;

- geodataverksamhet
- kommunens markinnehav
- exploateringsverksamhet
- trafikplanering
- miljöstrategisk verksamhet
- översiktlig planering och gestaltad livsmiljö.

Budget för Ekerös brandförsvar inom kommunalförbundet Södertörns brandförsvarsförbund återfinns inom kommunstyrelsen samt ett antal kommungemensamma åtaganden.

7.2.2 Nämndspecifik omvärldssammanfattning

Här sammanfattas de mest väsentliga omvärldsfaktorerna specifikt för kommunstyrelsens verksamhet.

Det försämrade säkerhetspolitiska läget aktualiserar behovet av att kommunen, likt andra kommuner i Sverige, stärker sitt arbete inom civil beredskap.

Ökningen av organiserad brottslighet, välfärdsbrott och unga i kriminella miljöer kräver att kommunen kontinuerligt arbetar brottsförebyggande, bland annat inom välfärdsbrottslighet men också för att upprätthålla den höga nivå av trygghet som visar sig i de trygghetsmätningar som genomförs.

Demokrati och förtroende är förutsättningsskapande för kommunens verksamhet. Inför valet 2026 har kommunen till exempel ett ansvar att säkerställa ett rättssäkert och tillgängligt val. Medborgarundersökningen visar att invånarnas förtroende för kommunens verksamheter och tjänstepersoner ökar, medan andra indikatorer minskar, vilket understryker behovet av fortsatt utveckling inom dialog, service och digitalisering.

Digitalisering skapar möjligheter till effektivare tjänster och ökad tillgänglighet, men ställer också krav på säkerhet och regelefterlevnad. Införandet av NIS2-direktivet 2025 innebär att kommunen måste arbeta systematiskt med informationssäkerhet, incidenthantering och kontroll över digitala system och leverantörer.

Demografiska förändringar och nya behov kräver att kommunen arbetar **långsiktigt och strategiskt med lokalförsörjning.** För att möta framtidens krav behöver kommunen även säkerställa tillgång till **rätt kompetens**. Det handlar både om att attrahera och behålla personal samt att utveckla medarbetarnas förmågor i takt med omvärldens förändringar.

Den globala ekonomiska osäkerheten och Sveriges lågkonjunktur påverkar Ekerö kommuns möjligheter att investera långsiktigt. Samtidigt innebär regionens tillväxt höga krav på ny infrastruktur hållbar finansiering av investeringar och bostadsbyggande med tillhörande samhällsservice. För kommunstyrelsen innebär detta ett behov av att noggrant prioritera mellan investeringar och utveckla ekonomiska modeller som möjliggör finansiering av investeringar över tid.

Kommunstyrelsen påverkas även av ett växande investeringsbehov inom **VA-infrastrukturen**, där åldrande ledningar, ökade miljökrav och urbanisering kräver omfattande åtgärder och långsiktig finansiering.

Näringslivets nöjdhet med den kommunala servicen har förbättrats, men fortsatt utveckling av service och vägnät efterfrågas. För att stärka Ekerös attraktivitet och konkurrenskraft i regionen krävs insatser för bättre tillgänglighet, digitala tjänster och ett mer välfungerande lokalt vägnät.

Trafiksituationen är generellt sett fortsatt ansträngd, vilket ställer krav på strategisk trafikplanering.

Klimatförändringarna med, extremväder ställer krav på klimatanpassad samhällsplanering, robust infrastruktur och skydd av samhällsviktiga funktioner. Insatser för minskade utsläpp, ökat återbruk och hållbar konsumtion bör beaktas, samtidigt som grönstruktur och naturvärden bevaras och integreras i planeringen. Behovet av hållbar vatten- och dagvattenhantering ökar, särskilt med hänsyn till Mälarens roll som dricksvattentäkt, vilket kräver strategisk planering och åtgärder enligt nationella miljökvalitetsnormer.

7.2.3 Arbete för att nå kommunfullmäktiges mål

Nedan summeras vilka mål, inriktningar och uppdrag som kommunstyrelsen mer konkret bidrar till, utöver det som åligger samtliga nämnder och bolagsstyrelser och som framgår under respektive inriktning i avsnitt 5.3 Kommunfullmäktiges inriktningar och uppdrag.

Målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Kommunstyrelsen har en central roll i att säkerställa att kommunens verksamhet och service är samordnad, effektiv och ger önskad effekt. Genom att leda det kommunövergripande arbetet ansvarar kommunstyrelsen för att skapa en tydlig styrning och en fungerande demokratisk process som vägleder kommunens nämnder och verksamheter mot gemensamma mål. I uppdraget ingår att utveckla och förvalta kommunens gemensamma funktioner – såsom HR, ekonomi, upphandling, IT och kommunikation – vilket bidrar till kvalitet, stabilitet och effektivitet i hela organisationen. Kommunstyrelsen driver även utveckling, innovation och effektivisering i kommunövergripande processer och har ett särskilt ansvar för att säkerställa att styrning, uppföljning och stöd till nämnderna håller hög kvalitet och bidrar till en sammanhållen och resultatinriktad verksamhet.

Effektmål:

- Vi lyssnar på Mälaröborna för att förstå deras behov och idéer

Indikatorer:

- Samtliga indikatorer är kopplade till kommunstyrelsens verksamhet. Indikatorerna redovisas i bilaga 4

Inriktningar och uppdrag:

- Fokusera på grunduppdraget, utifrån Mälaröbornas behov och idéer
  - Tillgängliggöra kulturarvet och öka platsernas attraktivitet (medverkar)
  - Ta fram principer för hållbara och jämlika förutsättningar för föreningar (medverkar)
  - Stärka samverkan för att fler ska komma i arbete och sysselsättning (medverkar)
  - Ta fram beslutsunderlag för byggnation av specialbostäder (medverkar)
- Arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv organisation och styrning
  - Utveckla internkontrollen, bland annat i syfte att motverka välfärdsbrottslighet (leder och samordnar)
  - Utreda möjliga koncernmodeller för Ekerö kommun, inklusive frågan om kommunfastighetsbolag (eget uppdrag)
  - Implementera framtagen lokalförsörjningsprocess (leder och samordnar)
  - Maximera lokalutnyttjande genom effektiv lokalsamordning och anpassning (medverkar)
  - Stärka kvaliteten på avtalsuppföljning gentemot upphandlade leverantörer (leder och samordnar)
  - Uppdatera internhyresreglementet (medverkar)
  - Se över finansieringsmodellen för avgiftsfinansierad verksamhet och utveckla uppföljning av produktionskostnader (eget uppdrag)
- Stärka beredskap och arbetet för uppbyggnad av det civila försvaret
  - Fortsatt stärka förmågan inom civil beredskap (leder och samordnar)
  - Utveckla informationssäkerhetsarbetet i linje med NIS2-direktivet (leder och samordnar)
- Öka transparens och service, för tillit och förtroende
  - Se över möjligheten att utveckla bibliotekets roll som informationspunkt (medverkar)
  - Förbereda och genomföra valet (leder och samordnar)

- Stärka arbetsgivarvarumärke och strategisk kompetensförsörjning
  - Utveckla välfärdsteknik och välfärdstekniska lösningar inom vård- och omsorg för att underlätta kompetensutmaningen (medverkar)

Målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens övergripande och långsiktiga strategiska utveckling inom samhällsplanering, näringslivsfrämjande och investeringar. Genom uppdrag inom översiktlig planering, exploatering, trafik och gestaltad livsmiljö skapas förutsättningar för en hållbar och attraktiv kommun. Kommunstyrelsen bidrar även till trygghet och brottsförebyggande arbete samt stärker kommunens kapacitet och attraktivitet genom utveckling av gemensamma funktioner som kommunikation, HR, ekonomi och digital infrastruktur.

Effektmål:

- Vi vill att tätortsområdena är grönskande med bostäder, lokala centrum, konstnärlig gestaltning och mötesplatser
- Vi vill att tillväxten är hållbar samt att upplåtelseformerna är blandade och anpassade efter olika behov och förutsättningar
- Vi vill att näringslivet är välmående och utvecklas

Indikatorer:

- Flertalet indikatorer är kopplade till kommunstyrelsens verksamhet. Indikatorerna redovisas samlat i bilaga 4

Inriktningar och uppdrag:

- Arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling
  - Inleda arbetet med en ny översiktsplan (leder och samordnar)
- Stärka genomförandeperspektivet i kommunens plan- och exploateringsprojekt för att kunna hålla en omsorgsfull takt i bostadsbyggandet
  - Detaljplanen för Tappström 1:40 m.fl. (Ekerö centrum, västra) ska återstarta som plan- och exploateringsprojekt (leder och samordnar)
  - Ta fram en beskrivning av samhällsbyggnadsprocessen i Ekerö kommun (leder och samordnar)
- Öka andel kommunalt ägd mark av strategisk betydelse
  - Planera för att till viss del överta utpekade vägföreningar från 2027 (leder och samordnar)
  - Ta fram en markinvesteringsstrategi som grund för strategiska markinköp och ökad rådighet (leder och samordnar)
- Verka för utbyggda och hållbara resvägar
  - Samarbeta aktivt med Trafikverket, Region Stockholm och upphandlat bussbolag för att förbättra trafiksituationen (leder och samordnar)
  - Stärka mobiliteten i kommunen (leder och samordnar)
- Stärka förutsättningarna för näringslivsutveckling
  - Utveckla en serviceprocess för företag som vill etablera sig i eller omlokalisera sig till och inom Ekerö kommun (leder och samordnar)
  - Tillsammans med näringslivet skapa feriejobb för ungdomar (medverkar)

Målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna och följa upp kommunens miljö- och klimatarbete. Genom strategisk styrning, hållbarhetskrav i upphandlingar och utveckling av gemensamma funktioner driver kommunstyrelsen insatser som bidrar till klimatneutralitet, hållbar samhällsplanering och minskad miljöpåverkan, i syfte att nå kommunens långsiktiga miljömål.

Effektmål:

- Vi vill arbeta för att bli klimatneutrala till år 2040
- Vi vill ha en hållbar resurshantering
- Vi vill använda energi mer effektivt
- Vi vill värna vår natur och vattenmiljö

Indikatorer:

- Flertalet indikatorer är kopplade till kommunstyrelsens verksamhet. Indikatorerna redovisas samlat i bilaga 4

Inriktningar och uppdrag:

- Minska påverkan från transporter och resor
  - Möjliggöra för laddstationer för publik laddning samt etablera laddstolpar (leder och samordnar)
  - Se över förutsättningarna att öka antalet fossilfria alternativ i den kommunala fordonsflottan (leder och samordnar)
- Minska påverkan från byggsektorn
  - Ta fram ett dialogunderlag för klimatneutralt byggande (leder och samordnar)
  - Ta fram en arkitekturpolicy (leder och samordnar)
- Återbruka och minska avfall
  - Starta verksamhet för återbruk av möbler (medverkar)
  - Starta verksamhet för utlåning av sport- och fritidsutrustning (medverkar)
- Arbeta för en giftfri verksamhet, natur och vatten samt stärka och bevara biologisk mångfald
  - Göra översyn av skyfalls- och dagvattenhantering (leder och samordnar)
  - Arbeta med skyddet av allmänna och enskilda dricksvattentäkter (medverkar)

7.2.4. Kostnader/budgetramar

tkr, inkl interna transakt.	Budget 2025 Intäkt	Kostnad	Netto	Prognos 2025 Intäkt	Kostnad	Netto	Budget 2026 Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelse - KLK	4 716	-122 638	-117 922	4 305	-117 727	-113 422	4 506	-121 754	-117 248
Interna lokalhyror		-11 293	-11 293		-11 293	-11 293		-12 472	-12 472
Ks-kommunledningskontor	**4 716**	**-133 931**	**-129 215**	**4 305**	**-129 020**	**-124 715**	**4 506**	**-134 226**	**-129 720**
Kommunstyrelsen - SBF *	5 220	-39 290	-34 070	3 285	-30 055	-26 770	5 130	-45 860	**-40 730**
Brandförsvar		-27 920	-27 920		-27 919	-27 919		-19 510	**-19 510**
Gemensam förvaltning	383 960	-369 300	14 660	377 360	-357 252	20 108	395 550	-368 230	**27 320**
Gemensamma avgifter		-1 910	-1 910		-1 850	-1 850		-1 930	**-1 930**
Fastighetsförsäljning	5 725		5 725	1 627		1 627	5 000		**5 000**
Kommunstyrelsen	**399 621**	**-572 351**	**-172 730**	**386 577**	**-546 096**	**-159 519**	**410 186**	**-569 756**	-159 570
Exploateringsverksamhet		-500	-500	73 100	-5 300	67 800		-5 500	-5 500
Ks inkl exploatering	**399 621**	**-572 851**	**-173 230**	**459 677**	**-551 396**	**-91 719**	**410 186**	**-575 256**	**-165 070**

*Samhällsbyggnadsfrågorna styr mot fyra nämnder, den del av samhällsbyggnadsförvaltningen som svarar mot ansvar och uppgifter enligt kommunstyrelsens reglemente är en del av kommunstyrelsens budgetram. Omfattningen 2026 är inte jämförbar med budget och prognos 2025. Förvaltningen har gjort förändringar i sin tjänstepersonsorganisation inom total förvaltningsram vilket även resulterar i förändringar över var vissa kostnader redovisas och därmed förändrar nämnds budgetram 2026.

Kommunstyrelsens totala budgetram för år 2026 uppgår till 165,1 mnkr. Budgeten omfattar kommunledningskontoret, delar av samhällsbyggnadsförvaltningen samt brandförsvaret. Utöver detta inkluderar budgetramen ett antal poster som rör kommunen som helhet och dess övergripande förvaltning. Kommunstyrelsen ansvarar även för intäkter från fastighetsförsäljningar och exploateringsverksamheten. Om driftbudgeten för exploateringsverksamheten exkluderas uppgår budgetramen till 159,6 mnkr.

Kommunledningskontoret

Kommunledningskontorets nettobudget 2026, avsedd för att fullfölja grunduppdraget samt styra mot de mål och uppdrag som följer av Mittenstyrets politiska inriktning, uppgår till 129,7 mnkr. Kommunledningskontoret har två viktiga funktioner 1) att leda, samordna och följa upp kommunens verksamheter samt ansvara för kommunens övergripande och långsiktiga utveckling 2) att stödja samtliga nämnder och förvaltningar samt bolag med gemensamma stödfunktioner vilket kommunledningskontoret bedömer ryms inom given budgetram.

Utöver det inkluderar budgeten resurser för;

- att fortsätta arbetet med ny översiktsplan i syfte att ta fram en långsiktig vision för kommunen inklusive en strategisk plan för hur kommunen ska utvecklas fysiskt och hållbart
- att fortsatt stärka förmågan inom civilberedskap i syfte att minska sårbarheten i verksamheten, ha en god förmåga att hantera extraordinära händelser i fredstid samt att kunna uppfylla åtaganden vid höjd beredskap
- att utveckla informationssäkerhetsarbetet i syfte att stärka den kommunala organisationens motståndskraft mot cyberhot, förbättra incidenthantering, samt uppfylla de nya kraven enligt EU:s NIS2-direktiv

I budget för 2025 ingick tillfälliga resurser för fortsatt implementering av nytt kommunövergripande IT-system samt projekt kring Syvab som bedöms slutföras under året vilket innebär att resurserna för dessa utgår i budget för 2026.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Den del av samhällsbyggnadsförvaltningen som organisatoriskt tillhör kommunstyrelsen bidrar till att uppfylla kommunstyrelsens grunduppdrag inom samhällsutveckling. Det möjliggör en effektiv styrning och prioritering av förvaltningens resurser i linje med de inriktningar och uppdrag som Mittenstyret har fastställt.

Budgetramen för 2026 uppgår till 40,7 mnkr. I samband med omorganisationen hösten 2025 har förvaltningens strategiska funktioner samlats under kommunstyrelsen, i syfte att optimera resursanvändningen och effektivisera arbetet med gemensamma uppdrag. Förvaltningen ansvarar för kommunens exploateringsverksamhet och har även under 2026 resurser för att fortsätta arbetet vid Enlunda, där regionen planerar att uppföra en ny bussdepå. Kommunens uppdrag omfattar bland annat att beställa vägplan och driva frågan om ett medfinansieringsavtal för den statliga vägen.

Brandförsvar

Medlemskommunerna har antagit ny förbundsordning för Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF) som trädde i kraft den 1 juli 2025. Den nya ordningen inkluderar en reviderad finansieringsmodell som börjar gälla från och med den 1 januari 2026. Avgiften för respektive kommun beräknas utifrån en årlig rambudget för förbundet och baseras på två faktorer: kommunens geografiska yta och dess folkmängd. Modellen innebär också att förbundet tar ett samlat ansvar för fastighetskostnaderna för brandstationer och brandvärn.

Ur ett ekonomiskt perspektiv innebär den nya modellen att Ekerö kommuns avgift kommer att minska under 2026, vilket återspeglas i en lägre budget, 19,5 mnkr år 2026 att jämföra med 27,9 mnkr år 2025. Ekerö har hittills haft den högsta kostnaden per invånare jämfört med övriga medlemskommuner, vilket beror på de förutsättningar som gällde vid kommunens inträde i förbundet.

Övriga budgetposter kommunstyrelsen

Budgetramen inkluderar även ett antal poster som rör kommunen som helhet och dess övergripande förvaltning.

- *Gemensam förvaltning* (även kallad gemensamma avräkningskonton). Fungerar som en internbank där kostnader och intäkter speglar kommunens samlade driftkostnader och investeringar. Här ingår bland annat arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar, pensionskostnader i relation till kalkylerat personalomkostnadspålägg samt delar av kommunens redovisning av finansiell leasing. I denna post ingår även den årliga driftkostnaden om 2,6 mnkr för Ekerö kommuns medfinansiering av utbyggnaden av väg 261, enligt beslut från 2010. Beloppet är beräknat utifrån då gällande redovisningsregler. För 2026 är posten budgeterad till en nettointäkt om 27,3 mnkr.
- *Kommungemensamma medlemsavgifter.* Uppgår till 1,9 mnkr och omfattar avgifter till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt regionförbundet Storsthlm. Här ingår även Ekerö kommuns årliga avgifter till Länsstyrelsen (för en trygg och störningsfri region), GISS (Geografisk informationssamverkan i Stockholms län), Mälardalsrådet, Stockholm Business Alliance, Sveriges Ekokommuner, Östra Luftvårdsförbundet och Mälarens Vattenvårdsförbund.
- *Fastighetsförsäljningar*, i budget en för 2026 prognostiseras försäljningsintäkter om 5 mnkr.

Exploateringsverksamheten är för år 2026 budgeterad till en kostnad om 5,5 mnkr, avsedda för arbeten som följer av genomförande av antagna detaljplaner.

7.3 Samhällsbyggnadsnämnden

7.3.1 Grunduppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden ska arbeta för en god och hållbar samhällsbyggnad. Detta genom att:

- planera, utveckla och förvalta attraktiva, väl gestaltade och hållbara livs- och arbetsmiljöer samt infrastruktur som värnar människors hälsa och trygghet
- genomföra en rättssäker och effektiv myndighetsutövning som bidrar till samhällsutvecklingen och värnar kommunens kultur-, natur-, och friluftmiljöer
- bidra till att uppnå en ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk god hushållning av resurser, för nuvarande och kommande generationer.

Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden är framtagande av detaljplaner och utveckling, förvaltning, lokalplanering, drift samt underhåll av kommunens lokaler, parker, torg och vägar.

7.3.2 Nämndspecifik omvärldssammanfattning

Här sammanfattas de mest väsentliga omvärldsfaktorerna specifikt för samhällsbyggnadsnämndens verksamhet.

Demografiska förändringar med minskat barnafödande och en åldrande befolkning påverkar kommunens lokalbehov. Samhällsbyggnadsnämnden behöver därför i samarbete med barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden arbeta strategiskt med att **anpassa och effektivisera användningen av lokaler,** exempelvis genom omflyttningar och samnyttjande. Byggnation av specialboenden kräver beslut om behov i socialnämnden och beslut om investering i kommunstyrelsen.

Nya eller ändrade lagar och strategier, exempelvis kommunallagen, plan- och bygglagen och nationell strategi för miljöbalkstillsyn, ställer krav på att utveckla rutiner för att motverka korruption och välfärdsbrott, samt att anpassa verksamheten till förändringar inom miljö- och bygglagstiftning. Samtidigt kan nya lagar bidra till förbättrad uppföljning och kontroll, vilket stärker rättssäkerheten.

Digitalisering erbjuder möjligheter att effektivisera samhällsbyggnadsprocesser, förbättra informationshantering och öka transparensen. Detta ställer samtidigt ökade krav på informationssäkerhet, robusta digitala lösningar och finansiering av sådana.

Klimatförändringarna medför ökade vattenmängder som kräver framtidssäkring av dagvattenanläggningar och ett utökat tillsynsarbete. Genom att integrera klimatanpassning i fysisk planering – som bedrivs inom både kommunstyrelsens och samhällsbyggnadsnämndens verksamheter - med fokus på robust infrastruktur och skydd av samhällsviktiga funktioner – kan dagvatten också nyttjas som en resurs. Finansiering av lösningarna ligger inom kommunstyrelsens verksamhet. Samhällsbyggnadsnämnden har dessutom en viktig roll i att främja energieffektivisering inom kommunens utveckling.

7.3.3 Arbete för att nå kommunfullmäktiges mål

Nedan summeras vilka mål, inriktningar och uppdrag som samhällsbyggnadsnämnden mer konkret bidrar till, utöver det som åligger samtliga nämnder och bolagsstyrelser och som framgår under respektive inriktning i avsnitt 5.3 Kommunfullmäktiges inriktningar och uppdrag.

Målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Genom att planera, utveckla och förvalta livs- och arbetsmiljöer samt infrastruktur bidrar nämnden till att skapa fysiska förutsättningar för kommunens service och verksamheter. Nämnden ansvarar även för att

myndighetsutövningen inom samhällsbyggnadsområdet sker rättssäkert och effektivt, samt att resurser används på ett sätt som stödjer en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. På så sätt bidrar nämndens arbete till att kommunens verksamheter kan bedrivas i enlighet med övergripande mål om kvalitet, tillgänglighet och effektivitet.

Effektmål:

- Inget definierat för samhällsbyggnadsnämndens verksamhet

Indikatorer:

- Inga kopplade till samhällsbyggnadsnämndens verksamhet

Inriktningar och uppdrag:

- Fokusera på grunduppdraget, utifrån Mälaröbornas behov och idéer
  - Tillgängliggöra kulturarvet och öka platsernas attraktivitet (medverkar)
  - Utveckla kulturhuset och Ekebyhovs slott i linje med tillämpbara delar från Malmvikutredningen (medverkar)
  - Ta fram principer för hållbara och jämlika förutsättningar för föreningar (medverkar)
  - Stärka samverkan för att fler ska komma i arbete och sysselsättning (medverkar)
  - Ta fram beslutsunderlag för byggnation av specialbostäder (leder och samordnar)
- Arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv organisation och styrning
  - Utveckla internkontrollen, bland annat i syfte att motverka välfärdsbrottslighet (medverkar)
  - Implementera framtagen lokalförsörjningsprocess (medverkar)
  - Maximera lokalutnyttjande genom effektiv lokalsamordning och anpassning (leder och samordnar)
  - Stärka kvaliteten på avtalsuppföljning gentemot upphandlade leverantörer (medverkar)
  - Uppdatera internhyresreglementet (leder och samordnar)
  - Se över finansieringsmodellen för avgiftsfinansierad verksamhet och utveckla uppföljning av produktionskostnader (eget uppdrag)
- Stärka beredskap och arbetet för uppbyggnad av det civila försvaret
  - Fortsatt stärka förmågan inom civil beredskap (medverkar)
  - Utveckla informationssäkerhetsarbetet i linje med NIS2-direktivet (medverkar)
- Öka transparens och service, för tillit och förtroende
  - Se över möjligheten att utveckla bibliotekets roll som informationspunkt (medverkar)

Målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för planering, utveckling och förvaltning av den fysiska miljön och bidrar på så vis att möjliggöra en långsiktigt hållbar tillväxt. Arbetet omfattar bland annat bostadsförsörjning, infrastruktur, exploatering och samordning av utvecklingsprojekt, vilket är avgörande för att kommunen ska kunna möta framtida behov och samtidigt erbjuda en attraktiv miljö för boende, företag och besökare.

Effektmål:

- Vi vill att tätortsområdena är grönskande med bostäder, lokala centrum, konstnärlig gestaltning och mötesplatser
- Vi vill att trafiken flyter smidigt för alla trafikslag och att trafikmiljöerna är trygga och säkra

Indikatorer:

- Några av indikatorerna är kopplade till samhällsbyggnadsnämndens verksamhet. Indikatorerna redovisas samlat i bilaga 4

Inriktningar och uppdrag:

- Arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling
  - Inleda arbetet med en ny översiktsplan (medverkar)
- Stärka genomförande perspektivet i kommunens plan- och exploateringsprojekt för att kunna hålla en omsorgsfull takt i bostadsbyggandet
  - Detaljplanen för Tappström 1:40 m.fl. (Ekerö centrum, västra) ska återstarta som plan- och exploateringsprojekt (medverkar)
  - Ta fram en beskrivning av samhällsbyggnadsprocessen i Ekerö kommun (medverkar)
- Öka andel kommunalt ägd mark av strategisk betydelse
  - Planera för att till viss del överta utpekade vägföreningar från 2027 (medverkar)
- Verka för utbyggda och hållbara resvägar
  - Samarbeta aktivt med Trafikverket, Region Stockholm och upphandlat bussbolag för att förbättra trafiksituationen (medverkar)
  - Stärka mobiliteten i kommunen (medverkar)
- Stärka förutsättningarna för näringslivsutveckling
  - Utveckla en serviceprocess för företag som vill etablera sig i eller omlokalisera sig till och inom Ekerö kommun (medverkar)

Målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Samhällsbyggnadsnämnden bidrar till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling genom att planera, utveckla och förvalta den fysiska miljön. Arbetet omfattar bland annat ansvar för infrastruktur, trafikplanering, markanvändning och gestaltning av livsmiljöer, där miljömässiga hänsyn integreras i planeringsprocesser och genomförande. Nämnden har även en roll i att främja en resurseffektiv användning av mark och bebyggelse, vilket bidrar till att minska negativ miljöpåverkan och stödja kommunens övergripande klimatmål.

Effektmål:

- Vi vill använda energi mer effektivt

Indikatorer:

- Indikatorerna är kopplade till samhällsbyggnadsnämndens verksamhet. Indikatorerna redovisas samlat i bilaga 4

Inriktningar och uppdrag:

- Minska påverkan från transporter och resor

    - Möjliggöra för laddstationer för publik laddning samt etablera laddstolpar (medverkar)
    - Se över förutsättningarna att öka antalet fossilfria alternativ i den kommunala fordons-flottan (medverkar)
- Minska påverkan från byggsektorn
    - Ta fram ett dialogunderlag för klimatneutralt byggande (medverkar)
    - Ta fram en arkitekturpolicy (medverkar)
- Minska energianvändning samt fasa ut fossil energi
    - Vidta åtgärder för att energioptimera nya och befintliga lokaler (leder och samordnar)
    - Öka uppföljningen av energieffektiviseringen av kommunens befintliga fastigheter (eget uppdrag)
- Arbeta för en giftfri verksamhet, natur och vatten samt stärka och bevara biologisk mångfald
    - Göra översyn av skyfalls- och dagvattenhantering (medverkar)

7.3.4 Kostnader/budgetramar

Samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2026 uppgår till 75,9 mnkr.
Tabell och kommentar om samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2026 återges i ett samlat avsnitt längre ned i dokumentet. Länk

7.4 Byggnadsnämnden

7.4.1 Grunduppdrag

Byggnadsnämndens grunduppdrag är att:

- säkerställa att byggnationer följer plan- och bygglagen (PBL)
- följa den inriktning som anges i kommunens översiktsplan
- hantera bygglov, strandskyddsdispenser och andra tillstånd kopplade till byggnation
- mätning, kartförsörjning
- arbeta med bostadsanpassning för personer med funktionsnedsättningar.

7.4.2 Nämndspecifik omvärldssammanfattning

Här sammanfattas de mest väsentliga omvärldsfaktorerna specifikt för byggnadsnämndens verksamhet.

Den globala ekonomiska osäkerheten och Sveriges lågkonjunktur kan påverka byggnadsnämnden genom fortsatt längre byggaktivitet än normalt, längre ledtider och ökad osäkerhet i projektgenomförande. Färre bygglovsansökningar och pausade investeringar ställer krav på flexibilitet i handläggningen.

Nya eller ändrade lagar och strategier, såsom plan- och bygglagen och den nationella strategin för miljöbalkstillsyn, ställer krav på att byggnadsnämnden anpassar sin verksamhet till förändringar inom miljö- och bygglagstiftningen. Det innebär ett behov av att stärka arbetet med tillsyn, uppföljning och kontroll, vilket kräver resurser till arbete som i lägre omfattning ger intäkter, samt samordning och ett långsiktigt arbete för att säkerställa kvalitet och regelefterlevnad i samhällsbyggnadsprocesserna.

Digitalisering erbjuder möjligheter att effektivisera nämndens arbete genom att förbättra handläggningsprocesser, informationshantering och öka transparensen samt tillgängligheten till exempelvis plan- och bygginformation. Samtidigt behöver nämnden säkerställa hög informationssäkerhet, robusta digitala lösningar samt finansiering av sådana.

Klimatförändringarna medför ökade mängder vatten som behöver hanteras, vilket ställer krav på att nämnden stärker sitt arbete med klimatanpassning i den fysiska planeringen. Dagvattenhantering behöver integreras tidigt i plan- och byggprocesser, exempelvis genom krav i detaljplaner, förhandsbesked och bygglovsprövning, för att säkerställa robust infrastruktur och skydd av samhällsviktiga funktioner. Nämnden har även en viktig roll i att säkerställa att dagvattenlösningar uppfyller miljökvalitetsnormer tillsammans med andra myndigheter och bidrar till hållbar stadsutveckling, där dagvatten kan ses som en resurs.

7.4.3 Arbete för att nå kommunfullmäktiges mål

Nedan summeras vilka mål, inriktningar och uppdrag som byggnadsnämnden mer konkret bidrar till, utöver det som åligger samtliga nämnder och bolagsstyrelser och som framgår under respektive inriktning i avsnitt 5.3 Kommunfullmäktiges inriktningar och uppdrag.

Målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Byggnadsnämnden skapar förutsättningar för en ändamålsenlig och rättssäker samhällsservice genom att säkerställa att byggnationer följer plan- och bygglagen. Genom att hantera detaljplanering och tillståndsprocesser i linje med kommunens översiktsplan främjas en strukturerad och hållbar utveckling av den byggda miljön. Nämnden har även ansvar för kart- och mätningsverksamhet, namnsättning av platser och bostadsanpassning. Dessa uppgifter stödjer kommunens mål att erbjuda invånare och verksamheter en tillgänglig och välfungerande service.

Effektmål:

- Inget definierat för byggnadsnämndens verksamhet

Indikatorer:

- Inga kopplade till byggnadsnämndens verksamhet

Inriktningar och uppdrag:

- Fokusera på grunduppdraget utifrån Mälaröbornas behov och idéer
  - Ta fram beslutsunderlag för byggnation av specialbostäder (medverkar)
- Arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv organisation och styrning
  - Utveckla internkontrollen, bland annat i syfte att motverka välfärdsbrottslighet (medverkar)
  - Implementera framtagen lokalförsörjningsprocess (medverkar)
  - Maximera lokalutnyttjande genom effektiv lokalsamordning och anpassning (medverkar)
  - Se över finansieringsmodellen för avgiftsfinansierad verksamhet och utveckla uppföljning av produktionskostnader (eget uppdrag)
- Stärka beredskap och arbetet för uppbyggnad av det civila försvaret
  - Fortsatt stärka förmågan inom civil beredskap (medverkar)
  - Utveckla informationssäkerhetsarbetet i linje med NIS2-direktivet (medverkar)
- Öka transparens och service, för tillit och förtroende
  - Se över möjligheten att utveckla bibliotekets roll som informationspunkt (medverkar)

Målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler

Byggnadsnämnden har en nyckelroll i Ekerös utveckling genom sitt ansvar för plan- och byggfrågor, detaljplanering och tillståndsprocesser. Genom att följa översiktsplanen och tillämpa gällande lagstiftning skapas förutsättningar för en hållbar och strukturerad tillväxt. Tillsammans med andra samhällsbyggande nämnder bidrar byggnadsnämnden till att forma en attraktiv, trygg och välfungerande miljö för boende, företag och besökare i ett växande Ekerö.

Effektmål:

- Inget definierat för byggnadsnämndens verksamhet

Indikatorer:

- Inga kopplade till byggnadsnämndens verksamhet

Inriktningar och uppdrag:

- Arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling
  - Inleda arbetet med en ny översiktsplan (medverkar)
- Stärka genomförande perspektivet i kommunens plan- och exploateringsprojekt för att kunna hålla en omsorgsfull takt i bostadsbyggandet
  - Detaljplanen för Tappström 1:40 m.fl. (Ekerö centrum, västra) ska återstarta som plan- och exploateringsprojekt (medverkar)
  - Ta fram en beskrivning av samhällsbyggnadsprocessen i Ekerö kommun (medverkar)
- Stärka förutsättningarna för näringslivsutveckling

- Utveckla en serviceprocess för företag som vill etablera sig i eller omlokalisera sig till och inom Ekerö kommun (medverkar)

Målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

I linje med kommunens mål att ta ansvar för miljö och klimat, arbetar byggnadsnämnden aktivt för att integrera miljöhänsyn i sina processer. Genom att följa miljölagstiftning och främja hållbara bygg- och planeringsprinciper, medverkar nämnden till att minska klimatpåverkan och skapa förutsättningar för en mer resurseffektiv och klimatneutral bebyggelse.

Effektmål:

- Inget definierat för byggnadsnämndens verksamhet

Indikatorer:

- Inga kopplade till byggnadsnämndens verksamhet

Inriktningar och uppdrag:

- Minska påverkan från transporter och resor
  - Se över förutsättningarna att öka antalet fossilfria alternativ i den kommunala fordons-flottan (medverkar)
- Minska påverkan från byggsektorn
  - Ta fram en arkitekturpolicy (medverkar)
  - Ta fram ett dialogunderlag för klimatneutralt byggande (medverkar)
- Arbeta för en giftfri verksamhet, natur och vatten samt stärka och bevara biologisk mångfald
  - Göra översyn av skyfalls- och dagvattenhantering (medverkar)

7.4.4 Kostnader/budgetramar

Byggnadsnämndens budgetram 2026 uppgår till 6,4 mnkr.
Tabell och kommentar om budgetram 2026 återges i ett samlat avsnitt längre ned i dokumentet. Länk

7.5 Miljönämnden

7.5.1 Grunduppdrag

Miljönämndens grunduppdrag är att genomföra prövning, tillsyn och rådgivning enligt lagstiftning för att säkerställa människors hälsa samt skydda vår miljö. I huvudsak sker det inom följande lagstiftningsområden:

- Miljö- och hälsoskyddsområdet
- Livsmedels- och dricksvatten
- Alkoholservering
- Tobaksliknade produkter
- Receptfria läkemedel
- Sprängämnesprekusorer

7.5.2 Nämndspecifik omvärldssammanfattning

Här sammanfattas de mest väsentliga omvärldsfaktorerna specifikt för miljönämndens verksamhet.

Nya eller ändrade lagar och strategier, såsom den nationella strategin för miljöbalkstillsyn och livsmedelskontrollen samt förändringar i miljöprövningsförordningen och alkohollagen kräver att nämnden kontinuerligt anpassar sin verksamhet och stärker arbetet med prövning och tillsyn.

Den globala ekonomiska osäkerheten och demografiska förändringar påverkar förutsättningarna för verksamhetens myndighetsutövning, exempelvis genom förändrade behov av tillsyn inom miljöskydd, hälsoskydd, livsmedel samt alkohol och tobak.

Digitalisering erbjuder möjligheter att effektivisera nämndens arbete genom att förbättra handläggningsprocesser, informationshantering och öka transparens samt tillgängligheten till information. Samtidigt behöver nämnden säkerställa hög informationssäkerhet, robusta digitala lösningar samt finansiering av sådana.

Klimatförändringarna ställer ökade krav på att miljönämndens prövning och tillsyn måste anpassas efter förändrade förhållanden.

7.5.3 Arbete för att nå kommunfullmäktiges mål

Nedan summeras vilka mål, inriktningar och uppdrag som miljönämnden mer konkret bidrar till, utöver det som åligger samtliga nämnder och bolagsstyrelser och som framgår under respektive inriktning i avsnitt 5.2.

Målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Miljönämnden har ett tydligt uppdrag att genom prövning, tillsyn och rådgivning enligt gällande lagstiftning värna människors hälsa och skydda miljön. Genom en rättssäker och effektiv myndighetsutövning bidrar nämnden till att skapa trygghet för invånare och företag, samtidigt som den stärker förtroendet för kommunens service. Miljönämndens arbete är därmed en viktig del i att säkerställa att kommunens verksamheter ger faktisk effekt.

Effektmål:

- Inget definierat för miljönämndens verksamhet

Indikatorer:

- Inga kopplade till miljönämndens verksamhet

Inriktningar och uppdrag:

- Arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv organisation och styrning
  - Utveckla internkontrollen, bland annat i syfte att motverka välfärdsbrottslighet (medverkar)
  - Implementera framtagen lokalförsörjningsprocess (medverkar)
  - Maximera lokalutnyttjande genom effektiv lokalsamordning och anpassning (medverkar)
  - Se över finansieringsmodellen för avgiftsfinansierad verksamhet och utveckla uppföljning av produktionskostnader (eget uppdrag)
- Stärka beredskap och arbetet för uppbyggnad av det civila försvaret
  - Fortsatt stärka förmågan inom civil beredskap (medverkar)
  - Utveckla informationssäkerhetsarbetet i linje med NIS2-direktivet (medverkar)
- Öka transparens och service, för tillit och förtroende
  - Utveckla samordnad tillsyn inom miljöområdet (eget uppdrag)
  - Se över möjligheten att utveckla bibliotekets roll som informationspunkt (medverkar)

Målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler

Miljönämnden skapar förutsättningar för en hållbar tillväxt i Ekerö kommun genom sitt ansvar för tillsyn, prövning och rådgivning inom områden som miljö- och hälsoskydd, livsmedel, dricksvatten och alkoholservering. Arbetet säkerställer att både invånare och verksamheter verkar i en trygg och hälsosam miljö. Detta stärker kommunens attraktivitet för boende, företag, besökare och bidrar till en långsiktigt hållbar och välfungerande samhällsutveckling.

Effektmål:

- Inget definierat för miljönämndens verksamhet

Indikatorer:

- Inga kopplade till miljönämndens verksamhet

Inriktningar och uppdrag:

- Arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling
  - Inleda arbetet med en ny översiktsplan (medverkar)
- Stärka genomförande perspektivet i kommunens plan- och exploateringsprojekt för att kunna hålla en omsorgsfull takt i bostadsbyggandet
  - Ta fram en beskrivning av samhällsbyggnadsprocessen i Ekerö kommun (medverkar)
- Stärka förutsättningarna för näringslivsutveckling
  - Utveckla en serviceprocess för företag som vill etablera sig i eller omlokalisera sig till och inom Ekerö kommun (medverkar)

Målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Miljönämnden har en central roll i kommunens arbete för att skydda miljön och främja en hållbar utveckling. Genom sitt ansvar för miljötillsyn och efterlevnad av miljölagstiftning säkerställs att verksamheter bedrivs på ett sätt som minimerar påverkan på luft, vatten och mark. Arbetet bidrar till att bevara naturresurser, skydda människors hälsa och skapa en god livsmiljö. I takt med att klimatutmaningarna ökar är nämndens insatser avgörande för att Ekerö ska kunna ta ett långsiktigt ansvar för miljö och klimat.

Effektmål:

- Inget definierat för miljönämndens verksamhet

Indikatorer:

- Inga kopplade till miljönämndens verksamhet

Inriktningar och uppdrag:

- Minska påverkan från transporter och resor
  - Se över förutsättningarna att öka antalet fossilfria alternativ i den kommunala fordons-flottan (medverkar)
- Arbeta för en giftfri verksamhet, natur och vatten samt stärka och bevara biologisk mångfald
  - Göra översyn av skyfalls- och dagvattenhantering (medverkar)
  - Arbeta med skyddet av allmänna och enskilda dricksvattentäkter (leder och samordnar)

7.5.4 Kostnader/budgetramar

Miljönämndens budgetram år 2026 uppgår till 3 mnkr.
Tabell och kommentar om budgetram 2026 återges i ett samlat avsnitt längre ned i dokumentet, direkt efter detta avsnitt. Länk

Kostnader/ budgetramar för samhällsbyggnadsnämnden, byggnadsnämnden och miljönämnden samt del av kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsfrågorna i Ekerö kommun styrs och hanteras av fyra olika nämnder, utifrån olika ansvarsområden. Nämndernas ansvar för att styra den fysiska utvecklingen både på kort och lång sikt, parallellt med att förvalta kommunens befintliga kapitalresurser och miljöer på ett hållbart och effektivt sätt. Delar av verksamheten är myndighetsutövning, med krav på förutsägbarhet, transparens, rättssäkerhet och struktur.

Inom tjänstepersonsorganisationen ansvarar samhällsbyggnadsförvaltningen för att genomföra verksamheten i enlighet med Mittenstyrets uppdrag och den politiska inriktningen, med rapportering till de fyra olika nämnderna. I samband med omorganisationen hösten 2025 har förvaltningens strategiska och administrativa stödfunktioner samlats under kommunstyrelsen. Syftet är att optimera resursanvändningen, effektivisera arbetet med gemensamma uppdrag samt skapa bättre förutsättningar för att samordna kritiska processer och hantera övergripande frågeställningar.

Det finns flera orsaker till att det är svårt att jämföra respektive nämnds budgetram för 2026 med innevarande år. En bidragande faktor är förändringar i budgetens struktur som följd av förvaltningens organisationsförändring, som i sig syftar till att effektivisera förvaltningens arbete för att leverera mer verksamhet inom budgetramen för de fyra nämnderna gemensamt. En annan viktig faktor är att det finns stora variationer i vissa enskilda budgetposter mellan åren, vilket i sin tur speglar aktuella och kostnadsdrivande planerade händelser respektive år. Exempel på sådana kostnader är planerad rivning av befintliga fastigheter i samband med nyinvestering samt utrangering av dess bokförda värden, vilka båda belastar driftresultatet.

Mot bakgrund av ovan nämnda faktorer har respektive nämnds budgetram sammanställts i en gemensam tabell, istället för att redovisas under varje nämndspecifik rubrik. Den samlade budgetramen för verksamheten uppgår till 126 mnkr för år 2026, fördelad över de fyra nämnderna. Budgeten är avsedd att möjliggöra genomförandet av grunduppdraget samt styra mot de mål och uppdrag som följer av Mittenstyrets politiska inriktning. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att dessa mål ryms inom den givna budgetramen.

	Budget 2025			**Prognos 2025**			**Budget 2026**		
tkr, inkl interna transakt.	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen - SBF *	5 220	-39 290	-34 070	3 285	-30 055	-26 770	5 130	-45 860	-40 730
Samhällsbyggnadsnämnd	311 514	-396 324	-84 810	306 723	-391 283	-84 560	365 981	-441 831	**-75 850**
Byggnadsnämnd	10 590	-19 070	-8 480	9 634	-18 714	-9 080	10 918	-17 318	**-6 400**
Miljönämnd	7 650	-12 340	-4 690	5 978	-11 368	-5 390	7 887	-10 887	**-3 000**
Samhällsbyggnad	**334 974**	**-467 024**	**-132 050**	**325 620**	**-451 420**	**-125 800**	**389 916**	**-515 896**	-125 980

En av de större kostnadsvariationerna mellan åren återfinns inom samhällsbyggnadsnämndens budgetram. För 2026 är 9,5 mnkr budgeterade för rivning och utrangering, vilket är 7,4 mnkr lägre än motsvarande kostnad i budgeten för 2025. I 2025 års budget ingick även tillfälliga resurser inom kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsförvaltningen för särskilda uppdrag som bedöms avslutas under året. Dessa resurser har därför utgått i budgeten för 2026. Det finns även tillfälliga resurser i budget 2025 där uppdraget är avslutat eller avbrutet där motsvarande resurs har omvandlats och kvarstår i budget 2026 för att användas i genomförandet av givna nya uppdrag.

7.6 Barn- och utbildningsnämnden

7.6.1 Grunduppdrag

Övergripande ansvarar barn- och utbildningsnämnden för följande områden:

- Förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, fritidsklubb, pedagogisk omsorg, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.
- Kommunal vuxenutbildning, svenskundervisning för invandrare och särskild utbildning.
- Aktivitetsansvar för ungdomar i kommunen som inte går i gymnasieskola eller anpassat gymnasium och som inte fyllt 20 år. Det uppdraget är från och med 2025 samordnat i socialnämnden tillsammans med arbetsmarknadsfrågorna.
- Skolskjutsverksamhet samt elevhälsa. Nämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan.
- Myndighetsutövning, bevakning av skolplikt, bevilja tillstånd, utöva tillsyn och ge bidrag till fristående verksamheter i enlighet med Skollag och skolförordningar.
- Investeringar, kapacitetsplanering och skolorganisation inom verksamhetsområdet.
- Övriga uppgifter utifrån hemkommuns- och huvudmannauppdraget utifrån skollag och kommunallag.

Barn- och utbildningsnämnden bedriver även måltidsverksamhet inom den kommunala förskolan och skolan samt på uppdrag från socialnämnden inom äldreomsorgen.

7.6.2 Nämndspecifik omvärldssammanfattning

Här sammanfattas de mest väsentliga omvärldsfaktorer specifikt för barn- och utbildningsnämndens verksamhet.

Psykisk ohälsa bland unga och hög skolfrånvaro är exempel på komplexa samhällsutmaningar där samverkan inom kommunen och med externa aktörer är avgörande. Barn- och utbildningsnämnden arbetar aktivt med att förbättra hälsa och främja tidiga insatser. Elevhälsans lagstadgade hälsofrämjande och förebyggande uppdrag är centralt i detta sammanhang. En av de insatser som används är PAX i skolan – en metod för tillgänglig lärmiljö som främjar trygghet och har visat god effekt på både hälsa och närvaro.

Demografiska förändringar med bland annat minskat barnafödande och minskat elevunderlag påverkar behovet av skolor, fritidsverksamhet och mötesplatser. För att svara mot dessa förändringar behöver förvaltningen vara flexibel och främja en kultur som stödjer samarbete och förändringsförmåga, samtidigt som en god arbetsmiljö för barn, elever och medarbetare säkerställs.

Mot bakgrund av det försämrade säkerhetsläget och ökade våldsdåd bedöms utvecklingen av beredskapsförmågan kräva ytterligare resurser och kompetens.

Inom skolväsendet väntas reformer som ett nytt betygssystem, införandet av en tioårig grundskola, en eventuell reglering av lärares arbetstid, mobilförbud som kan få både organisatoriska och ekonomiska konsekvenser.

7.6.3 Arbete för att nå kommunfullmäktiges mål

Nedan summeras vilka mål, inriktningar och uppdrag som barn- och utbildningsnämnden mer konkret bidrar till, utöver det som åligger samtliga nämnder och bolagsstyrelser och som framgår under respektive inriktning i avsnitt 5.3 Kommunfullmäktiges inriktningar och uppdrag.

Målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för att erbjuda en likvärdig och kvalitativ utbildning från förskola till vuxenutbildning. Genom att fokusera på kärnverksamheten och utveckla effektiva processer inom undervisning, elevhälsa, skolmiljö och myndighetsutövning skapas goda förutsättningar för att varje barn och elev ska lyckas. Trygghet, tidiga insatser, god undervisning, ändamålsenliga lärmiljöer och engagerade medarbetare är avgörande framgångsfaktorer för en kvalitativ verksamhet. I och med den nya socialtjänstlagen får förskolan och skolan en tydligare roll i det förebyggande sociala arbetet, särskilt när det gäller att upptäcka barn i behov av stöd eller skydd samt ökat fokus på samverkan och på barns rättigheter.

Med ett helhetsperspektiv på utbildningens roll i samhället bidrar nämnden till att stärka kommunens välfärdsuppdrag. Genom att erbjuda en verksamhet som är tillgänglig, behovsanpassad och resultatinriktad läggs grunden för ett Ekerö där kommunens service ger verklig effekt – för barn, unga och vuxna.

Effektmål:

- Vi vill att barnen ska må bra och lyckas i skolan

Indikatorer:

- Samtliga indikatorer är kopplade till barn- och utbildningsnämndens verksamhet. Indikatorerna redovisas i bilaga 4

Inriktningar och uppdrag:

- Fokusera på grunduppdraget, utifrån Mälaröbornas behov och idéer
  - Vidareutveckla samverkan med tidiga och förebyggande insatser för barn och unga som har behov av stöd (medverkar)
  - Öka fokus på ett mer jämlikt och förbättrat skolresultat till över rikssnittet för de kommunala skolorna (eget uppdrag)
  - Fortsatt satsning på elevhälsa och särskilda undervisningsgrupper (leder och samordnar)
  - Utveckla medarbetares kompetens kring begåvning, kognitiva funktioner och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) i arbetet med barn och unga (leder och samordnar)
  - Stärka samverkan för att fler ska komma i arbete och sysselsättning (medverkar)
- Arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv organisation och styrning
  - Utveckla internkontrollen, bland annat i syfte att motverka välfärdsbrottslighet (medverkar)
  - Implementera framtagen lokalförsörjningsprocess (medverkar)
  - Maximera lokalutnyttjande genom effektiv lokalsamordning och anpassning (medverkar)
  - Stärka kvaliteten på avtalsuppföljning gentemot upphandlade leverantörer (medverkar)
  - Uppdatera internhyresreglementet (medverkar)
  - Se över finansieringsmodellen för avgiftsfinansierad verksamhet och utveckla uppföljning av produktionskostnader (eget uppdrag)
- Stärka beredskap och arbetet för uppbyggnad av det civila försvaret
  - Fortsatt stärka förmågan inom civil beredskap (medverkar)
  - Utveckla informationssäkerhetsarbetet i linje med NIS2-direktivet (medverkar)
- Öka transparens och service, för tillit och förtroende
  - Se över möjligheten att utveckla bibliotekets roll som informationspunkt (medverkar)

Målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler

Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att erbjuda en likvärdig och kvalitativ utbildning i hela kommunen – från förskola till vuxenutbildning. Genom att utveckla trygga och stimulerande lärmiljöer, säkerställa hög kvalitet i undervisningen och skapa goda förutsättningar för medarbetare att trivas, läggs grunden för att barn och elever ska lyckas. En stark och tillgänglig utbildningsverksamhet är en viktig del av kommunens attraktionskraft. När skolor och förskolor håller hög kvalitet och möter familjers behov, stärks Ekerös roll som en plats där människor vill bo, leva och växa.

Effektmål:

- Inget definierat för barn- och utbildningsnämndens verksamhet

Indikatorer:

- Inga kopplade till barn- och utbildningsnämndens verksamhet

Inriktningar och uppdrag:

- Arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling
  - Inleda arbetet med en ny översiktsplan (medverkar)

Målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Barn- och utbildningsnämnden har ett viktigt ansvar i att rusta barn och elever för en hållbar framtid. Inom ramen för läroplaner och skollag integreras kunskap om miljö, klimat och socialt ansvar i undervisningen. Arbetet utvecklas kontinuerligt, bland annat genom satsningar som Diet for a Green Planet och kemikaliesmarta lärmiljöer i förskola och skola.
Utöver det pedagogiska uppdraget arbetar nämnden aktivt med att minska den egna verksamhetens miljö- och klimatpåverkan. Genom att främja medvetenhet, engagemang och hållbara arbetssätt inom organisationen bidrar nämnden till kommunens mål om klimatneutralitet.

Effektmål:

- Vi vill arbeta för att bli klimatneutrala till år 2040
- Vi vill värna vår natur och vattenmiljö

Indikatorer:

- Ett par indikatorer är kopplade till barn- och utbildningsnämndens verksamhet. Indikatorerna redovisas samlat i bilaga 4

Inriktningar och uppdrag:

- Minska påverkan från transporter och resor
  - Se över förutsättningarna att öka antalet fossilfria alternativ i den kommunala fordons-flottan (medverkar)

7.6.4 Kostnader/budgetramar

tkr, inkl interna transakt.	Budget 2025 Intäkt	Kostnad	Netto	Prognos 2025 Intäkt	Kostnad	Netto	Budget 2026 Intäkt	Kostnad	Netto
Nämnd och förvaltning	125 210	-1 019 630	-894 420	151 597	-1 025 017	-873 420	120 000	-1 018 350	-898 350
Interna lokalhyror		-134 000	-134 000		-134 000	-134 000		-154 650	-154 650
Barn- och utbildningsnämnd	**125 210**	**-1 153 630**	**-1 028 420**	**151 597**	**-1 159 017**	**-1 007 420**	**120 000**	**-1 173 000**	**-1 053 000**

Barn- och utbildningsnämndens budget för 2026 uppgår till 1053 mnkr och ger förutsättningar för att fullfölja grunduppdraget samt styra mot de mål och prioriteringar som följer av Mittenstyrets politiska inriktning.

Inom ramen för budgeten möjliggörs en resursförstärkning inom peng-verksamheten. En översyn av modellen för hyresersättning genomförs för att säkerställa rättvisa villkor mellan kommunala och fristående utförare. Fokus på förbättrad undervisning ger direkta effekter på ökad måluppfyllelse och stärkt skolnärvaro. Särskild vikt läggs vid tidiga insatser för elever som riskerar att inte nå målen, samt på att öka behörigheten till gymnasiet. Samverkan med socialtjänst och kultur och fritid fortsätter att utvecklas som en nyckel för långsiktig skolframgång. Arbetet med särskilda undervisningsgrupper, närvarofrämjande åtgärder och stöd till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan stärkas. Samarbete mellan skolor, rektorer och elevhälsoteam fortsätter för att stärka kompetensen kring begåvning, NPF och andra relevanta områden. Samhällsutvecklingen, inklusive minskad läsförmåga och skolans ökade ansvar i det brottsförebyggande arbetet, påverkar verksamheten och hanteras aktivt.

Säkerhetsarbetet utvecklas genom utbildningsinsatser i PDV och uppdatering av kontinuitets- och beredskapsplaner för samhällsviktig verksamhet.

Budgeten innehåller även medel motsvarande det generella statsbidrag som aviserats i budgetpropositionen, vilket medger möjlighet att möta merkostnader i arbete för ökad trygghet och studiero, inklusive arbete med mobilförbud i skolan.

7.7 Socialnämnden

7.7.1 Grunduppdrag

Socialnämnden ansvarar för kommunens samlade socialtjänst, vilket omfattar äldreomsorg, stöd till personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Nämnden har även ansvar för mottagande av nyanlända invandrare och ensamkommande asylsökande barn.

Från och med 2025 samordnas även kommunens arbetsmarknadsåtgärder inom socialförvaltningen, tillsammans med det kommunala aktivitetsansvaret enligt skollagen och nämndens befintliga uppdrag kring sysselsättning. Denna samordning syftar till att stärka stödet till individer som står utanför arbetsmarknaden och skapa mer sammanhållna insatser.

I sitt uppdrag ska nämnden säkerställa att:

- myndighetsutövning sker rättssäkert och likvärdigt
- insatser och tjänster, både i egen regi och via externa utförare, håller god kvalitet
- resurser används effektivt och verksamheterna svarar mot individens behov
- samverkan med andra aktörer fungerar väl, så att insatserna bidrar till trygghet, självständighet och god livskvalitet för den enskilde.

Socialnämndens arbete styrs främst av socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). I uppdrag som rör vård- och omsorgsboende samt daglig verksamhet och bostad med särskild service enligt LSS tillämpas även hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och patientlagen (PL).

7.7.2 Nämndspecifik omvärldssammanfattning

Här sammanfattas de mest väsentliga omvärldsfaktorerna specifikt för socialnämndens verksamhet.

Nämndensuppdrag påverkas av nya och ändrade lagar. Den nya socialtjänstlagen innebär att socialtjänsten ska arbeta mer förebyggande, kunskapsbaserat och lättillgängligt, med fokus på att främja jämlika och jämställda levnadsvillkor. Nämnden har också större möjlighet att erbjuda insatser utan behovsprövning. Omställningen är påbörjad och kommer att fortsätta under de kommande åren.

Den demografiska utvecklingen och den snabbt växande andelen äldre, särskilt personer över 80 år, innebär ett ökat behov av vård, omsorg och stödinsatser. Samtidigt ökar antalet personer i arbetsför ålder marginellt, vilket påverkar förutsättningarna för **kompetensförsörjningen**. Socialnämnden möter detta genom nya arbetssätt, ytterligare stärkt samverkan med andra huvudmän och aktörer samt genom att ta tillvara digitalisering och välfärdsteknik.

För att möta behoven krävs även långsiktigt hållbar **lokalförsörjning** med bland annat fler platser i vård- och omsorgsboenden, bostäder med särskild service enligt LSS och verksamhetslokaler. Effektiv användning och anpassning av befintliga lokaler blir också angeläget för att kunna upprätthålla kvalitet och tillgänglighet i välfärdstjänsterna.

Organiserad brottslighet påverkar samhället allt mer. Bedrägerier riktas mot utsatta grupper, som äldre, och kriminella aktörer utnyttjar välfärdssystemet genom fusk i utförarverksamheter. För detta krävs stärkt samverkan – både inom kommunen och med andra samhällsaktörer.

Andra samhällsutmaningar är bland annat ökande psykisk ohälsa och ofrivillig ensamhet. Genom att erbjuda stödinsatser av hög kvalitet har socialnämnden möjlighet att förbättra livsvillkoren för kommunens invånare.

7.7.3 Arbete för att nå kommunfullmäktiges mål

Nedan summeras vilka mål, inriktningar och uppdrag som socialnämnden mer konkret bidrar till, utöver det som åligger samtliga nämnder och bolagsstyrelser och som framgår under respektive inriktning i avsnitt 5.3 Kommunfullmäktiges inriktningar och uppdrag.

Målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Socialnämndens förebyggande och behovsanpassade arbete syftar till att skapa trygghet och livskvalitet för både enskilda individer och samhället i stort. Genom rättssäker myndighetsutövning och insatser av god kvalitet, i egen regi eller via externa utförare, säkerställs att stödet når dem som behöver det – på ett effektivt och rättvist sätt. Verksamheten utvecklas kontinuerligt utifrån invånarnas behov, i enlighet med lagstiftning, vetenskap och beprövad erfarenhet. På så sätt bidrar socialnämnden till att kommunens service ger faktisk effekt – där resurser används klokt och insatser gör skillnad. I och med den nya socialtjänstlagen ökar fokus på förebyggande och kunskapsbaserat arbete, ökad tillgänglighet och samverkan samt barns rättigheter.

Effektmål:

- Vi vill att socialtjänsten bedrivs rättssäkert och med hög kvalitet så att invånarna får det stöd de behöver

Indikatorer:

- Samtliga indikatorer är kopplade till socialnämndens verksamhet. Indikatorerna redovisas i bilaga 4

Inriktningar och uppdrag:

- Fokusera på grunduppdraget, utifrån Mälaröbornas behov och idéer
  - Utveckla kulturhuset och Ekebyhovs slott i linje med tillämpbara delar från Malmvikutredningen (medverkar)
  - Vidareutveckla samverkan med tidiga och förebyggande insatser för barn och unga som har behov stöd (leder och samordnar)
  - Utveckla medarbetares kompetens kring begåvning, kognitiva funktioner och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) i arbetet med barn och unga (medverkar)
  - Stärka samverkan för att fler ska komma i arbete och sysselsättning (leder och samordnar)
  - Ta fram beslutsunderlag för byggnation av specialbostäder (medverkar)
- Arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv organisation och styrning
  - Utveckla internkontrollen, bland annat i syfte att motverka välfärdsbrottslighet (medverkar)
  - Implementera framtagen lokalförsörjningsprocess (medverkar)
  - Maximera lokalutnyttjande genom effektiv lokalsamordning och anpassning (medverkar)
  - Stärka kvaliteten på avtalsuppföljning gentemot upphandlade leverantörer (medverkar)
  - Uppdatera internhyresreglementet (medverkar)
  - Se över finansieringsmodellen för avgiftsfinansierad verksamhet och utveckla uppföljning av produktionskostnader (eget uppdrag)
- Stärka beredskap och arbetet för uppbyggnad av det civila försvaret

    - Fortsatt stärka förmågan inom civil beredskap (medverkar)
    - Utveckla informationssäkerhetsarbetet i linje med NIS2-direktivet (medverkar)
- Öka transparens och service, för tillit och förtroende
    - Se över möjligheten att utveckla bibliotekets roll som informationspunkt (medverkar)
- Stärka arbetsgivarvarumärke och strategisk kompetensförsörjning
    - Utveckla välfärdsteknik och välfärdstekniska lösningar inom vård- och omsorg för att underlätta kompetensutmaningen (leder och samordnar)

Målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler

Socialnämnden har en viktig roll i att möta behoven i ett växande Ekerö. När befolkningen ökar och demografin förändras krävs en socialtjänst som är både tillgänglig, flexibel och långsiktigt hållbar. Genom att planera för framtida behov inom äldreomsorg, stöd till personer med funktionsnedsättning och individ- och familjeomsorg, bidrar nämnden till att skapa trygghet och livskvalitet för invånare i alla livsskeden. En välfungerande socialtjänst är en av grundförutsättningarna för att Ekerö ska upplevas som en attraktiv plats att bo och leva på.

Effektmål:

- Inget definierat för socialnämndens verksamhet

Indikatorer:

- Inga kopplade till socialnämndens verksamhet

Inriktningar och uppdrag:

- Arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling
    - Inleda arbetet med en ny översiktsplan (medverkar)
- Stärka förutsättningarna för näringslivsutveckling
    - Tillsammans med näringslivet skapa feriejobb för ungdomar (leder och samordnar)

Målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Som en del av kommunens samlade ansvar för en hållbar utveckling arbetar socialnämnden också med att minska miljö- och klimatpåverkan inom sina verksamheter. Det handlar bland annat om att främja resurseffektiva lösningar, hållbara inköp, klimatsmarta transporter och medvetna val i vård- och omsorgsmiljöer. Genom att integrera miljöhänsyn i det dagliga arbetet och öka medvetenheten bland medarbetare och brukare, bidrar nämnden till Ekerös mål om att vara en kommun som tar ansvar för både människor och miljö.

Effektmål:

- Inget definierat för socialnämndens verksamhet

Indikatorer:

- Inga kopplade till socialnämndens verksamhet

Inriktningar och uppdrag:

- Minska påverkan från transporter och resor
  - Se över förutsättningarna att öka antalet fossilfria alternativ i den kommunala fordonsflottan (medverkar)
- Återbruka och minska avfall
  - Starta verksamhet för återbruk av möbler (leder och samordnar)
  - Starta verksamhet för utlåning av sport- och fritidsutrustning (medverkar)

7.7.4 Kostnader/budgetramar

	Budget 2025			Prognos 2025			Budget 2026		
tkr, inkl interna transakt.	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Nämnd och förvaltning	113 022	-717 006	-603 984	127 400	-731 384	-603 984	120 113	-740 841	-620 728
Interna lokalhyror		-59 996	-59 996		-59 996	-59 996		-73 472	-73 472
Socialnämnd	**113 022**	**-777 002**	**-663 980**	**127 400**	**-791 380**	**-663 980**	**120 113**	**-814 313**	**-694 200**

Socialnämndens nettobudget för 2026 uppgår till 694,2 mnkr och är avsedd att möjliggöra genomförandet av nämndens grunduppdrag samt styra mot de mål och uppdrag som följer av Mittenstyrets politiska inriktning.

Budgeten utgår från befolkningsprognosen som visar ett ökat antal äldre invånare, vilket har medfört ett förstärkt budgetutrymme. Prioriteringar och satsningar sker inom budgetramen, kompletterad med finansiering av tillkommande statliga stimulansbidrag.

Vidtagna och planerade åtgärder utgår från verksamhetsutveckling och omställning, med fokus på långsiktig hållbarhet och effektiv resursanvändning. Prioriterade områden är en fortsatt förstärkning av det förebyggande arbetet och tidiga insatser, i syfte att minska framtida behov av mer omfattande stöd – i linje med den nya socialtjänstlagen. Vidare sker en förstärkt inriktning mot sysselsättning och egen försörjning, omstrukturering inklusive att budgeten förutsätter möjligheter att förändra lokalutnyttjande bland annat i daglig verksamhet, samt samplanering och samutnyttjande av kompetens.

7.8 Kultur- och fritidsnämnden

7.8.1 Grunduppdrag

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter syftar till att skapa goda förutsättningar för kultur-och fritidsverksamhet inom olika områden för kommunens invånare.

Övergripande ansvarar kultur- och fritidsnämnden för följande uppgifter:

- biblioteksverksamhet och programverksamhet för kulturella aktiviteter
- kulturskola
- fritidsgårdsverksamhet och uppsökande verksamhet för unga
- drift av idrottsanläggningar
- kulturmiljöer och byggnader såsom kultur- och konferensanläggningen Ekebyhovs slott
- samordna ungdomsfrågor och arbeta med ungas delaktighet och inflytande
- kommunens konstinnehav och konstnärlig gestaltning av allmänna platser och offentliga miljöer.

7.8.2 Nämndspecifik omvärldssammanfattning

Här sammanfattas de mest väsentliga omvärldsfaktorerna specifikt för kultur- och fritidsnämndens verksamhet.

Omvärldsfaktorer medför **både utmaningar och möjligheter.** Nya idrottshallar förbättrar tillgången till föreningsaktiviteter men innebär högre kostnader. Kulturskolan har ett brett ämnesutbud men begränsas av brist på ändamålsenliga lokaler och konkurrens om elevers tid. Fritidskortet kan öka deltagandet bland barn i ekonomiskt utsatta hushåll och behovet av ändamålsenliga scenkonstlokaler kan delvis mötas på sikt, exempelvis genom det planerade aktivitetshuset i Stenhamra.

Föreningslivet inom kultursektorn växer, vilket breddar utbudet men också ökar behovet av bidrag. Kulturhuset i centrum har potential att samlokalisera utåtriktad verksamhet och därmed stärka måluppfyllelsen för flera nämnder.

Ung i Ekerö möter utmaningar som ökad psykisk ohälsa och romantisering av kriminalitet bland unga. Genom samverkan med skola, socialtjänst, polis och civilsamhället kan verksamheten bidra till trygghet och en inkluderande fritid.

Biblioteket har utvecklats till en viktig mötesplats med fokus på digital inkludering och samhällsinformation. Ökad efterfrågan på e-böcker och digitala medier kräver omprioriteringar i budgeten samt kompetensutveckling för att möta teknikutvecklingen, inklusive AI.

Kulturmiljöer och kulturarv erbjuder möjligheter att stärka Ekerös attraktionskraft. Ett samverkansavtal med Statens fastighetsverk möjliggör en långsiktig utveckling och visionen för Hovgården visar potentialen som besöksmål, Samtidigt kräver utvecklingen i Stenhamra god planering för att värna kulturmiljöerna under förändringsprocessen.

7.8.3 Arbete för att nå kommunfullmäktiges mål

Nedan summeras vilka mål, inriktningar och uppdrag som kultur- och fritidsnämnden mer konkret bidrar till, utöver det som åligger samtliga nämnder och bolagsstyrelser och som framgår under respektive inriktning i avsnitt 5.3 Kommunfullmäktiges inriktningar och uppdrag.

Målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att skapa goda förutsättningar för ett rikt och tillgängligt kultur- och fritidsliv för alla invånare i Ekerö kommun. Genom att erbjuda trygga mötesplatser, stödja föreningslivet och tillhandahålla verksamheter av hög kvalitet inom kultur, idrott och friluftsliv, bidrar nämnden till ökad delaktighet, gemenskap och livskvalitet. Verksamheten utvecklas utifrån invånarnas behov och i nära samverkan med civilsamhället. Ett särskilt fokus riktas mot barn, unga och seniorer, där insatserna syftar till att skapa meningsfulla sammanhang och trygga uppväxtvillkor. Detta är särskilt angeläget i ljuset av den nya socialtjänstlagen, som betonar vikten av förebyggande insatser, samverkan mellan olika aktörer – inklusive civilsamhället – samt ökad tillgänglighet och inkludering.

Effektmål:

- Vi vill att kultur-och idrottsverksamheter attraherar en stor del av målgrupperna och möjliggör därigenom en aktiv och utvecklande fritid för invånarna

Indikatorer:

- Samtliga indikatorer är kopplade till kultur- och fritidsnämndens verksamhet. Indikatorerna redovisas i bilaga 4

Inriktningar och uppdrag:

- Fokusera på grunduppdraget, utifrån Mälaröbornas behov och idéer
  - Tillgängliggöra kulturarvet och öka platsernas attraktivitet (leder och samordnar)
  - Utveckla kulturhuset och Ekebyhovs slott i linje med tillämpbara delar från Malmvikutredningen (leder och samordnar)
  - Vidareutveckla samverkan med tidiga och förebyggande insatser för barn och unga som har behov av stöd (medverkar)
  - Ta fram principer för hållbara och jämlika förutsättningar för föreningar (leder och samordnar)
  - Utveckla medarbetares kompetens kring begåvning, kognitiva funktioner och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) i arbetet med barn och unga (medverkar)
  - Stärka samverkan för att fler ska komma i arbete och sysselsättning (medverkar)
- Arbeta aktivt för en sund ekonomi samt effektiv organisation och styrning
  - Utveckla internkontrollen, bland annat i syfte att motverka välfärdsbrottslighet (medverkar)
  - Implementera framtagen lokalförsörjningsprocess (medverkar)
  - Maximera lokalutnyttjande genom effektiv lokalsamordning och anpassning (medverkar)
  - Stärka kvaliteten på avtalsuppföljning gentemot upphandlade leverantörer (medverkar)
  - Uppdatera internhyresreglementet (medverkar)
  - Se över finansieringsmodellen för avgiftsfinansierad verksamhet och utveckla uppföljning av produktionskostnader (eget uppdrag)
- Stärka beredskap och arbetet för uppbyggnad av det civila försvaret
  - Fortsatt stärka förmågan inom civil beredskap (medverkar)
  - Utveckla informationssäkerhetsarbetet i linje med NIS2-direktivet (medverkar)
- Öka transparens och service, för tillit och förtroende
  - Se över möjligheten att utveckla bibliotekets roll som informationspunkt (leder och samordnar)

Målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler

Kultur- och fritidsnämnden har ett viktigt uppdrag i att planera och utveckla verksamheter som möter behoven i en växande kommun. Ett rikt och tillgängligt kultur- och fritidsliv, trygga mötesplatser, ett levande föreningsliv och konstnärlig gestaltning i offentliga miljöer bidrar till att göra Ekerö till en attraktiv plats att bo, leva och verka i. Genom att skapa goda förutsättningar för delaktighet, gemenskap och meningsfull fritid – särskilt för barn, unga och seniorer – stärker nämnden kommunens sociala hållbarhet och attraktionskraft. Arbetet utgår från invånarnas behov och bidrar till den långsiktiga visionen för kommunens utveckling.

Effektmål:

- Vi vill att tätortsområdena är grönskande och naturnära med bostäder och lokala centrum, konstnärlig gestaltning och mötesplatser

Indikatorer:

- Några indikatorer är kopplade till kultur- och fritidsnämndens verksamhet. Indikatorerna redovisas samlat i bilaga 4

Inriktningar och uppdrag:

- Arbeta utifrån en långsiktig vision för kommunens utveckling
  - Inleda arbetet med en ny översiktsplan (medverkar)

Målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Kultur- och fritidsnämnden bidrar till kommunens miljö- och klimatarbete genom att integrera hållbarhetsprinciper i sina verksamheter. Genom att främja miljömedvetenhet, arbeta med klimatsmarta lösningar inom drift och lokalanvändning samt skapa engagemang kring hållbar livsstil i kultur- och fritidsaktiviteter, stärker nämnden Ekerös arbete för en mer klimatansvarig framtid. Verksamheten utvecklas med fokus på att minska miljöpåverkan och samtidigt erbjuda invånarna tillgång till meningsfull fritid och kultur.

Effektmål:

- Vi vill värna vår natur och vattenmiljö

Indikatorer:

- En indikator är kopplad till kultur- och fritidsnämndens verksamhet. Indikatorerna redovisas samlat i bilaga 4

Inriktningar och uppdrag:

- Minska påverkan från transporter och resor
  - Se över förutsättningarna att öka antalet fossilfria alternativ i den kommunala fordonsflottan (medverkar)
- Återbruka och minska avfall
  - Starta verksamhet för utlåning av sport- och fritidsutrustning (leder och samordnar)

7.8.4 Kostnader/budgetramar

tkr, inkl interna transakt.	Budget 2025 Intäkt	Kostnad	Netto	Prognos 2025 Intäkt	Kostnad	Netto	Budget 2026 Intäkt	Kostnad	Netto
Nämnd och förvaltning	28 993	-78 634	-49 641	29 577	-78 918	-49 341	31 076	-82 847	-51 771
Interna lokalhyror		-67 839	-67 839		-67 839	-67 839		-77 129	-77 129
Kultur- och fritidsnämnd	**28 993**	**-146 473**	**-117 480**	**29 577**	**-146 757**	**-117 180**	**31 076**	**-159 976**	**-128 900**

Budgeten för 2026 vilar på Mittenstyrets styrning med mål, uppdrag och inriktning. Den totala nettokostnaden uppgår till 128,9 mnkr. I budgeten ingår helårseffekter av satsningar på föreningslivet genom att Brygga och Sanduddens idrottshallar färdigställts och tagits i bruk, vilket medför ökade driftkostnader och ett högre aktivitetsstöd kopplat till de nya anläggningarna.

Nämnden ansvarar på uppdrag från barn- och utbildningsnämnden för kommunens skolbiblioteksorganisation. Nuvarande upplägg som etablerades under 2025 bedöms leva upp till lagens krav. Den samverkan som inleddes med kommunstyrelsen under 2025 kring bibliotekets roll som informationspunkt för samhällsinformation fortsätter under 2026. Även samverkan under ledning av socialnämnden kring tidiga och förebyggande insatser enligt socialtjänstlagen utvecklas vidare, exempelvis genom den statliga satsningen Fritidskortet.

Som ett led i Mittenstyrets prioriteringar förstärks budgeten för 2026 med resurser för att starta en ny verksamhet för utlån av sport- och fritidsutrustning till kommunens invånare.

7.9 Central politisk organisation, valnämnd, revision och överförmyndare

tkr, inkl interna transakt.	Budget 2025 Intäkt	Kostnad	Netto	Prognos 2025 Intäkt	Kostnad	Netto	Budget 2026 Intäkt	Kostnad	Netto
Central politisk organisation	731	-16 531	**-15 800**	730	-16 330	**-15 600**	530	-16 530	**-16 000**
Valnämnd		-40	**-40**		-105	**-105**		-4 500	**-4 500**
Revisionen	4	-1 404	**-1 400**	4	-1 404	**-1 400**	4	-1 404	**-1 400**
Överförmyndare	20	-3 120	**-3 100**	20	-3 120	**-3 100**	20	-3 200	**-3 180**

Central politisk organisation

Den centrala politiska organisationen omfattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen med dess utskott och råd, kommunalråd, politiska sekreterare, partistöd samt samtliga relaterade kostnader. I organisationen ingår även Ekerö kommuns andel av den gemensamma familjerättsnämnden tillsammans med Solna och Sundbyberg. Budgeten för familjerättsnämnden har reviderats något uppåt för 2026, med anledning av att kostnaderna under 2025 översteg tidigare budgeterade nivåer.

Beräkningen för 2026 utgår från den nuvarande politiska organisationen och följer bestämmelserna i KFS 04:1 – Bestämmelser om ekonomiska ersättningar till förtroendevalda och politiska organisationer. Den totala budgetramen för den centrala politiska organisationen uppgår till 16 mnkr.

Valnämnd

I september 2026 hålls val till riksdag, kommun och region (RKR-val). Bedömningen av kostnaderna för årets val baseras på budget och utfall från de två senaste valen, 2022 och 2024, samt arvodesnivåer enligt KFS 04:1 – Bestämmelser om ekonomiska ersättningar till förtroendevalda och politiska organisationer. Kostnadsberäkningen inkluderar även behovet av ett välfungerande valkansli och ska ta hänsyn till nya digitala krav som ställs inför valet. Regeringen har lagt fram förslag till ändringar i vallagen, vilka föreslås träda i kraft den 1 december 2025. Förändringarna innebär bland annat att Valmyndigheten arbetar med att införa digitala röstkort samt att modernisera förtidsröstningen med hjälp av ny teknik.

Det är i nuläget svårt att bedöma vilka kostnader dessa förändringar kan medföra för kommunen. Även om det finns en möjlighet att statsbidraget för genomförandet av valet kan komma att revideras upp, redovisas kostnaderna för valet som en verksamhetskostnad. Statsbidraget klassificeras som ett generellt bidrag och redovisas därför inom finansförvaltningen. Budgetramen för valnämnden för 2026 uppgår till 4,5 mnkr.

Revision

Revisionens budget för 2026 har beretts av kommunfullmäktiges presidium. I utlåtandet föreslår presidiet att fullmäktige beviljar revisionen en budgetram om 1,4 mnkr, i enlighet med det äskande som inkommit från revisorerna.

Överförmyndare

Budgeten för överförmyndaren, inklusive överförmyndarkansliet, uppgår till 3,2 mnkr för 2026. Inför budgetåret 2025 gjordes en kostnadsanpassning till en lägre budgetram, efter flera år med återkommande överskott. Budgeten för 2026 har därefter justerats upp i enlighet med bedömd kostnadsutveckling, vilket innebär en generell uppräkning för att möta nuvarande behov i verksamheten.

Bilaga 1 Resultat- och balansräkning budget 2026

Resultaträkning

tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos 2025	**Budget 2026**
Verksamhetens intäkter	405 324	292 380	394 940	305 000
Jämförelsestörande intäkter	4 835	725	1 627	5 000
Verksamhetens kostnader	-2 350 247	-2 248 609	-2 256 363	-2 297 500
Avskrivningar	-128 404	-145 926	-139 738	-164 000
Verksamhetens nettokostnader	**-2 068 492**	**-2 101 430**	**-1 999 534**	**-2 151 500**
Skatteintäkter	1 910 639	2 015 400	2 004 774	2 162 250
Generella statsbidrag och utjämning	170 957	160 530	154 277	85 750
Verksamhetens resultat	**13 104**	**74 500**	**159 517**	**96 500**
Finansiella intäkter	6 290	5 200	5 756	4 700
Finansiella kostnader	-85 709	-76 100	-73 500	-74 700
Resultat efter finansiella poster	**-66 315**	**3 600**	**91 773**	**26 500**
Årets resultat	**-66 315**	**3 600**	**91 773**	**26 500**
Balanskravsjusteringar	4 835	725	1 627	5 000
Resultat efter balanskravsjusteringar	**-71 150**	**2 875**	**90 146**	**21 500**
Användning av RUR	71 150			
Årets balanskravresultat	0			

Prognos 2025 per augusti

Balansräkning

Förenklad

tkr	Bokslut 2024	Prognos 2025	**Budget 2026**
Summa Tillgångar	**3 152 483**	**3 838 470**	**4 141 000**
Eget kapital	855 985	947 758	974 258
Varav RUR	18 250	18 250	18 250
användning av RUR	*-71 150*	*0*	*0*
Avsättningar	449 338	461 422	459 573
Skulder	1 847 160	2 429 290	2 707 169
varav lån	*1 194 150*	*1 500 000*	*1 778 000*
S:a Eget kapital, avsättningar och skulder	**3 081 333**	**3 838 470**	**4 141 000**
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	384 364	373 373	353 386

Bilaga 2 Skatteintäkter och generella bidrag 2026 med ekonomisk plan 2027–2028

tkr	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2025	**Budget 2026**	Plan för ekonomin 2027	2028
S:a Kommunalskatteintäkter	**1 910 639**	**2 015 400**	**2 004 522**	**2 162 250**	**2 257 000**	**2 359 300**
Inkomstutjämningsavgift	-163 612	-177 250	-187 443	-259 100	-251 000	-254 000
Kostnadsutjämningsbidrag	139 192	152 850	152 258	158 000	160 000	161 500
Regleringspost, bidrag	88 195	75 800	76 326	78 000	75 300	78 800
S:a Kommunalekonomisk utjämning	**63 774**	**51 400**	**41 141**	**-23 100**	**-15 700**	**-13 700**
LSS Utjämningssystem, bidrag	22 178	24 000	26 327	21 400	21 600	21 800
S:a Skatteintäkter och utjämning	**1 996 591**	**2 090 800**	**2 071 990**	**2 160 550**	**2 262 900**	**2 367 400**
Fastighetsavgift, bidrag	79 476	83 600	85 286	86 600	87 100	87 600
S:a Skatt, generella statsbidrag o utjämning	**2 076 066**	**2 174 400**	**2 157 276**	**2 247 150**	**2 350 000**	**2 455 000**
Förutsättningar						
Ekerö skattesats	19.22	19.22	19.22	**19.12**	19.12	19.12
Antal invånare 1.11 året innan	28 866	28 940	28 864	**29 140**	29 410	29 690
Årlig förändring, antal	-269	74	-2	276	270	280
Årlig förändring, %	-0,92	0,26	-0,01	0,96	0,93	0,95
Uppräkningsfaktor rikets skatteunderlag, %	3,41	4,29	3,79	4,21	4,46	4,10
Ekerö skattekraft i % av riket	127,3	127,8	128,6	132,9	131,0	130,9
Övriga generella statsbidrag						
Bidrag EP-val/ RKR-val	812			850		
Bidrag skolväsendet	1 829		144			
Prestationsbaserade gen stb	2 888	1 530	1 523			
TOTALT	**2 081 595**	**2 175 930**	**2 158 944**	**2 248 000**	**2 350 000**	**2 455 000**

SKR Cirkulär 25:47 (2025-10-03)
Prognos 2025 är per oktober

100 invånare 1.11.25 motsvarar i prognos 2026 (+/-) 6 600 tkr

Bilaga 3 Investeringsbudget 2026 med plan 2027–2028

Sid 1(2)

tkr	**Budget 2026**	Plan år 2027	Plan år 2028
Ekerö kommun totalt	**431 050**	**348 050**	**312 650**
KOMMUNSTYRELSEN TOTALT	**28 300**	**53 950**	**99 250**
Pågående projekt inom exploateringsområden		12 000	
Prel kommunala investeringar relaterat kommunens expl.områden/ dp		30 000	90 000
Strategiska markköp	20 000	7 000	7 000
Markintrång/Markinlösen	2 000	500	500
Kommunens IT-plattform, reinvestering inventarier/utrustning	6 300	4 450	1 750
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN TOTALT	**292 450**	**150 300**	**117 300**
Pågående projekt	**107 250**	**12 000**	
Sanduddens skola	98 250	5 000	
Sandudden , följdprojekt av kommunala investeringar	4 000	7 000	
Väg (gångtunnel Träkvista)	5 000		
Reinvesteringar	**115 500**	**91 800**	**92 800**
Gröna Lund förskola	13 000		
Knalleborgs förskola	16 500		
Uppgårdsskolan	4 800		
Kommunala lokaler i övrigt (inre och yttre)	48 700	71 300	71 800
Ventilationsåtgärder (OVK)	5 000	3 000	3 000
Badplatser, park och torg, allmänna aktivitetsytor	14 800	7 300	7 300
Asfaltering, parkering, trafiksäkerhet, trafikbelysning	12 700	10 200	10 700
Investeringar i övrigt	**69 700**	**46 500**	**24 500**
Tappströmsvägen, ny anslutning (Tappström 2:1)	7 500		
Ekerövägen/Sanduddsvägen (punkt 65)	1 100		
Busshållplats Älvnäsvägen (punkt 67)	4 100		
GC-väg, GC vägplan	13 000	7 000	7 000
Bulleråtgärder- plank	5 000		
Närvärme (installation befintliga lokaler)	3 000		
Säkerhet	4 000	4 000	4 000
Anpassning av befintliga lokaler för alternativ kommunal verksamhet och mindre anpassning för brukarbehov och verksamheten i övrigt	21 000	25 000	3 000
Teknik- och Energi alla objekt	8 000	8 500	8 500
Solceller	2 000	2 000	2 000
Laddstolpar (kommunala verksamhetsbilar)	1 000	x	x
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN TOTALT	**26 000**	**4 200**	**4 200**
Inventarier och utrustning; om-, nybyggnad	23 000	1 200	1 200
Inventarier och utrustning; reinvestering	3 000	3 000	3 000

tkr	**Budget 2026**	Plan år 2027	Plan år 2028
SOCIALNÄMNDEN TOTALT	**18 000**	**4 800**	**4 800**
Inventarier och utrustning; om-, nybyggnad	16 200	3 000	3 000
Inventarier och utrustning; reinvestering	1 500	1 500	1 500
Verksamhetsanpassning befintliga lokaler	300	300	300
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN TOTALT	**66 300**	**134 800**	**87 100**
Pågående projekt	**1 000**	**1 500**	
Aktivitetsyta I anslutning Sanduddens idrottshall/ utemiljö	1 000	1 500	
Nya fleråriga projekt	**60 000**	**120 000**	**79 800**
Dubbel ishall Svanhagen	60 000	120 000	79 800
Investeringar i övrigt	**5 300**	**13 300**	**7 300**
Konstnärlig gestaltning	2 000	2 000	2 000
Aktivitetsyta	300	10 300	300
Inventarier och utrustning; om-, nybyggnad	2 000		
Inventarier och utrustning; reinvestering	1 000	1 000	1 000
Verksamhetsanpassning idrottslokaler			4 000

Bilaga 4 Indikatorer och målvärden

Här redovisas effektmålen tillsammans med indikatorer och målvärden per Ekerö kommuns tre målområden:

- Målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt
- Målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler
- Målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för klimat- och miljö

Målområde 1: Ett Ekerö med verksamhet och service som ger effekt

Effektmålen kopplade till detta målområde är:

- att barnen ska må bra och lyckas i skolan
- att socialtjänsten bedrivs rättssäkert och med hög kvalitet så att invånarna får det stöd de behöver
- att kultur och fritidsverksamheterna attraherar en stor del av målgrupperna som möjliggör en aktiv och utvecklande fritid för invånarna
- att vi lyssnar på Mälaröborna för att förstå deras behov och idéer.

Effektmål: Att barnen ska må bra och lyckas i skolan

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	-	-	92	90	85	↘	Öka	
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	-	-	242	243	241	→	Öka	
Elever i åk 6, betygspoäng i svenska, kommunala skolor, genomsnitt	-	-	14	14	14	→	Öka	
Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, lägeskommun, andel (%)	-	-	95	94	95	→	Bibehålla	
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	-	-	81	78	74	↘	Öka	
Jag upplever att mitt barn utvecklas och lär sig saker på förskolan	-	-	-	88	-		Öka	
Index för frågeområde trygghet i skolenkäten åk 5	-	-	-	7,9	-		Öka	
Index för frågeområde trygghet i skolenkäten åk 8	-	-	-	7,4	-		Öka	
Index för frågeområde studiero i skolenkäten åk 5	-	-	-	5,1	-		Öka	
Index för frågeområde studiero i skolenkäten åk 8	-	-	-	5,8	-		Öka	
Elever i åk 5: Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet? Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta", (%)	-	-	-	31	31		Öka	
Elever i åk 8: Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet? Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta", (%)	-	-	-	-	-		Öka	
Jag upplever att den pedagogiska miljön ute och inne på mitt barns förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande (%)	-	-	75	-	-		Öka	
Andel elever >50% total frånvaro per läsår, andel (%)	-	-	1,0	1,6	1,4	↘	Minska	
Andel elever >15% total frånvaro per läsår, andel (%)	-	-	30,5	22,3	19,3	↗	Minska	
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	-	-	83	87	86	→	Öka	

Jag upplever att mitt barn trivs och har roligt på förskolan, andel (%)	-	-	-	91	-		Öka	
Elever i åk 5: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	-	-	-	66	66		Öka	
Elever i åk 8: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	-	-	-	51	51		Öka	
Index för frågeområde trygghet i skolenkäten åk 5	-	-	-	7,9	-		Öka	
Index för frågeområde trygghet i skolenkäten åk 8	-	-	-	7,4	-		Öka	
Jag känner mig trygg med att lämna mitt barn på förskolan, andel (%)	-	-	-	92%	-		Öka	

Effektmål: Att socialtjänsten bedrivs rättssäkert och med hög kvalitet så att invånarna får det stöd de behöver

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1	1,05	1,02	1,07	0,89	→	0,85	0,80
Andel placerade barn och unga som får det stöd de behöver	-	-	86	100	100	→	100	100
Utredningstid vid ansökan om LSS-insats, (antal dagar)	42	42	48	52	55	↘	50	50
Personer inom LSS med en aktuell genomförandeplan, andel (%)	.	..	76	92	86	→	90	90
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	93	-	-	91	89	→	90	90
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, medelvärde	10	12	11	12	13	↘	11	11
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	77	-	79	76	71	↘	75	80
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till inflyttningsdatum särskilt boende (medelvärde)	16	22	16	18	26	↘	25	25

Effektmål: Att kultur-och idrottsverksamheter attraherar en stor del av målgrupperna och möjliggör därigenom en aktiv och utvecklande fritid för invånarna

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av mötesplatser för äldre (andel i %)	-	25	26	39	34	↗	39	39
Antal idrottsaktiviteter per 1000 invånare, 7–20 år	27	27	29	31	-	↗	34	36
Andelen invånare som inte anser att skadegörelse och gängkriminalitet är ett stort problem, (andel i %)	-	-	82	87	85	↗	85	85
Unga som anser att kommunen är trygg att leva i, (andel %). (trygga i sitt bostadsområde)	-	-	83	-	90	↗	90	90
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av motion, idrott och friluftsliv, (andel i %)	-	-	69	75	78	↗	80	80
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av bibliotek, kultur och mötesplatser, (andel i %)	-	-	60	62	63	↗	65	65
Antal idrottshallar per 10 000 invånare	-	-	0,7	0,7	0,7	→	1,3	1,3
Antal fotbollsplaner per 10 000 invånare	-	-	1	1	1	→	1,3	1,3

Effektmål: Att vi lyssnar på Mälaröborna för att förstå deras behov och idéer

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Mål-värde 2026	Mål-värde 2027
Enkelhet (index 0–100) (Brilliant)	-	-	-	75	81	↗	85	86
Generell nöjdhet (index 0–100) (Brilliant)	-	-	-	82	87	↗	89	90
Förtroende (index) 0–100 (Brilliant)	-	-	-	75	79	↗	81	82
Engagemang (index 0–100) (Brilliant)				86	89.8	↗	92	93
Bemötande (index 0–100) (NKI	77	81	82	72	80	→	80	81
Hur nöjd var du med möjligheterna att framföra klagomål och lämna synpunkter? (NKI)	76	71	78	66	75	→	71	75
Ny indikator, mätvärden saknas. 2026 blir basår: Antal förslag som uppfyller satta kriterier för E-keröförslaget	-	-	-	-	-	-		
Ny indikator, mätvärden saknas. 2026 blir basår: Antal e-förslag som går till politiken, (andel av totalen i %)	-	-	-	-	-	-		
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	-	73	78	77	80	→	Öka	Öka
Medborgarundersökningen - Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	-	57	55	59	72	↗	Öka	Öka
Medborgarundersökningen - Kommunens information kring större förändringar fungerar bra, andel (%)	-	44	37	36	50	↗	Öka	Öka

Målområde 2: Ett Ekerö som växer och lockar fler

Effektmålen kopplade till detta målområde är:

- att tätortsområdena är grönskande med bostäder, lokala centrum, konstnärlig gestaltning och mötesplatser
- att tillväxten är hållbar samt att upplåtelseformerna är blandade och anpassade efter olika behov och förutsättningar
- att trafiken flyter smidigt för alla trafikslag och att trafikmiljöerna är trygga och säkra
- att näringslivet är välmående och utvecklas.

Effektmål: Att tätortsområdena är grönskande och naturnära med bostäder och lokala centrum, konstnärlig gestaltning och mötesplatser

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Medborgarundersökningen - Nöjdhet med kommunens utbud av platser för idrott, friluftsliv och ställen att träffas på, andel (%)	-	58	58	65	67	↗		
Medborgarundersökningen - Bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen, andel (%)	-	65	67	73	71	→	72	73
Ny indikator, mätvärden kompletteras under 2025: Ökad kommunägd yta i kvadratmeter	-	-	-	-	-			
Ny indikator, mätvärden kompletteras under 2025: Minskad kommunägd yta i kvadratmeter	-	-	-	-	-			
Ny indikator, mätvärden kompletteras under 2025: Antal iordningställda platser för spontanaktiviteter i kommunen	-	-	-	-	-			

Effektmål: Att tillväxten är hållbar samt att upplåtelseformerna är blandade och anpassade efter olika behov och förutsättningar

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Ny indikator, mätvärden kompletteras under 2025: Andel av plan- och exploateringsprojekt som följer gällande tidplan, (andel i %)	-	-	-	-	-			

Effektmål: Att trafiken flyter smidigt för alla trafikslag och att trafikmiljöerna är trygga och säkra

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Ny indikator, mätvärden kompletteras under 2025: Antalet meter gång och cykelväg per invånare	-	-	-	-	-		Öka	Öka
Medborgarundersökningen- Snöröjning av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	-	74,4	79,5	78,2	75.5	→	76	76

Effektmål: Att näringslivet är välmående och kan utvecklas

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Mål-värde 2026	Mål-värde 2027
Nöjd kundindex, (NKI) Företagsärenden totalt.	69	74	76	70	**75**	↗	76	**77**
Nöjd upphandlingsindex (NUI)	-	-	67	65	**62**	→	65	**66**
Betyg i Svenskt Näringslivs mätning på frågan ”Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen” (Målvärde; minst 4.0)	3,1	3,1	3	3,1	**3,2**	↗	3,2	**3,3**
Indikatorns mätbarhet testas och utvärderas under 2026: Andel ärenden som får återkoppling inom 2 arbetsdagar (andel i %) (Ekerö Direkt)	-	-	-	-	-			

Målområde 3: Ett Ekerö som tar ansvar för miljö och klimat

Effektmålen kopplade till detta målområde är:

- att arbeta för att bli klimatneutrala till år 2040
- att ha en hållbar resurshantering
- att använda energin mer effektivt
- att värna vår natur och vattenmiljö.

Effektmål: Att arbeta för att bli klimatneutrala till år 2040

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO_2-ekv. (i kommunen) Målvärde: År 2040 ska utsläppen vara minst 85% lägre än utsläppen år 1990. (ej konsumtionsbaserade utsläpp)	54032	54812	51622	50313	-	↗	Minska	Minska
Utsläpp av växthusgaser per invånare i kommunen, ton CO_2-ekv. Målvärde: 1,5; ton/år 2030 (ej konsumtionsbaserade utsläpp)	1.87	1.88	1.77	1.75	-	↗	Minska	Minska
Indikatorns mätbarhet testas och utvärderas under 2026: Kommunorganisationens växthusgasutsläpp vad gäller; tjänsteresor, el och uppvärmning, livsmedel*, byggnation. Målvärde: År 2030 ska utsläppen vara minst 25% lägre än utsläppen från 2025. *beräknas på underlag från leverantör som står för 90% av livsmedelsinköpen.	-	-	-	-	-			
Förbrukning av fossila bränslen i den kommunala organisationen - liter bensin o diesel tankat i tjänst Målvärde: 0 liter år 2030	70612	69609	62868	54436	48946	↗	Minska	Minska
Antal liter fossileldningsolja som köpts in till kommunens fastigheter Målvärde: 0 liter år 2030	159215	198053	164144	168334	148630	↗	Minska	Minska
Matsvinn i kommunala matserveringar inom skola, förskola, äldreomsorg, andel minskning i % Målvärde: Minst 30% procent lägre år 2031 jämfört med år 2022.	-	-	6	19	26	↗	10	10
Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- och klimatpåverkan fungerar bra, andel (%)	-	36	25	34	33	→	35	37

Effektmål: Att ha en hållbar resurshantering

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Andel av hushållsavfall insamlat för materialåtervinning (exklusive biologisk behandling), andel (%) Målvärde: 60% 2031.	33	25	26	31	26	↘	Öka	Öka
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare. Målvärde: 370 kg/invånare/år senast 2031	575	523	478	459	-	↗	Minska	Minska
Andel av uppkommet matavfall som behandlas biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara, andel (%) Målvärde: 75% till 2030	13	29	-	30	34	↗	Öka	Öka
Total installerad effekt solceller på kommunägda lokaler med kommunal verksamhet (MWh)	-	-	10,70	15,00	23,72	↗	Öka	Öka

Målvärde: Öka								
Ny indikator, mätvärden saknas: Alla kommunala byggnader med tak som är lämpliga ska ha solceller. (Antal av totalen) Målvärde: Alla tak som är lämpliga	-	-	-	-	-			

Effektmål: Att använda energi mer effektivt

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Effektiv användning av energi i kommunen, MWh/BRP Målvärde: Energianvändningen ska minskas och vara 50% effektivare energianvändning 2030 jämfört med 2005.	80.1	91.3	74.5	-	-	↗	Minska	Minska
Energianvändning per invånare i kommunen, MWh/inv. och år. Målvärde; Under 16 MWh/inv. till 2030	20,8	23,6	21,6	21,1	-	↗	Minska	Minska
Energianvändning per kvm i kommunägda lokaler med kommunal verksamhet* (kWh/kvm) Målvärde; 150 kWh/kvm år 2030 *Gäller fastighetsel och verksamhetsel men exklusive badhusets elförbrukning	-	206,0	193,3	191,5	182,6	↗	Minska	Minska

Effektmål: Att värna vår natur och vattenmiljö

Indikator och målvärde	2020	2021	2022	2023	2024	Trend	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Andel skyddad natur, totalt i kommunen, andel (%) Målvärde: 11% år 2030	-	-	-	10,5	10,5	→	som 2024	som 2024
Medelavstånd till skyddad natur, (km) Målvärde: max 1 km	1,7 km	1,7 km	1,7 km	1,7 km	1,7 km	→	Minska	Minska
Ny indikator, mätvärden kompletteras: Andel av allmänt dagvattennät som har rening	-	-	-	-	-			
Andel granulatfria konstgräsplaner som kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för, andel i %	-	-	0	0	0	→	50%	50%
Dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller som har ett vattenuttag på mer än 10 kubik/dygn har ett skydd för att säkra framtida dricksvatten. Andel (%) Målvärde: 100 % år 2027	-	-	7	7	7	→	Öka	Öka
Andel ekologiska livsmedel i kommunens matserveringar inom skola, förskola, äldreomsorg. (andel av totalkostnaden i %) Målvärde: Minst 60% till 2030	32	33	28	32	32	→	38	45
Ny indikator, mätvärden kompletteras: Antal träd på allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap eller på kommunens fastigheter. (+/- antal träd) Målvärde: För varje träd som tas ned på allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap eller på kommunens fastigheter, ska två nya träd planteras inom kommunen	-	-	-	-	-			